

ΙΛΙΣΟΣ

ΕΡΕΥΝΑ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ-ΤΕΧΝΗ

Ἡ Ἀλήθεια δέν δίνεται.
Ἡ τήν βρίσκει κανεῖς
μέσα του ἢ δέν τήν
βρίσκει καθόλου.

Ἑρμητικόν

ΕΤΟΣ 34ον

ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 1989

ΤΕΥΧΟΣ 190

ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΠΩΛΟΥΜΕΝΩΝ ΕΙΣ ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΟΥ «ΙΛΙΣΟΥ» Βουκουρεστίου 25
α' ὄροφος, Κωδ. Ταχ. 106 71 Τηλ. 3620702

H.P. Blavatsky	Τό κλειδί τῆς Θεοσοφίας	800
»	Ἡ φωνή τῆς σιγῆς	400
Besant-Leadbeater	Ἡ Ἄτραπός τοῦ Ἀποκρυφισμοῦ	700
N. Sri Ram	Προσέγγισις πρὸς τὴν Πραγματικότητα	400
»	Αἱ βαθύτεραι ὁψεις τῆς Ζωῆς	400
Irving S. Cooper	Ἡ Μετενσάρκωσις	400
An. Besant	Ὁ Ἐσωτερικὸς Χριστιανισμὸς	800
Vivekananda	Κάρμα — Γιόγκα	300
Βενετοῦ - Ἰλαρίωνος	Φῶς στὴν Ἄτραπό	200
Ἄντ. Ἀδριανοπούλου	Ἀρχαῖοι Ἑλληνες φιλόσοφοι	900
»	Οἱ Νόμοι τῆς Ζωῆς	600
Ἰω. Βασιλῆ	Τὸ Σημειωματᾶριον ἑνὸς Μύστου	600
»	Τὰ φυσικὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου	300
Περιοδικὸν «ΙΛΙΣΟΣ»	Τόμοι χαρτόδετοι	1.000
«ΙΛΙΣΟΣ» Ἐπιλογή 1956-58, 1959-61, 1962-65 ἐκάστη δεμένη		1200
«ΙΛΙΣΟΣ» Ἐπιλογή 1966-1970 χαρτόδετος 900, δεμένη		1200

Τὰ ἐξοδα ἐπὶ ἀντικαταβολῇ ἐπιβαρύνουν τὸν ἀγοραστὴν.

ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ «ΙΛΙΣΟΥ» Δρχ. 200

ΣΥΝΔΡΟΜΗ «ΙΛΙΣΟΥ» Δρχ. 1.200. Ἐξωτερ. Δρχ. 2.000, Ἀεροπ. Δρχ. 2.500

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΧΕΙΜΑΡΑΣ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΣΚΕΨΕΩΣ
Βουκουρεστίου 25 Κωδ. Ταχ. 106 71, Ἀθήναι Τηλ. 3620702

Ἰδρυτής: ΓΚΩΣΤΗΣ ΜΕΛΙΣΣΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ἰδιοκτησία: Θεοσοφική Ἑταιρία ἐν Ἑλλάδι

Ἐκδότης-Διευθυντής: Πολ. Ἀντζακας

Ἐπιμέλεια ἐκδόσεως: Παν. Παπασλιώτης

Συντακτικὴ Ἐπιτροπή: Π. Ἀναγνώστου, Π. Παπασλιώτης

Διαχειριστικὴ Ἐπιτροπή: Πολ. Ἀντζακας, Π. Παπασλιώτης

Ἔτος 34ον ● Μάϊος - Ἰούλιος 1989 ● Τεύχος 190

ΘΕΟΣΟΦΙΑ

Τί εἶναι καὶ ποία ἡ θέσις τῆς ἐν τῇ Ἐπιστήμῃ

Διον. Π. Καλογερόπουλου

Ἐκ τῶν σπουδαιότερων μυσταγωγικῶν καὶ φιλοσοφικῶν συστημάτων, τὰ ὁποῖα ἐπιδιώκουν τὴν ἠθικὴν καὶ πνευματικὴν βελτίωσιν τῆς ἀνθρωπότητος, εἶναι καὶ ἡ **Θ ε ο σ ο φ ι α**.

Αὕτη δὲν ἀποτελεῖ ἴδιον κλάδον τῆς ἐπιστήμης, ἀλλὰ τμῆμα τοῦ ἀποκρυφολογικοῦ κλάδου τοῦ ὑποδιαιρουμένου, ὡς ἡ Μπλαβάτσκι ἐδίδασκεν, εἰς τὴν κυρίως ἀποκρυφολογίαν καὶ τὴν Θεοσοφίαν.

Ἡ πρώτη περιλαμβάνει τὴν πράξιν καὶ ἡ δευτέρα τὴν θεωρίαν, ἀμφότεραι δὲ σχηματίζουσι γέφυραν συνδέουσαν τὴν ἐρευναν τῶν συγκεκριμένων γεγονότων πρὸς τὴν τοῦ αἴλου αἰτίου.

Καὶ αἱ δύο μελετῶσι τὰ ἐν τῇ φύσει φαινόμενα. Ἡ ἀποκρυφολογία, διὰ νὰ δεῖξη ἡμῖν τὴν παρελθοῦσαν, παροῦσαν καὶ μέλλουσαν κατάστασιν τῶν ὄντων· καὶ ἡ Θεοσοφία, διὰ νὰ μᾶς ὠθήσῃ πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ πνευματικοῦ θεμελίου τοῦ Σύμπαντος, τῆς πηγῆς τῆς τρεφούσης πᾶσαν ὑπαρξιν, τῆς δυνάμεως, ἐξ ἧς ἀπορρέει καὶ εἰς ἣν ἐπιστρέφει πᾶσα ὄντοτης. Τοιοῦτον ἔργον ἡ Θεοσοφία ἐπιτελοῦσα παραξεγήθη, καὶ ἐξελήφθη ὡς θρησκευτικὴ αἵρεσις, τὰ δὲ ὅρια τῆς συνεχύθησαν πρὸς τὰ τῆς μυστικολογίας, ἧτις διδάσκει τὴν ἄμεσον γνῶσιν τῆς θείας οὐσίας καὶ τὴν μυστικὴν ἔνωσιν μετὰ τοῦ Θεοῦ. Ἡ Θεοσοφία δὲν εἶναι θρησκευτικὴ αἵρεσις, οὐδὲ δύναται νὰ ταυτισθῇ πρὸς τὴν θρησκευτικὴν ἐκείνην τάσιν, τὴν προτιθεμένην μυστικῶς νὰ συνενώσῃ τὸν ἄνθρωπον

μετά τοῦ Θεοῦ, τῆ βοήθεια τοῦ συναισθήματος, τῆς φαντασίας, τῆς ἐκστάσεως καὶ τῆς προσευχῆς, ἀλλὰ διὰ τῶν διδαγμάτων τῆς προτίθεται νὰ ἀφυπνίσῃ τὰς λανθανούσας δυνάμεις τοῦ ἀνθρώπου, αἰτίνες ἀποτελοῦσι τό ἐν ἑαυτῷ οἰκοῦν θεῖον πνεῦμα.

Ὡς ἐκ τούτου ἡ Θεοσοφία οὐσιωδῶς διαφέρει πάσης θρησκείας, καίτοι καὶ αἱ δύο ἀσχολοῦνται μέ τὴν κοινὴν ἀλήθειαν, ἐξ ἧς τὰ πάντα ἀπορρέουν.

Διακρίνονται ὁμως εἰς τό ὅτι ἡ μέν θρησκεία ἐξ ἀποκαλύψεως κέκτηται τὴν ἀλήθειαν ταύτην, ἡ δὲ Θεοσοφία διὰ μεθοδικῆς τοῦ νοῦ ἐνεργείας προσπορίζεται αὐτήν. Πᾶς λοιπὸν γενόμενος θεόσοφος διατηρεῖ τὴν θρησκείαν, τὴν ὅποιαν εἶχε προτοῦ εἰσέλθῃ εἰς τὴν παγκόσμιον ἀδελφότητα, σπουδάζει τὰς θρησκευτικὰς μυσταγωγικὰς καὶ φιλοσοφικὰς παραδόσεις τῶν διαφόρων λαῶν καὶ οὐδέποτε θίγει τὰ δόγματα, τὰ ὅποια εἶναι ἡ κυριώτερα ἀφορμὴ τῶν θρησκευτικῶν αἰρέσεων καὶ τῆς δυσαρμονίας τῆς διαχωριζούσης τοὺς ἀνθρώπους. Φιλοσοφεῖ περὶ τὴν πρώτην τῶν ὄντων ἀρχὴν καὶ προσπαθεῖ διὰ παντός μέσου νὰ τὴν καταστήσῃ ὀρατὴν καὶ εἰς τοὺς πλέον ἀδαεῖς.

Αὐτὴ διακηρύττει ὅτι εἶναι ἡ μία, ἡ ἀλάθητος, ἡ ἀδιαίρετος, ἡ ἀληθὴς καὶ καθολικὴ ἀρχὴ τῆς ὁποίας ἐκφάνσεις εἶναι τὰ ὄντα.

Ὡς δὲ ἡ λευκὴ ἀκτίς εἶναι ἡ σύνθεσις τῶν ἑπτὰ ἀποχρώσεων τοῦ ἡλιακοῦ φάσματος, τοιουτοτρόπως καὶ ἡ αἰωνία αὐτὴ ἀρχὴ ἀποτελεῖται ἐκ τῆς συνθέσεως τῶν περὶ αὐτῆς δοξασιῶν πάντων τῶν συστημάτων, τὰ ὅποια ἐρχονται καὶ παρέρχονται ἀφίνοντα τὴν περὶ οὗ ὁ λόγος ἀρχὴν ἀναλλοίωτον.

Ὁ ὅρος Θεοσοφία ἀποδίδεται εἰς τὸν Π ὅ τ Ἄ μ ὀ ν , ζήσαντα κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους τῶν Πτολεμαίων. Παράγεται ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ Θεῖα Σοφία καὶ ἐχρησιμοποιήθη τό πρῶτον ὑπὸ τοῦ Ἀ μ μ ω ν ἰ ο υ Σ α κ κ ᾶ τ ο ὕ Θε ο δ ἰ ᾰ κ τ ο υ πρὸς ἐκφρασίαν τῶν γνώσεων τῆς τότε γνωστῆς ἐπιστήμης.

Ὁ Σακκᾶς ἐδίδασκεν, ὅτι ὅλα τὰ φιλοσοφικὰ καὶ μυσταγωγικὰ συστήματα διατελοῦν ἐν ἀρμονίᾳ πρὸς ἄλληλα καὶ ὅτι πασῶν τῶν δοξασιῶν κοινὴ εἶναι ἡ πηγή.

Προσπάθει δὲ παντὶ σθένει νὰ ἄρῃ τὰς ὑπαρχούσας μεταξὺ τῶν φιλοσόφων διαφορὰς καὶ νὰ συμβιβάσῃ τὰς διίσταμένας γνώμας.

Τὸν Ἀμμώνιον εἰς τὰς Θεοσοφικὰς του δοξασίας ἠκολούθησαν καὶ οἱ λοιποὶ τῆς Ἀλεξανδρινῆς σχολῆς φιλόσοφοι, οἱ Ἐκλεκτικοί, οἱ Νεοπλατωνικοί, οἱ Γνωστικοί, οἵτινες διεκήρυξαν τὴν ἀρχὴν τῆς αἰωνιότητος καὶ ὅτι τό μέγα μυστικὸν τῆς δημιουργίας ἐγκεῖται εἰς τὴν θεῖαν σοφίαν.

Τὰ διδάγματα τῆς Ἀλεξανδρινῆς σχολῆς ἠκολούθησαν πλεῖστοι ὅσοι φιλόσοφοι, οἱ ὅποιοι περιέλαβον εἰς τὰ συστήματά των οὐκ ὀλίγας θεοσοφικὰς δοξασίας.

Τούτων κατὰ πρῶτον ἀναφέρομεν τοὺς Χέγκελ καὶ Σπινόζα οἵτινες ἐδίδαξαν ὅτι ὁ κόσμος εἶναι προϊόν ἐξελίξεως τῆς θεῖας φύσεως.

Ὁ Θεὸς κατ' αὐτοὺς δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο ἢ ἡ ἀρχὴ τῆς ἐνότητος ἢ συνδέουσα ὅλα τὰ ὄντα, ἡ πηγὴ πάσης ὑπάρξεως.

Ἐπί τὰ ἴχνη τῶν δύο αὐτῶν φιλοσόφων ἐβάδισαν ἕτεροι δύο, ὁ Ἐκκαρτ καὶ ὁ Μπαϊμε.

Ὁ πρῶτος ὑπέλαβε τὸν Θεόν, ὡς τὴν οὐσίαν τῆς δυναμικότητος ὅλων τῶν πραγμάτων.

Πάντα τὰ ὄντα ἐδίδασξε, τεινοῦσι νὰ ἐξομοιωθῶσι πρὸς τὴν οὐσίαν αὐτὴν διότι ὁ Θεὸς ὑπάρχει ἐντὸς τῶν ἐμψύχων καὶ ἀψύχων ὑπάρξεων.

Ἐάν ὁ Θεὸς δὲν ὑπῆρχεν ἐντὸς ὅλων τῶν πραγμάτων, ἡ φύσις θὰ ἐστερεῖτο δράσεως καὶ ἐπιθυμίας.

«Ἐάν ἐντὸς τοῦ ποτοῦ δὲν ὑπῆρχεν ὁ Θεός, ὁ ἄνθρωπος δὲν θὰ ὠρέγετο αὐτοῦ, ὅσῃ διψᾷ καὶ ἂν ὑποτεθῆ ὅτι ἠσθάνετο.

Ὁ ἄνθρωπος γεννᾶται ἐν τῷ Θεῷ καὶ ὁ Θεὸς γεννᾶται ἐν τῷ ἀνθρώπῳ. Ἡ φύσις τοῦ πατρὸς εἶναι τὸ νὰ γεννᾷ τὸν υἱόν, τοῦ δὲ υἱοῦ τὸ νὰ γεννᾶται καὶ νὰ γεννῶμαι ἐγὼ ἐν αὐτῷ. Τοῦ δὲ πνεύματος τὸ νὰ φλέγωμαι ἐν αὐτῷ καὶ νὰ μεταβάλλωμαι εἰς καθαρὰν ἀγάπην».

Ἐν ἐνὶ λόγῳ ὁ Ἐκκαρτ ἐπίστευεν, ὅτι ἐν τῇ οὐσίᾳ, ἣν ἀπεκάλει Θεόν, ὑπάρχουν τρία πρόσωπα νοούμενα ὡς στάδια μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ὑπάρξεως.

Ἡ αἰωνία γενεὰ τοῦ υἱοῦ ἰσοδυναμεῖ μὲ τὴν αἰωνίαν δημιουργίαν τοῦ κόσμου.

Αἱ αἰσθήσεις καὶ τὰ φαινόμενα δὲν δύνανται νὰ νοηθοῦν ἀνεξάρτητα τοῦ Θεοῦ, καθόσον ἄνευ αὐτοῦ δὲν ὑφίστανται τὰ πράγματα, ὑπάρχουν μόνον διὰ τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτοῖς καὶ ὁ σκοπὸς τῆς δημιουργίας, ὅπως καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς εἶναι ἡ ἀνάπαυσις τῆς Θεότητος.

Ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου, ἥτις, ὡς μικροκόσμος περιλαμβάνει τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων, προσπαθεῖ διὰ τῆς αὐταπαρνήσεως ἢ αὐτομηδενίσεως νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἀνέκφραστον ἔνωσιν πρὸς τὴν Θεότητα ἢ ὅποια, ὡς ἄβυσσος παρὰ τῷ Μπαϊμε ἐμφανίζεται. Ἡ ἄβυσσος αὕτη εἶναι τὸ αἰώνιον μηδέν, ἡ αὐλος ἡσυχία. Αὕτη εἶναι ἡ αἰωνία φύσις, τὸ μέγα μυστήριον, τὸ ὅποιον εἶναι, ὅπως ἡ ὀργὴ εἰς τὴν ἀγάπην, τὸ σκότος εἰς τὸ φῶς καὶ γενικῶς τὸ ἀρνητικὸν εἰς τὸ θετικόν.

Κατὰ τὸν Μπαϊμε, πάντα τὰ ὄντα εἶναι ἀγαθὰ ἅμα καὶ κακὰ, ὡς δὲ τὸ ἀγαθόν, οὕτω καὶ τὸ κακόν προέρχεται ἐκ τοῦ Θεοῦ, διότι ἐν ἀρχῇ τὸ πᾶν ἐμφανίζεται ἐν τῇ ἀντιθέσει τοῦ καὶ κατὰ συνέπειαν ὁ Θεὸς θὰ ἔμενεν ἄγνωστος, ἂν δὲν ὑπῆρχεν ἐν αὐτῷ ἡ ἀντιθεσις δηλ. τὸ κακόν.

Ὁ Μπαϊμε εἰς τὴν ἄβυσσόν του εἶδεν ἐκδηλουμένην τὴν αἰωνίαν βούλησιν εἰς ἐπτὰ δυνάμεις διηρημένας εἰς δύο τρίγωνα, ὧν τὸ κατώτερον περιλαμβάνει τὴν ἔλξιν, ὠθησιν καὶ ἐνέργειαν, τὸ δὲ ἀνώτερον τὸ φῶς, τὸν ἦχον καὶ τὴν ὄντότητα.

Τὰ δύο αὐτὰ τρίγωνα γεφυροῦνται διὰ τῆς λάμψεως τοῦ πυρός.

Περαιτέρω ὁ αὐτὸς φιλόσοφος ἀναπτύσσει ὡς ἐξῆς τὸ θεοσοφικόν του σύστημα.

«Ὡς τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου, γράφει, κυριαρχεῖ τοῦ ὅλου σώματος καὶ πληροῖ τὸν ὅλον ἄνθρωπον, οὕτω πληροῖ καὶ τὸ ἅγιον πνεῦμα ὁλόκληρον τὴν φύσιν. Εἶναι ἡ καρδιά τῆς φύσεως καὶ ἐκφραίνεται εἰς ὅλας τὰς καλὰς ιδιότητας τῶν ὄντων.

Οἱ ἄνθρωποι ἐδημιουργήθησαν ἐκ τῆς φύσεως, τῶν ἀστέρων καὶ τῶν

στοιχείων, ὁ δὲ δημιουργὸς Θεὸς κυριαρχεῖ ἐν πᾶσιν ὡς ὁ χυμὸς δι' ὄλοκληρου τοῦ δένδρου.

Ὅπως τὰ ἄνθη ἴστανται ὅλα ἐπὶ τῆς γῆς καὶ αὖξουσι τὸ ἐν παρά τὸ ἄλλο, καὶ οὐδὲν ἐξ αὐτῶν δάκνει τὸ ἄλλο, χάριν τοῦ χρώματος ἢ ἀρώματος, ἀλλ' ἀφίνουσι τὴν γῆν καὶ τὸν ἥλιον, τὴν βροχὴν καὶ τὸν ἄνεμον, τὴν θερμότητα καὶ τὸ ψυχρὸς νὰ κάμουν ὅ,τι θέλουν μαζὶ των αὖξοντα ἕκαστον κατὰ τὴν ἰδίαν των φύσιν, αὐτὸ ἀκριβῶς συμβαίνει καὶ μὲ τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ».

Ἐκ τῶν Ἑλλήνων θεοσόφων δύο ἀνάγκη νὰ μνημονευθῶσι: «Ὁ Θεόφιλος Καΐρης καὶ ὁ Βραΐλας Ἀρμένης. Ὁ πρῶτος δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς ὁ ἰδρυτὴς τῆς νεωτέρας Θεοσοφίας, διότι ἐν Ἀγγλία εὐρισκόμενος, ἐπηξε τῷ 1833 τὸν ἐν Λονδίῳ Ἑλληνικὸν Σύλλογον τῆς Θεοσοφίας ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν ἐκεῖ ἐγκατεστημένων ὁμογενῶν Γεωργίου καὶ Λασκάρεως Λασκαρίδου καὶ τοῦ Κασσαβέτη.

Ὁ Καΐρης τὴν Θεοσοφίαν ἀπεκάλει καὶ Θεοσέβειαν, ὑπεδήλου δὲ δι' αὐτῆς τὴν ἐπιστήμην τῆς Φύσεως, ἥτις ἀπορρέει ἐκ τοῦ Θεοῦ. Ὁ Θεὸς κατὰ τὰς φιλοσοφικὰς θεωρίας αὐτοῦ ἦτο τὸ ὑπέρτατο ὄν τὸ πανταχοῦ παρόν καὶ διέπον τὰς δυνάμεις τοῦ Σύμπαντος, ὅπερ ἀποκαλύπτεται εἰς πάντα λογικὸν ἄνθρωπον ἐπιχειροῦντα νὰ ἐρευνήσῃ τὰ καθ' ἑαυτὸν. Ὄταν ὁ ἄνθρωπος γνῶρῃσι, τί αὐτὸς ὁ ἴδιος εἶναι, τότε θὰ δυνηθῆ νὰ εὕρῃ τοὺς νόμους, τὰ στοιχεῖα καὶ τὰς δυνάμεις, αἰτινες κυβερνοῦσι τὸν κόσμον.

Θεὸς λοιπὸν Κόσμος καὶ Ἄνθρωπος εἶναι αἱ τρεῖς λέξεις, εἰς ἃς συνοψίζεται ἡ τοῦ Καΐρου διδασκαλία.

Εἴκοσι περίπου ἔτη μετὰ τὸν Καΐρην ἀνεφάνη ὁ Βραΐλας Ἀρμένης, ὅστις τὴν Θεοσοφίαν ἐθεώρησεν, ὡς ἀπαραίτητον κλάδον τῆς Φιλοσοφίας.

Κατὰ τὸν Ἀρμένην, Θεοσοφία εἶναι ἡ διὰ τῶν νοητικῶν δυνάμεων μελέτη τῆς θείας φύσεως. Οὐδὲν δὲ μέρος τῆς φιλοσοφίας εἶναι πλήρες ἄνευ Θεοσοφίας. Ἡ ἐννοια τοῦ ἀπείρου εἶναι ἡ ὑψίστη εἰς ἣν φθάνει ὁ ἄνθρωπος διὰ τῆς ψυχολογίας, Λογικῆς, Αἰσθητικῆς κλπ.

Κατὰ τὸν Βραΐλαν ὁ ἄνθρωπος ἀδυνατεῖ μὲν διὰ τὴν πεπερασμένην αὐτοῦ φύσιν νὰ φθάσῃ τελειῶς τοῦ ἀληθοῦς, δύναται ὅμως διαδοχικῆ τινὶ καὶ βαθμιαίᾳ ἐπιδόσει νὰ ἐπιτύχῃ σχετικῆς αὐτοῦ καταλήψεως, εἰς ἣν ἄγει ἡ ὀρθὴ τῆς παρατηρήσεως χρῆσις, ἡ ὁποία ἀπαλλάσσει τῶν αἰσθήσεων καὶ τῆ βοήθειᾳ τοῦ νοῦ προσποιεῖ τὴν πραγμάτων τῆς ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς δυνατῆς τελειώσεως.

Ἡ τοῦ ὄντος ἐννοια, κατ' αὐτόν, εἶναι πρώτη, ἀπλουστάτη, γενικωτάτη ἀναγκαία καὶ ἔμφυτος, περιλαμβάνει δὲ πέντε στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα καὶ συμβεβηκότα ὁ φιλόσοφος ἀποκαλεῖ.

Ἡ συνένωσις τῶν στοιχείων τούτων ἀποτελεῖ τὴν ἀρμονίαν, ἥς συνέπεια εἶναι ἡ τῆς τοῦ παντός τάξεως ἐννοια.

Ὁ Βραΐλας διακρίνει εἰς τὸ Σύμπαν τρεῖς διακεκριμένας ὑποστάσεις τὸ Ἐγώ, τουτέστι τὸν ἄνθρωπον, τὸν κόσμον καὶ τὸν Θεόν.

Πλὴν τῶν τριῶν τούτων οὐδὲν ὑπάρχει, διό καὶ ἡ Θεοσοφία κατ' αὐ-

τόν δέον νά διαρεθῆ εἰς τρία κεφάλαια. Τό ένασχολούμενον μέ τό τῆς ὑπάρξεως τοῦ Θεοῦ ζήτημα, τό περί τῆς φύσεως καί τό περί τοῦ ἀνθρώπου καί τῶν σχέσεων αὐτοῦ πρός τόν κόσμον καί τόν Θεόν.

Εἰκοσαετιάν περίπου μετά τόν Βράιλαν ἀνεφάνη ἡ Ἑλενα Πέτροβνα Μπλαβάτσκι ἡ ὅποιον γνωρισθεῖσα μετά τοῦ συνταγματάρχου Ὀλκοτ συνέπηξε τήν 17ην Νοεμβρίου 1875 τήν πρώτην Θεοσοφικήν Ἑταιρίαν τῆς ὁποίας τριπλοῦς ἦτο ὁ σκοπός:

1. Σχηματισμός πυρῆνος παγκοσμίου ἀδελφότητος, ἀνευ διακρίσεως φυλῆς, πίστεως, γένους, τάξεως, χρώματος κλπ.

2. Ἐνθάρρυνσις τῆς συγκριτικῆς μελέτης τῶν θρησκευτικῶν, φιλοσοφικῶν καί μυσταγωγικῶν συστημάτων.

3. Μελέτη τῶν ἀνερμηνεύτων νόμων τῆς φύσεως καί ἀφύπνισις τῶν λανθανουσῶν δυνάμεων τοῦ ἀνθρώπου.

Ὁ πρῶτος σκοπός προϋποθέτει ἀναγκαίαν ἀλληλεξάρτησιν τῶν ὄντων ἀπό τῆς ἀρχικῆς μονάδος.

Ὁ δεῦτερος σκοπός προτίθεται νά μᾶς ὠθήσῃ πρός εὐρεσιν τῶν κοινῶν στοιχείων ὅλων τῶν συστημάτων καί μᾶς διδάσκει, ὅτι τά μεγάλα συστήματα τοῦ κόσμου προήλθον ἀπό τήν αὐτήν ἀνωτάτην πηγῆν, ἤς ἐκδηλώσεις εἶναι αἱ θρησκείαι, τά μυστήρια καί αἱ φιλοσοφικαί παραδόσεις ἐκάστου ἔθνους.

Ὁ τρίτος σκοπός μᾶς δεικνύει ὅτι μελετώντες τό ἐν ἡμῖν οἰκοῦν πνεῦμα διά τῆς μεθόδου τῆς ἐκ τῶν γνωστῶν πρός τά ἀγνωστα, δυνάμεθα νά γνωρίσωμεν τά ἀόρατα διά τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ὄρατῶν.

Ἴνα δέ καταστή δυνατόν τοῦτο, ὁ ἀνθρώπος ὀφείλει νά μισηθῆ εἰς τοὺς νόμους τῆς φύσεως τοὺς διδάσκοντας ὅτι τό ἀόρατον ἀρχέτυπον εὐρηται ἐν αὐτῇ τῇ φύσει τῆς ὁποίας τά μυστήρια ἀποκαλύπτονται μόνον εἰς ἐκεῖνον, ὅστις δύναται νά ἐξεύρῃ τήν λύσιν τῶν ἀκολουθῶν προβλημάτων:

Ποῖος εἶναι ὁ ἀνθρώπος, ὁ κόσμος καί ὁ Θεός.

Τίνες σχέσεις καί νόμοι διέπουσι τοὺς τρεῖς.

Πόθεν, πῶς καί διατι ἐγένοντο καί ποῖον τό μέλλον αὐτῶν.

Κατά τήν Θεοσοφίαν ὁ ἀνθρώπος εἶναι ἀφθαρτόν ὄν θείας καταγωγῆς, δεκτικόν ἀπείρου τελειοποιήσεως.

Εἶναι προϊόν ὄντος διανύσαντος τόν ὀρυκτόν, φυτικόν καί ζωικόν βίον καί ἐξελιχθέντος εἰς ἀνθρώπον.

Μέλλει δέ νά προαχθῆ εἰς ἀνώτερον πεδῖον καί ἐκεῖ νά διανύσῃ ἐκ νέου τά περί οὗ ὁ λόγος στάδια, λόγω τῆς ἀνεξαντλήτου δημιουργικότητος τῆς εὐρισκομένης ἐν λανθάνουσῃ κατάστασει καί ἀναμεινουσῆς ἀντίπτυσιν καί χρησιμοποίησιν ἐν τῷ ἔργῳ τῆς κοσμικῆς ἀνελιξεως.

Ἴνα ὁμως τοῦτο ἐπιτευχθῆ, ὀφείλει ἡ ἀνθρωπότης νά κατανοήσῃ τήν παντοδυναμίαν τῆς ἀγάπης, ἡ ὅποια πρέπει νά συνδέῃ ὅλα τά ὄντα, καθόσον αὐτή εἶναι ἡ συντελοῦσα πρός τελειοποίησιν τῶν.

Ὁ ἀνθρώπος κατά τήν Θεοσοφίαν ἀποτελεῖται ἐκ τριῶν στοιχείων ἐκ τοῦ φθαρτοῦ σώματος, τῆς ἀφθάρτου ψυχῆς καί τοῦ πνεύματος.

Τό σῶμα σύγκειται ἐκ τριῶν φθαρθῶν περιβλημάτων.

1. Τοῦ ὀρατοῦ ἢ ὑλικοῦ ἢ φυσικοῦ σώματος.

2. Τοῦ αἰθερίου ἢ ἀστρικοῦ σώματος, ὅπερ ὑφίσταται πρό τῆς γεννήσεως τοῦ ὀρατοῦ καί ἀποθνήσκει μετὰ τόν θάνατόν του.

Τοῦτο εἶναι ἐλαστικόν, αὐξομειοῦται κατὰ τὰς περιστάσεις καί ἀφίνει ἐνίοτε ἀπομακρυνόμενον τό σῶμα ἐν ληθάργῳ.

Τό τρίτον στοιχεῖον τό νοητικόν εἶναι διακεχυμένον εἰς τήν φύσιν καί χρησιμεύει ὡς ἐστία διοχετεύσεως τῆς ζωτικότητος εἰς τό αἰθέριον σῶμα.

Ἡ ψυχὴ εἶναι ἀφθαρτος, σύγκειται δέ καί αὐτή ἐκ τριῶν στοιχείων, τῆς κυρίας ψυχῆς, καί δύο περιβλημάτων ἐνός ἐσωτερικοῦ καί ἐνός ἐξωτερικοῦ. Καί ἡ μέν κυρίως ψυχὴ ἀποτελεῖ τό ἐγῶ τοῦ ἀνθρώπου, τήν ἀτομικότητά του, χάρις εἰς τήν ὁποίαν διαχωρίζεται ὁ ἀνθρώπος εἰς ζῶδη καί πεπολιτισμένον.

Τό ἐσω περίβλημα εἶναι ἡ ἐστία τῶν θείων ἰδιοτήτων τοῦ ἀνθρώπου καί τό ἐξω ἡ ἐστία τῶν ἐνστικτῶν, τῶν ὀρέξεων καί τῶν ἐπιθυμιῶν. Τό πνεῦμα εἶναι τό συνδέον τόν ἀνθρώπον πρός πᾶσαν ἄλλην ὑπαρξιν. Εἶναι δέ ἀφθαρτον, ἀδιαίρετον καί ἐνιαῖον. Ὡς ὁ ἀνθρώπος οὕτω καί ὁ κόσμος ὑποδιαιρεῖται εἰς 7 πεδία τά ὁποῖα εἶναι ἀντίστοιχα πρός τήν ἑπταπλῆν τοῦ ἀνθρώπου φύσιν. Οὕτω ἔχομεν:

Τό φυσικόν πεδῖον ἀντιστοιχοῦν πρός τό ὀρατόν σῶμα, τό ἀστρικόν πεδῖον ἀντιστοιχοῦν πρός τό αἰθέριον σῶμα, τήν καμαλόκα ἀντιστοιχοῦσαν πρός τήν πνοήν τῆς ζωῆς, τό νοητικόν πεδῖον ἀντιστοιχοῦν πρός τήν κυρίως ψυχὴν, τό δεβαχάν ἀντιστοιχοῦν πρός τό ἐξω περίβλημα, τόν θυμάνθρωπον, τό ἐνορατικόν ἢ βοῦδικόν πεδῖον, ἀντιστοιχοῦν πρός τό ἐσω περίβλημα, τόν θεάνθρωπον καί τό νιρβανικόν ἢ πνευματικόν ἀντιστοιχοῦν πρός τό πνεῦμα.

Τῶν κόσμων τούτων ὑπερέχει ὁ τοῦ Λόγου, ὅστις περικλείει ἐν ἑαυτῷ τό πᾶν, καί μᾶς διδάσκει ὅτι τό Σύμπαν διέπεται ὑπό νόμων αἰώνιων καί ἀναλλοιώτων. Οἱ νόμοι οὗτοι μᾶς δεικνύουσι τὰς σχέσεις τοῦ ἀπείρου καί τοῦ πεπερασμένου καί συνοψίζονται εἰς τρεῖς κυρίως: Τόν νόμον τῆς ἀνελιξεως, τόν τῆς μετενσαρκώσεως καί τόν τοῦ ἀτιατοῦ.

Αὐτά ἐν συνόψει εἶναι τά κυριώτερα προβλήματα τά ὁποῖα ἀπασχολοῦν τήν ἀδελφότητα τῆς Θεοσοφικῆς Ἑταιρίας.

Έορτή του «Λευκού Λωτού»

Τη Δευτέρα 8 Μαΐου έγινε, όπως κάθε χρόνο, στην αίθουσα της Θεοσοφικής Έταιρίας, η έορτή του Λευκού Λωτού προς τιμήν της ιδρύτριας της Έταιρίας Ε.Π. Μπλαβάτσκου. Κατά την τελετήν έγιναν όμιλίες από τον Γ. Γραμματέα της Θ.Ε. Π. Άντζακα και από τους Χ. Καμαρωτάκη, Γ. Σιβρή, Η. Κίμο, Μαργαρίτα Λαμπρινού, Π. Παπασλώτη. Επίσης έκαναν σχετικές αναφορές και απηύθυναν χαιρετισμό οι Ν. Παπαγεωργάκης και Α. Σαρακηνός. Η Ι. Χατζηδημητρίου διάβασε ένα κομμάτι από τό ποίημα του Ε. Άρνολντ «Τό Φώς της Άσίας» όπως γίνεται κάθε φορά, σύμφωνα μέ τήν έπιθυμία της Μπλαβάτσκου. Τέλος άπενεμήθησαν τά διπλώματα της Θ.Ε. στά νέα της μέλη. Στην έορτή παραβρέθησαν τά περισσότερα μέλη προσκομίζοντας και λίγα άνθη, όπως συνηθίζεται.

Παραθέτουμε τίς ενδιαφέρουσες όμιλίες πού έγιναν γιά τά μέλη πού έλειψαν και γιά τούς φίλους του ΙΛΙΣΟΥ.

Όμιλία Πολ. Άντζακα

Όπως γίνεται κάθε χρόνο, έτσι και φέτος βρισκόμαστε όλοι μαζί εδώ, στή γιορτή του ΛΕΥΚΟΥ ΛΩΤΟΥ γιά νά γιορτάσουμε τήν επέτειον του θανάτου της ιδρύτριας της Θ.Ε., Έλενας Πετρόβνα Μπλαβάτσκου, σύμφωνα μέ τήν έπιθυμία της μέ λουλούδια, όμιλίες κλπ.

Θά μου έπιτρέψετε κηρύσσοντας τήν έναρξη της γιορτής αυτής, νά σάς διαβάσω ένα μικρό άπόσπασμα από τό βιβλίο «ΔΙΑΛΟΓΙΣΜΟΣ» του Κρισναμούρτι.

Στόν πρόλόγο του έγραφε:

Ό άνθρωπος μέσα άπ' τίς αντίθέσεις του, επινόησε πολλές μορφές διαλογισμού. Αυτές έχουν κτιστεί πάνω στήν έπιθυμία, στή θέληση και στή διάθεση γιά «έπιτυχία» και περιέχουν αντίθέσεις κι ένα άγώνα γιά νά φτάσουνε κάπου.

Αυτή ή συνειδητή, ή θεληματική «προσπάθεια» ήταν πάντοτε μέσα στά όρια ενός περιορισμένου μυαλού και σ' αυτό δέν μπορεί νά υπάρξει έλευθερία.

Κάθε «προσπάθεια» διαλογισμού, άποτελεί άρνησι του διαλογισμού. Ό διαλογισμός είναι τό τέλος της σκέψεως.

Μόνο τότε υπάρχει μία διαφορετική διάστασι πού είναι πέρα από τό χρόνο.

Άπό τό βιβλίο του ΚΡΙΣΝΑΜΟΥΡΤΙ «ΔΙΑΛΟΓΙΣΜΟΣ» Έκδοση 1969 (Άπόσπασμα)

...Είχε βρέξει πολύ κατά τή διάρκεια της νύχτας και της μέρας – και κάτω στις ρεματιές, τό λασπωμένο ρέμα χύνονταν στή θάλασσα, κάνοντάς την καφετιά σάν σοκολατένια.

Καθώς περπατούσες στήν άκρογιαλιά, έβλεπες τά τεράστια κύματα

πού έσπαζαν μέ υπέροχες καμπύλες καί δύναμη. Περπατούσες αντίθετα στόν άνεμο καί ξαφνικά αισθάνθηκες πώς δέν υπήρχε τίποτε πού νά sé χωρίζει απ' τόν ούρανό κι' αυτή ή άνοιχτοσύνη ήταν παράδεισος. Τό νά είσαι τόσο άνοιχτός -τόσο ευάλωτος- από τούς λόφους, από τή θάλασσα καί τόν άνθρωπο – είναι ή ίδια ή ουσία του διαλογισμού.

Τό νά μήν έχεις αντίστασεις, τό νά μήν έχεις φραγμό ένδομύχως πρós ότιδήποτε, τό νά είσαι έντελώς έλεύθερος πλήρως, απ' όλες τίς μικρές άνάγκες, τίς διαθέσεις καί τίς απαιτήσεις – μ' όλες τίς μικρές αντιφάσεις καί τίς ύποκρισίες – είναι σαν νά περπατάς στη ζωή μ' άνοιχτά τά χέρια. Καί αυτό τ' άπόγευμα, περπατώντας εκεί, πάνω στην ύγρή άμμο, μέ τούς γλάρους γύρω σου, αισθάνθηκες τήν υπέροχη αίσθηση απ' τήν άνοιχτοσύνη τής έλευθερίας καί τήν μεγάλη όμορφιά τής αγάπης πού δέν ήταν μέσα σου ή έξω από σενα – αλλά παντού.

Δέν άναγνωρίζεις πόσο σπουδαίο είναι νά είσαι έλεύθερος από τίς εύχαριστήσεις καί τούς πόνους του νου έτσι ώστε νά μπορεί νά παραμείνει ό νους μόνος του. Μονάχα ό νους πού μένει μόνος του είναι άνοιχτός. Αισθάνθηκες όλα αυτά, ξαφνικά, σαν δυνατό άνεμο πού φύσηξε πάνω στη γη καί μέσα σου. Εκεί, ήσουν άπογυμνωμένος από κάθε τι –άδειος– καί γι' αυτό τέλεια άνοιχτός. Η όμορφιά όλων αυτών δέν ήταν sé λέξεις ή σ' αισθήματα αλλά έμοιαζε σαν νά είναι παντού, γύρω σου, μέσα σου – πάνω απ' τά νερά καί στους λόφους. Αυτό είναι διαλογισμός...

Όμιλία Χρ. Καμαρωτάκη

«Τό έσωτερικό νόημα του θανάτου»

Άδελφέ Πρόεδρε, Άδελφοί μου

Τήν έσπέραν αυτή 8 Μαΐου, όπως κάθε χρόνο συγκεντρωθήκαμε εις τόν χώρον αυτόν διά νά τιμήσουμε τήν μνήμη τής Ε.Π. Μπλαβάτσκι πού τό 1875 μαζί μέ τόν συνεργάτη τής Χ.Σ. Όλκοτ ίδρυσαν εις Νέαν Υόρκη τήν Θεοσοφ. Έταιρεία.

Η ήμέρα αυτή είναι ή επέτειος του θανάτου τής πού συνέβει στό Λονδίνο τό 1891. Η ήμερομηνία αυτή πού εορτάζεται από τούς Θεοσόφους όλου του κόσμου, δέν άποτελεί μία τυπική ύποχρέωσι έκ μέρους μας, αλλά ένα έπιβεβλημένο καθήκον, ή τήρηση του όποιου συμβάλλει καί βοηθεϊ στό νά συντονισθούμε μέ τό πνεύμα τής, πού δέν έπαψε μέχρι τήν τελευταία στιγμή νά εργάζεται διά τό καλό καί τήν πρόοδο τής Θεοσ. Έταιρείας.

Η Ε.Π. Μπλαβάτσκι ήταν μία ψυχή ώριμη καί καλλιεργημένη, ένα σκευός έκλογής πού επέλεξε τόν περασμένο αιώνα ό Πνευματικός κόσμος διά νά μεταδώσει εις τούς ανθρώπους τήν αιώνια σοφία μ' ένα νέο όνομα, τό βαθύτερο νόημα του όποιου αντιπροσωπεύει τή θεία γνώση πού κατέχουν τ' άνώτερα όντα, οι διδάσκαλοι τής σοφίας. Η Ε.Π. Μπλαβάτσκι ένεφανίσθη sé μία περίοδο πού ή άθεϊα καί ό υλισμός είχαν κλονίσει έπικίνδυνα τίς πνευματικές άξίες τής ζωής καί έφερε εις τόν κό-

σμο ένα μήνυμα ελπίδας και αισιοδοξίας. Τό μήνυμα αυτό πού άπευθύνεται εις όλους τούς ανθρώπους καλής θελήσεως, είναι ή έσωτερική γνώση τών θείων εκπαιδευτών και μυστών, ή μελέτη και τό βίωμα τής όποιας θά μάς έλευθερώσει από την άμάθεια και τό σκότος.

Άδελφοί μου, έπ' εύκαιρία του πνευματικού αυτού μνημοσύνου, παράλληλα μέ την μορφή τής Ε.Π. Μπλαβάτσκι ως αναπολήσουμε στοχαστικά τό φαινόμενο του θανάτου. Διά μάς τούς θεοσόφους ό θάνατος δέν είναι τό τέρμα τής ζωής, αλλά ή άφετηρία μιάς άλλης εις λεπτότερους κόσμους. Δι' αυτό ή ένθύμηση αυτού δέν πρέπει νά δημιουργεί εις την ψυχή μας θλίψη και φόβον, αλλά ήρεμία και γαλήνη, άφου γνωρίζουμε ότι ή ζωή συνεχίζεται χωρίς διακοπή σέ μιά άλλη διάσταση. Ό θάνατος από έσωτερικής άπόψεως είναι ή θύρα τής μήσεως πού πρέπει νά διέλθουμε ως μαθητές, διά νά κερδίσουμε τό έπαθλο τής άθανασίας. Συνεπώς ή φιλοσοφία του θανάτου μάς προετοιμάζει προς κατάκτηση τής θείας μακαριότητος. Στόν Εκκλησιαστή διαβάζουμε. «Καλύτερα νά πηγαινής σέ οίκον πένθους παρά σέ οίκον χαράς, διότι εκ τής σκυθροπότητας του προσώπου γεννάται ή φαιδρότης έν τη καρδία». Ό θάνατος είναι ένα φαινόμενο τής ζωής πού εις μέν τούς άμαθείς δημιουργεί φόβον και λήθη, στούς δέ μεμυημένους χαρά και άγαλίαση, διότι γνωρίζουν ότι διά μέσου αυτού ή ψυχή μεταφέρεται εις την περιοχόν τών ιδεών. Ό έλεύθερος στοχασμός επί του θανάτου του καταλυτή τών μορφών, μάς άνυψώνει νοερώς εις πνευματικές σφαίρες και μάς άπομακρύνει αισθητώσ από την προσκόλληση εις τά πράγματα του κόσμου. Επίσης μάς βοηθεϊ νά συνειδητοποιήσουμε την πλάνη και την μάταιότητα του κόσμου, άφαιρεί από την ψυχή μας τόν έγωισμό και την έπαρση, και μάς καθιστά άπλους και ταπεινούς. Αλλά διατί μάς τρομάζει ό θάνατος; Μήπως διότι φοβούμεθα τό άγνωστον, ή διότι από άγνοια είμεθα προσκολλημένοι εις την φθαρτή προσωπικότητα εις τό έξωτερικό ένδυμα τής ψυχής και φοβούμεθα μήπως εξαφανισθούμε; Ό Λουκρήτιος λέγει, ότι οι άνθρωποι φοβούνται τόν θάνατο όπως τά παιδιά φοβούνται τό σκότος, διότι δέν γνωρίζουν περί τίνος πρόκειται.

Από την άρχαιότητα οι άνθρωποι προσεπάθησαν νά λύσουν τό μυστήριο του θανάτου και όνειρεύθησαν την άθανασία μ' ένα έντελώς δικό τους τρόπο.

Πίστεψαν μέ άφέλεια ότι θά μπορούσαν νά εύρουν τό μυστικό φάρμακο, διά νά παρατείνουν επί άόριστον την επίγεια ζωή τους. Κατά την άρχαία παράδοση ό ύπνος και ό θάνατος είναι διδυμα άδελφια. Και εις τούς μετ' έπειτα Χριστιανικούς χρόνους έπεκράτησε ή συνήθεια όταν άπέθνησκε κάποιος νά λέγουν ότι έκοιμήθη. Η Έλληνική Μυθολογία αναφέρει σχετικά μέ τόν θάνατο μίαν ένδιαφέρουσα άλληγορία. Ό Σίσιφος βασιλεύς τής Κορινθίας γενόμενος δεκτός εις τό συνέδριο τών θεών, έπεθύμισε την άθανασία και προς τούτο ένόμισε ότι ό καλύτερος τρόπος ήταν ή δέσμευση του θανάτου. Διά την πράξη του όμως αυτή έτιμωρήθη από τούς Θεούς και ύποχρεώθη εις τό Άδη νά κυλάει εις δρόμον άνηφορικό μέγαν λίθον. Αλλά μόλις έφθανε προς τό τέρμα, του έφευγε από τά χέρια και κατακυλούσε, πού σημαίνει τό μάταιον αυτής

της προσπάθειας. Είς τό μεσαιώνα, περίοδο σκοταδισμού ένεφανίσθησαν διάφοροι μεμυημένοι διδάσκαλοι πού άσχολήθησαν μέ τήν έννοια και τό νόημα τής άθανασίας, αλλά έπί άλλης βάσεως καθαρής πνευματικής. Παράλληλα όμως μέ αυτούς παρουσιάσθησαν και πολλοί άγύρτες πού διακήρυτταν ότι είχαν άνακαλύψει τό θρυλούμενο μυστικό τής ζωής τό μαγικό έλιξήριο. Αυτό όμως ήταν μία τραγική πλάνη πού έκαλλιέργησε ή άμάθεια και διετήρησε έπί αιώνες ή άφελής έλπίδα.

Τό έλιξήριο τουτο τό όποιο έκανε τόση αίσθηση και πού έκμεταλλεύθησαν οι άπατεώνες και οι μάγοι πρός ιδιοτέλεια και πλουτισμόν, ουδένα άποτέλεσμα είχε έπί τής ύλικής φύσεως του άνθρώπου. Διότι όπως έπιγραμματικά λέγει ο Ήράκλειτος: «Τά πάντα ρεΐ». Τό έλιξήριο τών φιλοσόφων σχετιζετο μέ τήν άθανασία όχι τής ύλικής φύσεως, αλλά τής πνευματικής. Ή άθανασία διά τούς μεμυημένους είναι ένα άληθινό γεγονός τό όποιον άνήκει εις άλλης διαστάσεως σφαΐραν' διά τουτο δέν πρέπει νά τήν άναζητούμε εις τόν φυσικόν κόσμον. Διά νά είσχωρήσουμε εις τό μυστήριο τής ζωής και του θανάτου φρονώ ότι δέν ύπάρχει άλλος τρόπος άπό τήν μύηση. Μόνον δι' αυτής ή ψυχή άνοίγει τά φτερά της και μεταφέρεται άπό τό όρατό εις τό άόρατον. Ό άδελφός Λεντιμίιτερ εις τό βιβλίον του «τ' άρχαΐα μυστήρια», ύποστηρίζει «ότι ή μύηση έχει σχέση μέ τήν μετά θάνατον ζωήν και μέ τήν προετοιμασία του άνθρώπου όπως τήν άντιμετώπιση». Εις τά Αιγυπτιακά μυστήρια ο μουόμενος εισερχόμενος έντός του μαύρου τάφου ύποδυόμενος τόν νεκρόν Όσιριν, κατά θεϊαν χάρην έβλεπε τόν ήλιο του μεσονυχτίου λάμποντα έν πλήρη μεσημβρία. Δηλαδή έβλεπε μέ τούς όφθαλμούς τής ψυχής τόν πνευματικόν ήλιο, όπως χαρακτηριστικώς αναφέρει διά τόν Λούκιο ο Άπουληΐος εις τό βιβλίο του ο Χρυσούς Όνος. Διά τουτο όσοι εκ τών άνθρώπων έμμοϋντο εις τά μυστήρια, λόγω τής εύνοίας αυτής έθεωροϋντο εύδαιμονες, διότι μετά θάνατον θά συγκατοικούσαν μέ τούς θεούς. Ό Πλάτων εις τόν Φαιδωνα παραθέτει ένα Όρφικό λόγιον πού λέγει: «Ός αν άμύητος και άτέλεστος εις Άδου άφήκεται έν βορβόρω κείσεται, ο δε κεκαθαρμένος τε και τετελεσμένος εκείσαι αφικόμενος μετά θεών οικήση». Επίσης εις έναν άλλο μικρόν διάλογον αναφέρει ότι ο Σωκράτης έπισκεφθείς τόν άσθενή Άξιοχον πού είχε τρομοκρατηθΐ από τόν φόβο του θανάτου του λέγει: «Όχι εις τόν θάνατον, αλλά εις τήν άθανασία θά περιέλθης ω Άξιοχε και δέν θά στερηθής τών αγαθών, αλλά θά έχεις πΐό άληθινή τήν άπόλαυση, άφου μόνον, ή ψυχή σου θά τ' άπολαμβάνει, χωρίς τήν άνάμιξιν του σώματος. Εκεί ή ζωή είναι άπηλλαγμένη άπό πόνους και στεναγμούς και ή ψυχή γεύεται θεϊων ήδονών. Όσοι δε έχουν μνηθεΐ τιμώνται ιδιαιτέρως και έχουν τήν πρωτοκαθεδρία». Και εις τόν Φαιδωνα συνεχίζει: «Ή λύσις και ο χωρισμός τής ψυχής άπό τό σΐμα καλεΐται θάνατος. Νά λύνουν όμως τήν ψυχή πΐό πολύ προθυμια δείχνουν πάντα εκείνοι πού φιλοσοφοϋν άληθινά». Ακολουθως ο Πλωτΐνος προσθέτει, ότι «ή ψυχή διά του θανάτου έλευθερώνεται άπό ότι τήν κρατούσε δεσμία στον κόσμο και άνυψώνεται πρός τό συγγενές μέ αυτήν θεΐον».

Σέ μία παράγραφο του βιβλίου τών νεκρών διαβάζουμε: «Όπως ή

ανάρρωση έπειτα από την ασθένεια, έτσι είναι και ο θάνατος μετά από την ζωή». Διά τόν έσωτερισμό οι άνωριμοι και άπαιδευτοι κυριαρχούμενοι από τις άδυναμίες και τά πάθη, είναι ήθικά νεκροί, διότι δέν έχουν έπαφή μέ τόν πνευματικό κόσμο.

Αύτους τούς ήθικά νεκρούς επεδίωκε ν' αναστήσει και ο 'Ιησούς μέ την διδασκαλία της αγάπης. Έπίσης σέ μία τραγωδία του Εύριπίδη διαβάζουμε: «Ποίος γνωρίζει άν δέν είναι ή ζωή εκείνο πού καλείται θάνατος, και θάνατος εκείνο πού λέγεται ζωή;»

Ή Θεοσ. Διδασκαλία τις βάσεις της οποίας έθεσε ή άλησμόνητος άδελφή μας Ε.Π. Μπλαβάτσου θά μάς βοηθήση εάν ειλικρινά τό επιθυμούμε, νά εξέλθουμε έκ του ήθικού θανάτου κερδίζοντας την άθανασία.

Δι' αυτήν την άπολυτρωτική διδασκαλία της έμεις οι Θεόσοφοι της όφειλουμε άπειρη εύγνωμοσύνη, διότι μέ τις άλήθειες πού μάς μετέδωσε έρριψε άφθονο φώς εις τό σκοτάδι της ψυχής μας.

Όμιλία Γ. Σιβρή

Ό συμβολισμός του Λωτού και ή Θεοσοφία

Ό Λωτός είναι ένα πανάρχαιο πνευματικό Σύμβολο. Συναντάται εις τούς μύθους των αρχαίων Αιγυπτίων και των 'Ινδών, ως επίσης και άλλων λαών, και συνδέεται πάντοτε μέ την ύψηλή και άπρόσιτη ιδέα της θεότητας. Τόν βρίσκουμε επίσης και εις τις παραδόσεις των κινέζων βουδιστών όπου ή σύναξις των Μποντισιάτβας εις τό επίπεδον του ΣΑΜΑΝΤΙ πέριξ του βωμού επί του όποίου εκάθητο ο Βούδδας όνομάζετο συνάθροισις του Λωτού. Υπάρχουν ακόμη και οι Σούτρες του Λωτού (σούτρα σημαίνει στίχος). Εις την ιδίαν ώσαύτως παράδοσιν των Τσάν και Ζέν, ο σκοπός της Διδασκαλίας του Λωτού συνοψίζεται εις τέσσερα κινέζικα γράμματα, τά όποια σημαίνουν «άνοιγειν, δεικνύειν, άφυπνίζουν και εισέρχεσθαι». Έπεξηγηματικώς δέ τό έργον αυτό συνίσταται εις τό «άνοιγμα» του θησαυρού της άταράχου σοφίας του Βούδδα, εις την «παρουσίασιν» αυτής εις τούς μαθητάς της, και εις την καθοδήγησιν αυτών ούτως ώστε νά μπορέσει νά «άφυπνισθούν» εις αυτήν και νά «εισέλθουν» εις αυτήν. Ως έκ τούτου καταλήγει ο Διδάσκαλος εις τό συμπέρασμα ότι τό πνευματικόν έργον θά πρέπει νά αρχίζει μέ την φύσιν του «έαυτό», όπως άποκαλούν τόν Θεϊόν έαυτόν μας οι κινέζοι βουδιστάι. Οι κάτοχοι της θείας Σοφίας είναι τά θεία όντα, αί μεγάλοι μεταμορφωτάι της άνθρωπότητας, οι όποιοι κατέρχονται εις τόν κόσμο αυτόν διά νά μεταφέρουν εις ήμάς, ως άλλοι Προμηθεΐς, τό ούράνιον Πύρ, και νά άνάψουν στις καρδιές των ώριμων την φλόγα της άναζητήσεως. Όταν μπορέσει νά άνάψει ή φλόγα αυτή μ' ένα τεμάχιο ξύλου, λέγουν και πάλι οι κινέζοι βουδιστάι, τότε ή λάσπη θά παράγει άσφαλώς τό άνθος του Λωτού. (Τό ξύλο άντιπροσωπεύει τόν ζήλο, την άφοσίωση, την έπιμέλεια· τό δέ άνθος του Λωτού παριστάνεται ως ή Γή του Βούδδα). Δέν επέλεξε επομένως τυχαία ή άειμνηστος Έλενα Πετρόβνα Μπλαβάτσου, τό ιερόν

αυτό άνθος, διά νά δώσει τό όνομα του στή σημερινή έορτή. Ήθελε προφανώς νά τό συνδέσει μέ τό ύψηλόν Θεοσοφικόν Ίδεώδες και νά τό άφήσει εις ήμάς ως ύποθήκη διά τήν έκπλήρωσιν τών σκοπών τής Θεοσοφικής Έταιρίας. Τό Θεοσοφικόν έργον διά νά ανταποκρίνεται εις τήν άποστολήν του πρέπει νά είναι όμοιον μέ έκείνο πού ύποδεικνύεται από τους κινέζους βουδιστάς, ή δέ Θεοσοφική διδασκαλία δέν διαφέρει από έκείνη του Λωτού. Η Έλενα Πετρόβνα Μπλαβάτσκι ύπήρξε και αύτή ένα πεφωτισμένο πνεύμα τό όποιον έπελέγη διά νά φέρει εις τόν κόσμον τήν σοφίαν τών θείων όντων και νά βοηθήσει ήμάς τους Θεοσόφους νά γίνουμε κοινωνοί αύτής τής σοφίας.

Ό ούράνιος Λωτός έρχεται νά άφυπνίσει τό ένυπάρχον εις τόν άνθρωπον όμοιον του, διά νά γίνουν τά δύο έν. Αυτό είναι κατά τήν ταπεινή μου γνώμη τό μεγάλο μυστικό πού κρύβει ό συμβολισμός αύτός.

Άδελφοί μου,

Ένα από τά σοβαρά προβλήματα πού άντιμετωπίζαν άνέκαθεν οι πνευματικοί κύκλοι, ήταν ή διάρθρωσις, ή λειτουργία και ή πλαισίωσις. Διά νά λειτουργήσει σωστά ένας τέτοιος όργανισμός άπαιτείται ή κατάλληλος όργανωτική δομή, και χρειάζονται έπίσης και τά μέλη. Τό κλειδί εις τήν ύπόθεσιν αύτήν είναι κατά πόσον ή προσπάθεια τών όργανωτών κατευθύνεται από τά κατώτερα σώματά τους ή από τό ένυπάρχον πνευματικόν στοιχείον. Πολύ συχνά οι άνθρωποι πού άσχολούνται μέ τά θέματα αύτά παρασύρονται από τόν ένθουσιασμό τους και ένεργοϋν όχι πνευματικά αλλά συναισθηματικά. Τότε οι ένέργειές τους καθορίζονται από τήν σκέψη, γίνονται άνυπόμονοι και πέφτουν στήν παγίδα του χρόνου, όπως τό έξομολογείται ή ίδια ή Μπλαβάτσκι γιά τόν έαυτό της, όταν στήν άρχή της πνευματικής σταδιοδρομίας της, έβιάζετο νά προσελκύσει ότο τό δυνατόν περισσότερα μέλη στήν Θεοσοφική Έταιρία. Έπειδή όμως οι ζηλωταί σπανίζουν, ένοιωσε άπογοήτευση από τήν άπροθυμία, και από τήν περιορισμένη ανταπόκριση, και άναγκάσθηκε βεβαίως νά αλλάξει τακτική και νά προσαρμοστεί στους άπαράβατους κανόνες πού διέπουν τήν λειτουργία μιås έσωτερικής κινήσεως. Και οι κανόνες αύτοί όπως τους άναφέραμε προηγουμένως όρίζουν ότι δέν δύναται νά ύπάρξει έσωτερισμός χωρίς έσωτερικότητα. Όταν ύπάρχει τό χαρακτηριστικόν αύτό, ό αριθμός δέν έχει καμία άπολύτως σημασία. Ό Κρισναμούρτι είχε διέλθει και αύτός από τους ίδιους προβληματισμούς και άναγκάσθηκε νά διαλύσει τό Τάγμα του Άστέρος διά τόν ίδιο λόγο. Άργότερα σέ κάποια όμιλία του άναφέρει τά έξης: «Πόσον έξαιρετικά σπουδαίον είναι νά βρεθοϋν τουλάχιστον μερικοί άνθρωποι πού νά μήν ανήκουν σέ καμία ιδιαίτερη ομάδα ή φυλή, ή σέ κάποιαν ειδικευμένην θρησκείαν ή κοινωνία. Θα δημιουργήσουν αύτή τήν άληθινή ανθρωπινή αδελφότητα, επειδή θα ζητούν τήν άλήθεια. Το ρεύμα τής ανθρωπίνης ανάπτυξεως μπορεί νά αλλάξει τήν πορεία του από λίγους άφυπνισμένους ανθρωπους. Αυτόι δέν είναι ξένοι αλλά έσείς κι εγώ».

Είναι έξ άλλου πολύ σημαντικό νά έχουμε έπίγνωση τής έσωτερικής καταστάσεως μας διότι μόνον έτσι θα διαπιστώσουμε εάν δύναμεθα ν' άποτελέσουμε κι' έμείς ένα μέλος μιås έσωτερικής ομάδος και νά συμ-

βάλλουμε εις τὴν δημιουργίαν ἑνὸς πραγματικοῦ πυρῆνος ἀδελφότη-
τας. Ἄς ἐξετάσουμε λοιπὸν ὁ καθένας γιὰ τὸν ἑαυτό του μὲ ἀπόλυτη εἰ-
λικρίνεια, ἐάν ἔχουμε ἀφύπνισθεῖ ἑσωτερικὰ ἀπὸ τὴν Θεοσοφικὴ Διδα-
σκαλία ἢ τὴν δεχόμεθα μόνον διανοητικά. Διότι χωρὶς τὴν ἑσωτερικὴν
αὐτὴν ἀφύπνισιν δὲν ἔχουμε τὴν προϋπόθεσιν γιὰ τὴν δημιουργία τοῦ
ἰδιαιτέρου αὐτοῦ κύκλου. Τὸ γεγονός ὅτι εἴμεθα μέλη τῆς Θεοσοφικῆς
Ἑταιρίας δὲν σημαίνει ὅτι φέρουμε καὶ τὴν σφραγίδα τοῦ θεοσόφου.

Ὅλοι ἔχουμε δεχθεῖ τὴν ἰδέα τῆς ἀδελφότητος. Ἐκεῖνο ὅμως ποῦ
ἔχει σημασία εἶναι ἂν ἡ ἰδέα αὐτὴ ἔχει κάνει μέσα μας τὴν ἀνάλογη ἐγ-
γραφὴ. Ἀδελφότης σημαίνει ἐκτός τῶν ἄλλων καὶ ἐνότης. Ζοῦμε λοιπὸν
εἰς αὐτὴν τὴν ἐνότητα ἢ βρισκόμαστε σὲ κατάστασιν χωριστικότητος;
Ἐπάρχει ὅπως ξέρουμε ἓνα κοινὸ στοιχεῖο ποῦ ἐνώνει τοὺς ἀνθρώπους
καὶ αὐτὸ εἶναι ἡ πνευματικὴ μας φύσις. Στὶς παραδόσεις Τσάν καὶ Ζέν
ἀναφέρονται ἐν προκειμένῳ τὰ ἐξῆς: «Μπορεῖ οἱ ἀνθρώποι νὰ διακρίνω-
νται σὲ Βορείους καὶ Νοτίους, ἢ Βουδικὴ τους ὁμως φύσις εἶναι θεμε-
λιωδῶς ἡ ἴδια παντοῦ. Ἐνας βάρβαρος μπορεῖ νὰ διαφέρει εἰς τὰ φυσικὰ
χαρακτηριστικά, ποιά εἶναι ὁμως ἡ διαφορὰ εἰς τὴν βουδικὴν φύσιν;» Τὸ
κλειδί ἐπομένως τῆς ἐνότητος καὶ τῆς φιλοτήτος εὐρίσκεται εἰς τὸ ἰδιαι-
τερον αὐτὸ γνῶρισμα τῆς φύσεως μας. Ὅσο αὐτὸ βρίσκεται ἐν ὑπνώσει
εἶναι ἀνενεργὸς καὶ ἡ ἀδελφότης, διότι λείπει ἡ φλόγα τῆς ἀγάπης.

Ἐπομένως ἡ ὀργάνωσις ποῦ ἀποτελεῖται ἀπὸ μὴ ἀφύπνισμένους ἀν-
θρώπους δύναται νὰ παρομοιασθεῖ μὲ νεκρὸ σῶμα, διότι δὲν ἐμψυχώνε-
ται ἀπὸ τὸ ζωοποιὸν καὶ ἀνανεωτικὸν πνεῦμα τῆς θείας οὐσίας. Μία τέ-
τοια ὀργάνωσις εἶναι καταδικασμένη σὲ μαρασμὸ καὶ παρακμῆ, διότι
στηρίζεται ἐπὶ τοῦ φθαρτοῦ καὶ ὄχι ἐπὶ τοῦ ἀφθάρτου μέρους τῶν ἀν-
θρώπων ποῦ τὴν ἀποτελοῦν. Ἐπάρχει ἐπ' αὐτοῦ μία πολὺ λακωνικὴ φρά-
σις καὶ πάλι τῶν κινέζων βουδιστῶν: «Ὅταν ἡ φύσις τοῦ ἑαυτοῦ (ὁ ἐν
ἡμῶν Βουδδας) εἶναι ἐντός, σῶμα καὶ νοῦς ὑπάρχουν. Ὅταν ὁμως ἀπο-
μακρύνεται σῶμα καὶ νοῦς χάνονται».

Πέραν ὁμως αὐτοῦ, ἡ ἔλλειψις πνευματικότητος ἔχει σάν ἀποτελε-
σμα τὴν στέρησιν τῆς ἐπικοινωνίας μὲ τὸν πνευματικὸν κόσμον, διότι τὸ
ὅμοιον μόνον διὰ τοῦ ὁμοίου συναλλάσσεται. Ὅπως ἐνεκροῦντο καὶ τὰ
μυστήρια κατὰ τὸ παρελθόν, ὅταν ἀπεσύρετο τὸ Πνεῦμα, προφανῶς διό-
τι ἀτονοῦσε τὸ ἐνδιαφέρον ἀπὸ πλευρᾶς ἀτόμων. Ἡ Θεοσοφία, ὅπως
λέγει καὶ ἡ Μπλαβάτσκι, ἀποτελεῖ τὸ πνεῦμα τῆς ὀργανώσεώς μας καὶ
εἶναι δημιουργήμα τῶν Διδασκάλων τῆς Σοφίας. Ἡ Θ.Ε. εἶναι τὸ σῶμα
ποῦ ἐδημιούργησαν οἱ ἀνθρώποι. Διὰ νὰ εὐδοκιμήσῃ λοιπὸν καὶ νὰ ἀνα-
πτυχθῇ ὁ ὀργανισμὸς καταλλήλως, ἔχει ἀνάγκη τῆς ἀνωθεν ζωοποιῶ
δυνάμεως, ὅπως τὸ δένδρον ἔχει ἀνάγκη τῆς βροχῆς. Εἰς ἡμᾶς ἐναπόκει-
ται νὰ δημιουργήσουμε τίς προϋποθέσεις μιᾶς τέτοιας συνδέσεως, διὰ
τῆς ἀναπτύξεως τοῦ συγγενοῦς μὲ τὸν Πνευματικὸν κόσμον στοιχείου.
Ἐφ' ὅσον ἐργασθοῦμε πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν μεθοδικά, κι' ἐφ'
ὅσον τὸ ἐπιτρέπουν οἱ καρμικὲς αἰτίαι, τότε ἡ ἐπιτυχία θὰ πρέπει νὰ θε-
ωρεῖται βεβαία, διότι τίποτε δὲν δύναται ν' ἀντισταθῇ εἰς τὴν δύναμιν τῆς
θείας θελήσεως.

Ὁμιλία Η. Κίμου

Ἀγαπητοὶ ἀδελφοὶ καὶ φίλοι,

Μέ βαθεία συγκίνηση συγκεντρωθήκαμε ἐδῶ ἀπόψε, γιὰ τὴν μνήμη τοῦ θανάτου τῆς ἰδρύτριας τῆς Θεοσοφικῆς Ἐταιρείας Ἑλένας Πετρόβ-να Μπλαβάτσου. Ἐπιθυμία τῆς ἦταν, τὰ μέλη τῆς θεοσοφικῆς Ἐταιρείας, σ' ὅλο τὸν κόσμο, νὰ φέρναν στὴν μνήμη τους τὸν θάνατό της πού ἐπῆλ-θε τὴν 8ην Μαΐου 1891 στὴν Ἀγγλία, μέ ἀπλό καὶ Θεοσοφικό τρόπο, φέρνοντας λίγα λουλούδια καὶ διαβάζοντας ἀποσπάσματα ἀπὸ τὴν Μπα-γκαβάδ Γκιτὰ καὶ ἓνα κεφάλαιο ἀπὸ τὸ Φῶς τῆς Ἀσίας. Στρέφομε λοι-πὸν καὶ μεῖς ἀπόψε τὴν σκέψη μας στὴν μεγάλη μας Δάσκαλο, σάν ἐν-δειξη σεβασμοῦ, ἀγάπης καὶ εὐγνωμοσύνης γιὰ τὸ ἔργο της καὶ τὴ συμ-βολὴ της στὴν **πνευματικὴ μας φώτιση καὶ ἀνάπτυξη**. Ἡ ἱστορία τῆς Μπλαβάτσου εἶναι γνωστὴ. Ἦταν γόνος ἀριστοκρατικῆς Ρωσικῆς οἰκο-γενείας. Γεννήθηκε τὴν 31 Ἰουλίου 1831. Ὑπῆρξε πρωτοπόρος στὴν **φι-λοσοφικὴ ἔρευνα καὶ γνώση** τῆς ἀρχαίας θείας Σοφίας, πραγματικός γίγαντας τοῦ Πνεύματος, ἓνα πρακτικὸ μυαλό στὴν χάραξη τοῦ ὀρθοῦ δρόμου γιὰ τὴν ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς ἀνθρωπότητας γενικότερα.

Ἀνήσυχος φύσις, ἐταξίδευσε ἀπὸ νεαρᾶς ἡλικίας εἰς ὅλον τὸν κό-σμον, Ἀμερικὴν, Εὐρώπῃ, Ἀσίαν, Ἰνδιαν, Θιβέτ κλπ. ἐνεβάθυνε στὶς πηγές τῆς σοφίας, ἐμυήθη εἰς τὸν ἀποκρυφισμὸν καὶ συνέγραψε τὰ θαυμάσια βιβλία τῆς Ἰσὺς Ἀποκαλυπτομένη, Μυστικὴ Διδασκαλία, τὸ κλειδί τῆς Θεοσοφίας καὶ τὴν Φωνὴ τῆς σιγῆς. Συνειδητοποίησε τὴν ἀναγκαιότητα καὶ τὴν σπουδαιότητα τῆς ἰδρύσεως τῆς Θεοσοφικῆς Ἐται-ρείας μέ τὸν Ἀμερικανὸ Συναγματοῦρα Χένρυ Ὀλκοτ, τὴν ὁποίαν ἰδρυ-σαν τὴν 17ην Νοεμβρίου 1875. Ἐθεσαν τοὺς γνωστοὺς σκοποὺς τῆς με-σοφίας, **πού εἶναι πολὺ ὑψηλοὶ καὶ πνευματικοί, σπουδαῖοι καὶ πρακτι-κοί**. Μέ τὴν εἰσῆγησιν τοῦ Χένρυ Ὀλκοτ τὴν πρώτη ἐπέτειο τοῦ θανάτου τῆς στὶς 8 Μαΐου 1892, καθιερώθηκε ὅπως ἡ ἡμέρα τῆς μνήμης τοῦ θα-νάτου της ὀνομασθεῖ ἡμέρα τοῦ «Λευκοῦ Λωτοῦ», καὶ μέ αὐτὴν τὴν ὀνο-μασίαν τὴν ἐορτάζομεν καὶ ἐμεῖς ἀπόψε. Ἡ καθιέρωσις αὐτὴ **ἀσφαλῶς περικλείει βαθυτέραν πνευματικὴν σημασίαν**, γιὰ τὴν ὁποίαν ἐν συντο-μία θὰ ἀσχοληθῶ κατωτέρω.

Ὁ Λευκὸς Λωτὸς εἶναι φυτὸν πού φύεται στὶς τροπικὲς καὶ θερμὲς κυρίως χώρες. Ἦτο, γνωστὸς στοὺς Ἰνδοὺς ἀπὸ ὅπου εἰσῆχθη στὸ Θι-βέτ, Κίναν, Αὐστραλίαν, Αἴγυπτον κλπ. Στὴν Ἑλλάδα γνωστότερο εἶναι τὸ εἶδος τοῦ «Νυμφαῖα ἢ Λευκὴ» τὸ κοινῶς **ὀνομαζόμενον «Νούφαρο»**. Ὑπάρχουν πολλὰ εἶδη τοῦ Λωτοῦ. Ἐχρησιμοποιήθη, λόγῳ τῆς κομψότη-τος καὶ τῆς ὠραιότητός του, σάν διακοσμητικὸ στοιχεῖο τῆς Φαραωνικῆς τέχνης στὴν Ἀρχαία Αἴγυπτο καὶ στὴν Ἀνατολικὴ Ἰνδικὴ ποιήσῃ. Ὁ Θεὸς Ὡρος τῆς Αἴγυπτου παρίστατο ἀναδυόμενος ἀπὸ ἄνθος τοῦ Λωτοῦ. Οἱ Ἰνδικοὶ Θεοὶ παρίστανοντο κατὰ τὴν γέννησιν των ξαπλωμένοι ἐπὶ ἄνθους λωτοῦ, πού συμβόλιζε τὴν βραχμανικὴν ἀντίληψιν **ὅτι ἡ ζωὴ ἐνεφανίσθη πρῶτον ἀπὸ τοῦ ὕδατος**. Ὁ Λωτὸς εἶναι πολὺ ἀρχαῖο σύμ-βολο μέ τεράστια φιλοσοφικὴ σημασία - σπουδαιότητα, γιὰ τὴν ὁποίαν καὶ ἡ Μπλαβάτσου ἀσχολεῖται στὴν Μυστικὴ Διδασκαλία της.

Σύμφωνα λοιπόν, με την ίδια την Μπλαβάτσκι, ο Λευκός Λωτός είναι τό σύμβολο **τῶν δημιουργικῶν δυνάμεων** τοῦ πνευματικοῦ κόσμου καί τῆς ὑλικῆς φύσεως. Συμβολίζει, τήν δημιουργία - **γέννησι τῆς ζωῆς, τήν ἐξέλιξη τῆς καί τήν ἐμφάνισή τῆς** στόν ὑλικό κόσμο, ἀπό τήν θεία Διάνοια. Συμβολίζει τήν γονιμότητα καί τήν εὐκαρπία. Ὁ Λωτός συμβολίζει **τό Πνεῦμα τό ὁποῖο ζωογονεῖ τήν ὕλη**, δημιουργώντας τήν ἐμφάνιση τῆς ζωῆς στό Σύμπαν. Συμβολίζει τήν παρουσίαν τοῦ Πνεύματος στόν ἄνθρωπο, **τήν ἀνάγκη τῆς ἐκδήλωσής του, γιά τήν Πνευματική ζωή** τοῦ ἀνθρώπου σέ κόσμους πνευματικούς μέ μεγαλύτερη δόξα καί λαμπρότητα. Ὁ Λωτός ἐξεικονίζει τήν υλική ζωή, τήν ἀστρική ζωή καί τήν πνευματική ζωή μέ τίς ρίζες του στόν βούρκο, τόν κορμό του καί τά ἄνθη του. Ἐξεικονίζει τήν ἀόρατο - αἰθέρο οὐσία ἢ ὁποῖα εἶναι **παρούσα στήν αἰωνιότητα** καί ἡ ὁποῖα **ἐρριψε τήν σκιά τῆς στήν ὕλη** - «**Μάγια**» γιά τήν Δημιουργία.

Μέ τόν Λωτό ἐξεικονίζεται τό Πνεῦμα **κινούμενο ἐπί τῶν «ὑδάτων τῆς ζωῆς»** ὅπως ἀναφέρεται στήν Γένεση, α' κεφ. 2 ἔδ. «**καί Πνεῦμα Θεοῦ Ἐφέρετο ἐπί τῆς ἐπιφανίας τῶν ὑδάτων**». Συμβολίζει τό «Θεῖο Πῦρ», τό Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ στόν ἄνθρωπο, γιά τό ὁποῖο ὁ Παῦλος γράφει ὅτι εἴμεθα ναός τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ πού κατοικεῖ ἐν ἡμῖν (Α' Κορ. γ' 16) καί: «ὁ Θεός ἡμῶν εἶναι πῦρ καταναλίσκον» (Ἐβρ. β' 29).

Ὁ Λωτός ἐξεικονίζει τήν ὠραιότητα τῆς ζωῆς μέ τήν παρουσία - ἐμφάνιση τοῦ Πνεύματος, **πού στόν ἄνθρωπο δημιουργεῖ ἀπόκτηση τῆς πνευματικῆς, συνειδησης καί τῆς Ἀθανασίας**. Τονίζει τήν ἀναγκαιότητα ὁ ἄνθρωπος νά ἐργασθεῖ γιά τήν ἀπόκτηση αὐτῆς τῆς συνειδησης γιά τήν ἀπόκτηση αὐτῆς τῆς συνειδησης γιά νά φθάσει στήν ἐνότητα μέ τήν θεότητα, τόν ἴδιο τόν Θεόν. Πολλά μποροῦν ἀκόμη νά λεχθοῦν γιά τόν συμβολισμό τοῦ Λευκοῦ Λωτοῦ τά ὁποῖα δέν ἀναφέρω λόγῳ τοῦ περιορισμένου χρόνου. Θά ἤθελα μόνο νά προσθέσω τήν παρότρυνση πού γίνεται πρὸς τοὺς Θεοσόφους, νά ἀκολουθήσουν τίς διδασκαλίες τῶν ἰδρυτῶν τῆς Θεοσοφικῆς Ἑταιρείας, νά ἐμβαθύνουν **στήν μελέτη τῆς ἀρχαίας καί θείας Σοφίας, νά ἐργασθοῦν γιά τήν θεμελίωση τῆς Πνευματικῆς τῶν ζωῆς καί τῆν Ἀθανασία**. Θά πρέπει νά τονισθεῖ ἡ σπουδαιότητα τῆς συμβολῆς ὅλων στό ἔργο σχηματισμοῦ Πυρῆνος τῆς Παγκοσμίου ἀδελφότητος τῆς ἀνθρωπότητος, ἄνευ διακρίσεως, φυλῆς, πίστεως, τάξεως ἢ χρώματος, θρησκείας, πολιτικῶν πεποιθήσεων, **πού ἀποτελεῖ τήν πρακτική Θεοσοφία** γιά τήν ἀνθρωπότητα **καί τήν ἐκπλήρωση** τῶν δύο μοναδικῶν βασικῶν ἐντολῶν τοῦ Ἰησοῦ γιά τόν ἄνθρωπο. (Ματθ. κβ' 37-39) **Ἡ Παγκόσμιος ἀδελφότης ἀποτελεῖ ἀναγκαιότητα καί ζωτικό μήνυμα τῶν καιρῶν μας. Σίγουρο θεμέλιο** γιά τήν ἀσφάλεια - εἰρήνη καί τήν πνευματική συγγένεια - σύνθεση τῶν ἀνθρώπων, στήν κοινή καταγωγή καί κληρονομία των. **Ἀποτελεῖ τήν ὑλοποίηση τοῦ Θεοῦ Θελήματος**, γιά τήν ἀνθρώπινη Οἰκογένεια. Δέν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι στόν σκοπό αὐτό πού μέ σοφὸ τρόπο ἔθεσε ἡ Ἐλενα Πετρόβνα Μπλαβάτσκι, θά φθάσει ἀργά ἢ γρήγορα ἡ ἀνθρωπότης, σύμφωνα μέ τόν νόμο τῆς ἐξέλιξης καί τῆς ἐκπλήρωσης τοῦ Θεοῦ Θελήματος στήν γῆ.

Φίλτατοι Άδελφοί, νομίζω, δέν θα μπορούσε νά εύρεθει καλλίτερο σύμβολο γιά τήν μνήμη του θανάτου τής Ίδρυτριας τής Θεοσοφικής Έταιρείας Έλενας Π. Μπλαβάτσου, του σπουδαιου έργου της και τής σημασίας του γιά τήν πνευματική μας, πρόοδο και ανάπτυξη. Μας χάρισε, τήν θαυμάσια - Θεία Σοφία των αρχαίων χρόνων. **Μας άνοιξε τήν Λεωφόρο πρός τήν Αίώνια Άλήθεια**, τήν άποκεκαλυμμένη Άλήθεια, τους Πνευματικούς Κόσμους. Μας έλευθέρωσε από τά δεσμά τής ύλης **και τόν ύλισμό του 19ου** αιώνα. Μας ώδήγησε πρός τήν Θεοσοφία πού ύπάρχει από τήν πρώτη εμφάνιση του ανθρώπου επί τής γής. Έργάστηκε γιά τήν άλλαγή στην πορεία του κόσμου **και τήν ένότητα των ανθρώπων**. Μας διδάξε τό μάθημα **νά μένωμε έλεύθεροι στην σκέψη, νά είμεθα άφοσιωμένοι στην άλήθεια όπως τήν κατανοούμε** και νά παραμένουμε σ' αυτήν. **Νά δίδωμε τόν καλλίτερο έαυτό μας, στην έρευνα τής άλήθειας** και νά ένθαρρύνουμε τους πάντες σ' αυτό. Νά άποκλείουμε τήν δογματική ή συναισθηματική, ή άλλου είδους προσκόλληση σέ μιά μόνο άποψη. Η Μπλαβάτσου **θεμελίωσε τόν δρόμο, πρός τήν πληρότητα τής ζωής**, και τής άλήθειας, τήν θεοσοφία. Τιμόντες, τήν μνήμη της **ας έμβαθύνουμε συνεχώς στην Θεία Σοφία, ας αφήνομε τό φώς νά λάμπει** στον κόσμο μας, **ας εργαζόμεθα** όσο δύναται έκαστος, **γιά τήν ύλοποίηση των ιδεωδών τής Θεοσοφικής Έταιρείας, γιά τήν θεμελίωση ενός καλλίτερου, κόσμου, γιά τό καλό, τό ιδικό μας** των συνανθρώπων μας, και τήν δόξαν του Θεού. Αίώνια ή Μνήμη της.

Ομιλία Π. Παπασλιώτη

«Έπιθυμώ μιά φορά τό χρόνο, στην επέτειο του θανάτου μου, νά συγκενρώνονται μερικοί φίλοι στο άρχηγείο τής Θεοσοφικής Έταιρείας και νά διαβάζουν ένα κομμάτι από τό «Φώς τής Άσίας» και από τή «Μπαγαβάντ Γκιτά».

Μέ αυτά τά λόγια στη διαθήκη της, καθιερώθηκε από τήν ίδια τήν Μπλαβάτσου ή ετήσια γιορτή του «Λευκού Λωτού», γιά νά τιμάται ή μνήμη της. Και πράγματι από τόν επόμενο κιόλας χρόνο του θανάτου της άρχισε νά έκτελείται ή έπιθυμία της, όχι μόνο στο Άντυαρ, αλλά και σέ κάθε τμήμα τής Θεοσοφικής Έταιρείας.

Είναι μιά συγκινητική εύχαρίστηση γιά κάθε Θεόσοφο νά έκπληρώνει κάθε χρόνο τή σεμνή έπιθυμία αυτής τής μεγάλης ψυχής.

Όμως, ούτε ή πραγματική έπιθυμία τής Μπλαβάτσου ούτε, άσφαλώς και τό δικό μας θεοσοφικό καθήκον μπορεί νά έξαντλούνται σέ λίγα λουλούδια και μερικά όμορφα λόγια.

Η πολυτάραχη ζωή της ήταν όλη μιά μεγάλη θυσία γιά τό συνάνθρωπο. Γιά τούτο άκριβώς, είναι ένα παράδειγμα και πραγματικά μιά κληρονομιά γιά μας ισάξια μέ τό πνευματικό της έργο. Η επανάληψη αυτής τής θυσίας, στο μέτρο βέβαια πού έπιτρέπουν οι μικρότερες δικές μας ψυχικές δυνάμεις, είναι τό πραγματικό δικό μας καθήκον, πού όφείλουμε νά προσπαθούμε νά έκπληρώνουμε.

Οι ευκαιρίες για να δοκιμάσουμε τον έαυτόν μας είναι καθημερινές. **Νά** είμαστε πρόθυμοι σέ κάθε θυσία. **Νά** εργαζόμαστε για την αδελφότητα κάθε στιγμή. **Νά** μή ξεχνούμε τό διπλανό, ακόμη και μέσα στην όδύνη μας. **Νά** τί μᾶς λέει ἡ ἴδια ἡ Μπλαβάτσκι γι' αὐτό στό «Κλειδί τῆς Θεοσοφίας».

«Μέ ἐρωτᾶτε, πῶς ἐννοῶ πρακτικά τὸ Θεοσοφικὸ καθῆκον. Σᾶς ἀπαντῶ, ὅτι τὸ καθῆκον μας εἶναι νά πίνουμε χωρὶς γογγυσμό, ὡς τίς τελευταῖες σταγόνες, ὅ,τι μπορεῖ νά μᾶς ἐπιφυλλάσσει τὸ κύπελλο τῆς ζωῆς, νά δρέπουμε τὰ ρόδα τῆς ζωῆς, μόνο γιὰ νά χαρίσουμε σέ ἄλλους τὸ ἄρωμά τους καὶ ἐμεῖς νά ἀρκοῦμεθα στ' ἀγκάθια, ἂν δέν εἶναι δυνατόν νά ἀπολαύσουμε τὸ ἄρωμά τους, διχῶς νά τὸ στερηθεῖ κάποιος ἄλλος».

Ἀσφαλῶς, εἶναι καὶ σκληρὸ καὶ πολὺ δύσκολο νά ἐκπληρωθεῖ ἓνα τέτοιο καθῆκον. Ὅμως, αὐτὸ πού σήμερα θεωροῦμε ὡς ὑπερβολικὴ θυσία γιὰ μᾶς, θά πρέπει κάποτε νά γίνῃ καθημερινή πράξη. Ἄν, βέβαια, ἐπιθυμοῦμε νά βαδίσουμε καὶ μέ τὰ δύο μας πόδια μέσα στό μοναχικὸ καὶ δύσβατο μονοπάτι τῆς ἀληθινῆς Ἀγάπης καὶ Σοφίας.

Σέ μία τέτοια γιορτῆ σάν τὴν σημερινή, στίς 8 Μαΐου τοῦ 1917, ἡ Μπλαβάτσκι ἔστειλε –ὅπως μαρτυρεῖ ἓνας συνεργάτης της– ἓνα μήνυμα: «Σᾶς χαιρετῶ –ἔλεγε– ὅλους ἐσᾶς πού συναντιέστε γιὰ νά ἐορτάσετε τὰ γενέθλιά μου στό νέο μου σῶμα. Τὸ δικό μου ἔργο ὑπῆρξε ἡ σκληρὴ ἀποστολὴ τοῦ σκαπανέως. Ἐγὼ ἔφαγα ὅλη τὴν μπόρα. Ἐσεῖς πλεῦστε ἤσυχά πρὸς τὴν εἴσοδο τοῦ λιμανιοῦ. Ἄλλὰ κι ἐσεῖς δέν θά δρέψετε καθόλου εὐκόλα τὴ συγκομιδῆ...».

Ὁ Λευκὸς Λωτός, σύμβολο τῆς ἀναγέννησης, τῆς κάθαρσης τῆς ἀνέλιξης καὶ τῆς δημιουργίας, ἂς ἐμπνεύσει τὴ δύσκολη πορεία πού περιμένει κάθε πνευματικὸ ἐργάτη.

Λόγος τῆς Προέδρου RADHA BURNIER στό 109ο Ἐτήσιο Διεθνές Συνέδριο τῆς Θ.Ε.

Πολλὰ μέλη τῆς Θ. Ε. ἀποκαλοῦνται τόσο συχνά «Θεόσοφοι» ὥστε ἡ ἐπωνυμία αὐτὴ νά ἔχει χάσει τὴν ἐννοια τῆς εὐγένειας καὶ τοῦ σεβασμοῦ πού θά ἔπρεπε νά ἔχει. Ὁ ὄρος ARYA ἀπὸ τὸν ὁποῖο προῆλθε καὶ ἡ λέξη ἄρειος ἀναφερόταν στό παρελθόν σέ πρόσωπο ἢ πρᾶγμα ἀνώτερης φύσης. Ὅταν ὁ Βούδας ἐδίδαξε τὸν τρόπο τῆς ἀπελευθέρωσης ἀπὸ τὴ δυστυχία ὀνόμασε αὐτόν τὸν τρόπο ARYA, τὴ γνωστὴ σέ μᾶς «εὐγενὴ Ἄτραπό». Αὐτὸς πού βαδίζει σέ αὐτὴ τὴν ἀτραπὸ ὑψώνεται πάνω ἀπὸ τὸν πόνου τῆς ἐγκόσμιας ὑπαρξης στό υψηλὸ βασιλεῖο τῆς Σοφίας. Ἄλλὰ ἡ λέξη ἔχασε τὴν πραγματικὴ τῆς ἐννοια καὶ σπουδαιότητα καὶ μέ τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου κατέληξε νά εἶναι συνδεδεμένη μέ μιά ὀρισμένη κοινωνικὴ τάξη. Οἱ Ναζὶ στή συνέχεια τὴν ὑποβάθμισαν ἐντελῶς συνδεδεμένους τὴν μέ τίς δικές τους τρομερές καὶ ἀντιανθρώπινες δραστηριότητες.

Ἡ λέξη «Θεόσοφος» ἔχει ἐπίσης ἀνώτερης μορφῆς ἔννοια. Ἀναφέρεται σέ ἐκείνους πού, μέ τόν τρόπο πού ζοῦν καί στοχάζονται πλησιάζουν τίς θείες ἀρχές καί βιώνουν ὄλο περισσότερο τό φῶς τῆς Σοφίας καί τῆς Ἀλήθειας. Ἡ μικρότερη σημασία πού μπορεῖ νά δοθεῖ στή λέξη «Θεοσόφος» ὑποδείχθηκε ἀπό τήν Η.Ρ.Β. ὅταν ἔγραφε: «Εἶναι εὐκολο νά γίνει κάποιος Θεόσοφος. Κάθε ἄνθρωπος μέ μέσο ὄρο πνευματικῶν ἱκανοτήτων καί μέ κλίση στή μεταφυσική. Μέ ἀγνή καί ἀνιδιοτελεῖ ζωῆ, πού βρίσκει περισσότερη χαρά βοηθώντας τό γεινόνά του παρά δεχόμενος τή βοήθειά του. Κάθε ἄνθρωπος πού εἶναι ἐτοιμος νά θυσιάσει τήν εὐχαριστήσά του γιά χάρη τῶν ἄλλων καί πού ἀγαπάει τήν Ἀλήθεια τήν Καλωσύνη καί τή Σοφία μόνο γιά χάρη τους καί ὄχι γιά τό ὄφελος πού πιθανόν νά τοῦ προσκομίσουν, εἶναι ἓνας Θεοσόφος». Μέλος τῆς Θ.Ε. πού δέν προσπαθεῖ σοβαρά νά πλησιάσει ἔστω καί τό ἐλάχιστο ἀπό ὅλα αὐτά, δέν δικαιούται νά ὀνομάζεται Θεόσοφος. Στήν οὐσία, ὁ λόγος γιά νά γίνει κάποιος μέλος τῆς Θ.Ε. θά πρέπει νά εἶναι ἡ ἐπιθυμία του νά γίνει ἓνας πραγματικός Θεόσοφος. Ἐάν ἡ Ἐταιρεία ἐπρόκειτο νά ἔχει ἓναν μεγάλο ἀριθμό μελῶν πού δέν θα ἐνδιαφέρονταν γιά τίς βασικές αὐτές ιδιότητες, θά ἦταν μία ἀχρηστή ὀργάνωση μέ σκοπό νά ὑποβαθμίσει τήν ἔννοια τῆς λέξης Θεοσοφία στήν βαθύτερη ἔννοιά της.

Ὅλοι ὅσοι ἀποτελοῦν τή Θ.Ε. δέν εἶναι δυνατόν νά εἶναι πνευματικά ὠριμοί καί σοφοί. Αὐτοί πού εἶναι σοφοί δέν ἔχουν λόγο νά εἶναι μέλη καμμιάς ὀργάνωσης. Ὅμως, ἔστω καί ἂν ὑπάρχει ἀνωριμότης σέ κάποιους, θά πρέπει νά διακρίνονται γιά τήν εἰλικρινειά τους στήν ἀναζήτηση τῆς Ἀλήθειας, τῆς Καλωσύνης καί τῆς Σοφίας μέ τήν ὀρθότητα τῆς συμπεριφορᾶς τους καί τήν ἔλλειψη ἐγωῖσμου.

Ἡ ὀρθή ἀντίληψη παρέχει τήν ἐπίγνωση στή φύση τοῦ αἰώνιου καί τοῦ πρόσκαιρου. Τό πρόσκαιρο εἶναι χωρίς ἀξία γιά ἐκείνους πού μποροῦν νά καταλάβουν. Ἐχει ὅμως πλασματική ἀξία γιά ἄλλους.

Ὁ ὕλισμός, ὁ ἐγωῖσμός καί ἡ δυστυχία εἶναι προϊόντα λανθασμένης γνώσης. Ἡ μεγάλη πλειονότης τῶν ἀνθρωπίνων ὄντων ἀποδέχεται ἀνεξέταστα τίς ἀξίες πού ἐπικρατοῦν στό ἄμεσο περιβάλλον της καί στήν ὁμάδα πού ἀνήκει. Ἐκείνοι ὅμως πού εἰσέρχονται στή Θ.Ε. θά πρέπει νά εἶναι σάν «νεο-γεννημένοι» θά πρέπει νά χρησιμοποιήσουν ὅλες τίς πνευματικές τους ἱκανότητες γιά τήν ἀντιμετώπιση τῆς ζωῆς, γινόμενοι ἔτσι μία δύναμη εὐεργετική γιά ὅλη τή φύση.

Ὁ ὕλισμός δημιουργεῖται ἀπό τήν προσκόλλησι σέ ἀντικείμενα πού γίνονται ἄμεσα ἀντιληπτά ὅπως ἐπίσης καί ἀπό τήν ἀμφιβολία ἢ δυσπιστία σέ ὅ,τι δέν γίνεται κατανοητό ἢ εὐχάριστο στό πεδίο τοῦ γνωστοῦ καί τοῦ προβλέψιμου. Ἐγωῖσμός, σύγκρουση καί ὅλα τά εἶδη τῆς ἀνθρώπινης δυστυχίας εἶναι ἀναπόφευκτα ἀποτελέσματα τῶν ὕλιστικῶν δοξασιῶν. Ὅμως, ὁ νοῦς ὁ ἀσκημένος στή διάκριση ἀναγνωρίζει τό πρόσκαιρο γι' αὐτό πού ἀντιπροσωπεύει καί ἀποκτᾷ ἐπίγνωση γι' αὐτό πού ἔχει ἀκατάλυτη καί αἰώνια ἀξία. Ἀληθινά μέλη τῆς Θ.Ε. εἶναι ἐκείνοι πού ἔχουν ἀναπτύξει τήν ἱκανότητα διάκρισης σέ τέτοιο βαθμό ὥστε νά μή μποροῦν πιά νά ἀποδεχτοῦν γιά τοὺς ἑαυτοὺς των συμπεριφορά καί στόχους πού δημιουργοῦν ἐγωῖσμό καί διαμάχη. «Ἡ Θεοσοφία μπορεῖ νά

διαμορφώσει τὰ ἦθη καὶ ἐξαγνίσει τὴν ψυχὴ» εἶχε πεῖ ἡ Η.Ρ.Β.

Αὐτὸ μᾶς ὁδηγεῖ κατ' εὐθείαν στὴν ἐρώτηση: «Τί εἶδους μελέτη χρειαζόμαστε καὶ τί μορφὴ στοχασμοῦ;». Καὶ πάλι ἐδῶ χρειάζεται ἡ διάκριση, ἰδιαίτερα ἀπὸ τότε πού ἡ παραγωγή τῆς λογοτεχνίας καὶ ἡ πληροφόρηση συνεχῶς αὐξάνονται καὶ δὲν πρέπει νὰ σπαταλάται χρόνος καὶ ἐνέργεια στὴν ἀπόκτηση ἐπουσιώδους γνώσης. Ἡ οὐσιώδης γνώσις ἀφορᾷ τὴν οὐσία, δηλαδὴ τὴν καρδιά, τὸν πυρῆνα τῶν πραγμάτων. Συνεπῶς δὲν ἀναφέρεται μόνον στὶς μορφές ἀλλὰ ἐξετάζει τὶς μορφές σὲ σχέση μὲ τὴ ζωὴ πού τὶς ἐμπυχώνει. Δὲν εἶναι δηλαδὴ τὸ ἄθροισμα καὶ ἡ ταξινομήση τῶν γεγονότων. Εἶναι ἡ σύλληψη τῆς βαθύτερης ἐνιαίας καὶ μοναδικῆς ἀλήθειας. Ὁ νοῦς δὲν προσκολλάται πιά στὶς πολυπλοκότητες καὶ τὶς ἀντιθέσεις. Ἄνυψώνεται σ' ἓνα ἐπίπεδο ἀρμονίας, εἰρήνης καὶ ἐνότητας. Ἀπλᾶ, οὐσιώδης γνώση εἶναι ἡ γνώση πού δίνει τὴ δυνατότητα στὸν ἄνθρωπο νὰ ζεῖ μ' ἓναν ἐντελῶς διαφορετικὸ τρόπο ἀποριχνοντάς ὅ,τι ψεύτικὸ καὶ χυδαῖο.

Εἶναι γνωστὸ ὅτι ἀφρημένες ἐννοιες καὶ διανοητικὰ ἐπιτεύγματα μποροῦν νὰ ὁδηγήσουν σὲ λανθασμένον δρόμον. Εἶναι πολὺ εὐκόλον νὰ πιστέψει κανεὶς ὅτι ὀρισμένες ἰδέες ἢ ἐννοιες ἀνταποκρίνονται καὶ στὴν ἀλήθεια. Ὑπεροψία λεπτότατης μορφῆς συχνὰ σκιάζει τὴν ἀντίληψη ἑνὸς ἀτόμου πού κατέχει διανοητικὴ εὐστροφία. Εἶναι σημαντικό νὰ εἴμαστε σὲ ἐγρήγορη ὄταν μελετᾶμε τὴν ὀγκώδη διαθέσιμη θεοσοφικὴ λογοτεχνία. Ἡ οὐσία τῶν πραγμάτων εἶναι στὸ βάθος καὶ δὲν μπορεῖ νὰ τὴν ἀντιληφθεῖ ἓνας κουρασμένος καὶ φορτωμένος νοῦς. Ἡ ἐκλογή ἐναπόκειται σὲ κάθε μέλος τῆς Θ.Ε. Ὅμως, ἂν δὲν ὑπάρχει ἀνάπτυξη τῆς ἀνιδιοτέλειας, ἐὰν οἱ ἀρετές τῆς ἀγάπης τῆς συμπάθειας καὶ τῆς ἀρμονίας δὲν ἔχουν καρποφορήσει, τότε ὁ μελετητὴς πρέπει νὰ συμπεράνει ὅτι αὐτὸ πού γνωρίζει δὲν εἶναι γνώση θεοσοφικὴ ἀλλὰ κάτι ἄλλο. Ἡ ἐπιβεβαίωση τῆς πραγματικῆς θεοσοφικῆς γνώσης βρίσκεται στὴν ποιότητα τῆς ζωῆς καὶ στὴ φύση τῶν σχέσεων πού ἔχει δημιουργήσει ὁ σπουδαστής.

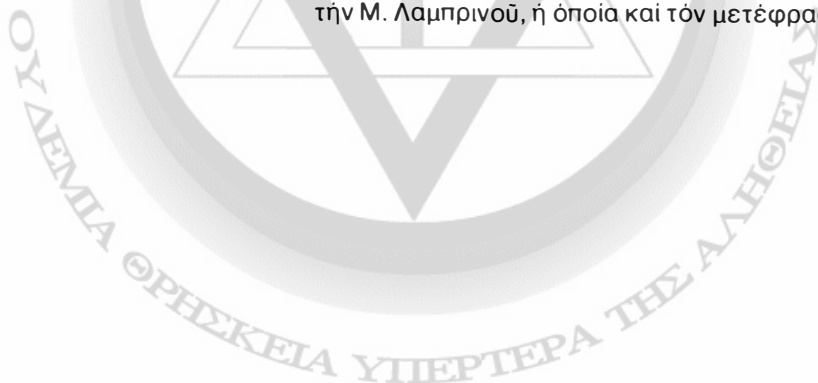
Σκοπὸς τῆς Θ.Ε. εἶναι νὰ ἐνώσει σοβαροὺς ἐρευνητές. Ἐρευνητές πού ἀναζητοῦν τὴν ἀλήθεια πού μπορεῖ νὰ ὠφελήσει ὅλους καὶ ὄχι μόνον τοὺς ἑαυτοὺς τῶν. Στὴ ζωὴ αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων ὁ σκοπὸς δὲν μπορεῖ νὰ διαχωριστεῖ ἀπὸ τὰ μέσα. Ἡ πορεία πρὸς τὴν ἀλήθεια καὶ τὴ γνώση εἶναι τὸ ἴδιον σημαντικὴ ὅσο ἡ ἀλήθεια αὐτὴ καθ' ἑαυτὴ. Γ' αὐτὸ κάθετὶ στὴν καθημερινὴ ζωὴ αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων, αὐτῶν τῶν ἀναζητητῶν τῆς ἀλήθειας καὶ τῆς ἀγάπης, πρέπει νὰ εἶναι συνδεδεμένο μὲ τὸν τελικὸ σκοπὸ καὶ τὴν ἐννοια τῆς ὀλοκλήρωσης. Ἡ Θεοσοφία δὲν μπορεῖ νὰ μπεῖ σὲ χωριστὸ διαμέρισμα. Ἡ θεοσοφικὴ γνώση δὲν μπορεῖ νὰ διαχωριστεῖ ἀπὸ κίνητρα, αἰσθήματα καὶ ὑποσυνειδητές πνευματικὲς κινήσεις πού ὑπάρχουν σὲ ἓναν ἄνθρωπον. Ὅταν ὁ νοῦς ἔχει τὴν τάση νὰ διατηρεῖ τὶς ἰδέες σὲ χωριστὰ διαμερίσματα καὶ νὰ διαχωρίζει τοὺς στόχους ἀπὸ τὰ μέσα, τότε τὸ φῶς τῆς Θεοσοφίας ἀπουσιάζει.

Ζοῦμε σὲ ἓναν κόσμον γεμᾶτο ἀντιφάσεις. Γίνονται πολλὲς συζητήσεις γιὰ τὴν εἰρήνην καὶ προετοιμασίες γιὰ πόλεμον. Ὑπάρχει προόδος στὴν τεχνολογία καὶ σὲ ἄλλους τομεῖς καὶ φριχτὴ φτώχεια καὶ δυστυχία

σέ μεγάλες περιοχές του κόσμου. Ὑπάρχει αὔξηση τῆς γνώσης καί ὑποβάθμιση τῶν ἀξιών συγκρόνως. Ὅλα αὐτά ἀντανακλοῦν σέ μεγάλο βαθμό τὴν ἀπουσία ὀλοκλήρωσης στὴν ἀνθρώπινη διάνοια. Ὅταν ὑπάρχει πραγματικὴ θεοσοφικὴ γνώση ἐνεργεῖ σάν ἀντίδοτο σέ αὐτές τὶς καταστάσεις - ἀσθένειες. Ἄλλοιῶς δὲν ὑπάρχει Θεοσοφία.

Τὸ νά εἶσαι μέλος τῆς Θ.Ε. σημαίνει συνεχὴ καί σοβαρὴ ἀπασχόληση μὲ τὰ προβλήματα τοῦ ἀνθρώπου, τῆς φύσης τῆς ἀνθρώπινης δυστυχίας καί τὸν τρόπο ἀπελευθέρωσης τοῦ ἀνθρώπινου νοῦ ἀπ' αὐτὴ τὴ δυστυχία. Τὸ νά μάθεις νά εἶσαι Θεόσοφος σημαίνει νά μὴν εἶσαι κλεισμένος μὲ τὶς ἰδέες σου στὸν ἑαυτό σου, ἀλλὰ νά εἶσαι ὀλάνοιχτος στὴν καρδιά καί στὸ πνεῦμα. Τὸ καθῆκον τῆς Θ.Ε. δὲν περιορίζεται σέ ἓνα ἐπίπεδο τῆς ὑπαρξης: φυσικό, συναισθηματικό - ἠθικό ἢ πνευματικό. Ἡ Ἐταιρεία μας ἀσχολεῖται μὲ τὴν πρόοδο τοῦ ἀνθρώπου σέ ὅλα τὰ ἐπίπεδα. Στὴν οὐσία, ὅλα τὰ ἐπίπεδα ὑπαρξης ἀποτελοῦν ἀναπόσπαστα μέρη μιᾶς μόνο ὄντοτητας. Κάθε πνευματικὴ πρόοδος ποὺ ἐπιτυγχάνουμε ἔχει ἄμεση ἐπίδραση στὸ πῶς ἐνεργοῦμε στὰ ἄλλα ἐπίπεδα. Ἡ πνευματικὴ ἐπίγνωση σημαίνει εὐσπλαχνία καί σοφία στὸ ζεῖν. Ἀδιαφορία γιὰ τὸ τί ὑπάρχει καὶ διαδραματίζεται στὸ φυσικό ἐπίπεδο ἀνειλικρινεία στὸ συναισθηματικό καὶ νοητικό ἐπίπεδο εἶναι ἀσυμβίβαστες μὲ τὴν πνευματικὴ ἐπίγνωση. Ἡ ἐνιαία καί μοναδικὴ ἄποψη γιὰ τὴ ζωὴ δὲν ἀφορᾷ μόνο τὴν ἄρρηκτη ἐνότητα τῶν πάντων ποὺ ὑπάρχουν σέ κάθε πεδίο, ἀλλὰ ἐπίσης καί τὴν ἐνότητα ὅλων τῶν ἐπιπέδων καί πεδίων τῆς κάθε ὑπαρξης. Ἡ Θεοσοφία εἶναι ἡ ἀναγνώριση καί συνειδητοποίηση αὐτῆς τῆς ἀπόλυτης καί θαυμαστῆς Μοναδικότητος. Εἰρήνη σέ ὅλα τὰ ὄντα.

(Ἐκφωνήθηκε στὴν ἐορτὴ τοῦ Λευκοῦ Λωτοῦ ἀπὸ τὴν Μ. Λαμπρινοῦ, ἡ ὁποία καί τὸν μετέφρασε)

Μπαγκαβάν Σρί Σάτσα Σαΐ-Μπάμπα

ΕΝΑΣ ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΙΝΔΙΑ

«Υπάρχει μόνον μία φυλή, ή φυλή τής Ἀνθρωπότητας.
 Ὑπάρχει μόνον μία γλώσσα, ή γλώσσα τής καρδιάς.
 Ὑπάρχει μόνον μία θρησκεία, ή θρησκεία τής Ἀγάπης.
 Ὑπάρχει μόνον ἕνας Θεός και εἶναι πανταχοῦ παρῶν.»

Ἄναμνη στό Ἄντυαρ

Γύρω ἀπό τό μακρὺ τραπέζι τής τραπεζαρίας τοῦ Ἄντυαρ - αἰθουσες Λεντμπίτερ - οἱ ἀξιωματοῦχοι θεόσοφοι μαζί μέ τοὺς ἐπισκέπτες πού κατά καιροὺς φιλοξενοῦνται ἐκεῖ, ἔχουν δειπνήσει ἐκεῖνο το βράδυ, ὅταν ή συζήτηση, ἀρχίζει νά περιστρέφεται γύρω ἀπό τό φαινόμενο «Sai-Baba», τόν διδάσκαλο πού μέ τίς ὑπερφυσικές και θεραπευτικές του δυνάμεις ἔχει καταπλήξει ὄχι μόνο τήν Ἰνδία, ἀλλά τόν κόσμο ὁλόκληρο. Οἱ φήμες λένε ὅτι ὁ Swami πρόκειται νά ἐπισκεφθῆ τό Ἄντυαρ και οἱ θεόσοφοι εἶναι περίεργοι νά τόν ἰδοῦν και νά τόν ἀκούσουν. Ἀπό τοὺς συνδαιτημόνες ἐκεῖνο τό βράδυ οἱ τρεῖς εἶναι παράλληλα μέ τή θεοσοφική τους ιδιότητα και μαθητές τοῦ Baba. Ἀνάμεσά τους ή Coralie Leyland, πρόεδρος θεοσοφικής στοῆς στό Hobart τής Τασμανίας. Ἡ τελευταία αὐτή, ἔχοντας προσβληθεῖ ἀπό μία ὁλοκληρωτική παράλυση στό μισό σῶμα, εἶχε καταφύγει στόν Baba, ἀναζητώντας σ' αὐτόν τή βοήθεια πού δέν μπορούσε νά τής δώσει ή ἐπιστήμη. Καί, νά την τώρα, ἀνάλαφρη και ζωηρή, νά περπατάει κάτω ἀπό τόν καυτό ἥλιο, νά ἀνεβοκατεβαίνει τίς σκάλες τοῦ Ἄντυαρ, και πάνω ἀπ' ὅλα νά πάλλεται ἀπό ἕναν ἐνθουσιασμό, ἀπό μίαν εὐτυχία, μία πίστη και μία γαλήνη πρωτόγνωρη.

Βρισκόμαστε στά μέσα τής δεκαετίας τοῦ 1970. Πρόεδρος τής Θεοσοφικῆς Ἑταιρίας εἶναι ὁ ἀειμνηστος John Coats. Ἡ συζήτηση εἶναι ἀνοιχτή και ἐλεύθερη. Ἄλλοτε, σέ παλαιότερη ἐποχή, μία και μόνον μνεία γιά διδασκάλους «Γκουρού» μέ ὑπερφυσικές δυνάμεις και θαύματα, θά ἦταν ἀρκετή γιά νά προκαλέσει στήν ἡγεσία τής Θεοσοφικῆς Ἑταιρίας μία δυσἀρέσκεια και μία δυσπιστία, σχόλια εἰρωνικά ἴσως... Ὑπῆρχε πάντα ἐκεῖ μία πρόληψη, μία πείρα ἴσως κακή ὡς πρὸς τοὺς Γκουρού, πού κατά καιροὺς εἶχαν διαφημίσει τίς δυνάμεις τους ἀνά τόν κόσμο, και ή Θεοσοφία δέν ἤθελε νά ἔχει καμμιά σχέση μ' αὐτούς. Μέσα στή διδασκαλία της, στά βιβλία της, ὑπῆρχαν τά πάντα, ὅλη ή ἀρχαία Σοφία, καταχωρημένη ἐκεῖ μέ σοβαρότητα, μέ ὑπευθυνότητα, μέ ἐπιστημονική θάλεγε κανεῖς ἀκρίβεια. Πρὸς τί λοιπόν ν' ἀναζητησεῖ ἕνας θεόσοφος τή Γνώση ἔξω ἀπό τήν ἑταιρία; Ὑπῆρχε ἴσως, παράλληλα, και μία κάποια φοβία στό Ἄντυαρ, μέ ἀφορμή τά γεγονότα πού εἶχαν συγκλονίσει ἄλλοτε τήν Ἑταιρία και τίς ἀντιδράσεις πού εἶχαν προκαλέσει οἱ δυνάμεις τής Ἐλενας Μπλαβάτσκου. Μέ τόν καιρό, ὡστόσο, τά πνεύματα ἀρχισαν ν' ἀλλάζουν και οἱ ἀνεμοὶ τῶν νέων καιρῶν ἦρθαν νά πνεύσουν

μέσα στη συντηρητική ατμόσφαιρα της Έταιρίας. Έτσι, πριν από μερικά χρόνια, με πρόεδρο τόν άειμνηστο Sri Ram, άνθρωπο σοφό και γαλήνιο, όλοι οι θεόσοφοι με έπικεφαλής τόν πρόεδρό τους πήγαιναν νά παρακολουθήσουν τίς όμιλίες του Κρισναμούρτι σ' ένα γειτονικό κτήμα έξω από τό Άντναρ. Με τόν τρόπο αυτόν ό Σρί Ράμ ήταν ό πρώτος πού έμπαζε τόν άναγκαίο νέο άνεμο μέσα στην Έταιρία, πιστός στη μεγάλη αλήθεια ότι τά πάντα ρέουν, ή ίδια ή ζωή είναι μία έκατάπαυστη ροή, τά πάντα σκουριάζουν όταν δέν έρχεται νά τά φρεσκάρει ό άνεμος της άλλαγής και της άνανέωσης. Στη συνέχεια, ό εύρωπαϊός Πρόεδρος John Coats, ήρθε ν' άνοίξει άκόμη περισσότερο τίς πόρτες της Έταιρίας και νά προσαρμόσει τή συντηρητική της ατμόσφαιρα στους νέους καιρούς. Άλλοτε ό Κρισναμούρτι με τήν επαναστατική διδασκαλία του είχε δυσαρεστήσει τούς παλαιούς θεοσόφους. Σήμερα έχει επέλθει μία έξισορρόπηση και μία συμφιλίωση. Έτσι, πρόεδροι θεοσοφικών τμημάτων και στοών, στην Άμερική, τήν Ινδία, τήν Αύστραλία, παράλληλα με τή θεοσοφική τους κατάρτιση δέν διστάζουν νά μελετούν τή διδασκαλία του Baba, να γράφουν άρθρα ή βιβλία γι' αυτόν, νά δίνουν όμιλίες μέσα στις θεοσοφικές στοές. Άλλωστε ή διδασκαλία του δέν είναι παρά ένας καθάριος Ινδουϊσμός, άπαλλαγμένος από κάθε πρόληψη, πού άπλώνει τό χέρι πρός κάθε άλλη θρησκεία: «Υπάρχουν πολλές θρησκείες, αλλά δέν υπάρχει παρά ένας μόνον Θεός, και ή ούσία του είναι ή άγάπη».

Η φήμη ότι ό Sai-Baba επρόκειτο νά έπισκεφθί τό Άντναρ άρχισε νά διαδίδεται και οι θεόσοφοι περίμεναν με ένδιαφέρον νά τόν ιδούν. Μερικοί έλεγαν ότι θά μιλούσε κάτω από τό περίφημο Banyan Tree (ινδοσυκή) του Άντναρ, τό δεύτερο σέ μέγεθος σ' όλη τήν Ινδία. Κάτω από τό ιερό αυτό δένδρο έμπνευσμένες πνευματικές όμιλίες είχαν κατά καιρούς άκουστή, από τήν εποχή της Μπέζαντ, του Ζιναραζαντάσα του Σρί Ράμ. Και ήταν κάτω από τό ίδιο αυτό δένδρο με τή σκεπή του σχηματισμένη από τά φυλλώματά του, πού ό «Κύριος», ό «Μαϊτρεγιά», εκείνος πού οι θεόσοφοι άποκαλούν Παγκόσμιο Έκπαιδευτή, είχε μιλήσει γιά πρώτη φορά διά μέσου του νεαρού τότε Κρισναμούρτι. Ήταν στις 28 Δεκεμβρίου 1926, μία άξέχαστη, συγκλονιστική έμπειρία γιά όσους παρευρίσκονταν τότε εκεί. Τόσο ή Annie Besant, όσο και όλοι οι άλλοι, και πρό παντός ό ίδιος ό Κρισναμούρτι, δέν άμφέβαλαν ότι πράγματι ήταν Έκείνος πού μιλούσε διά μέσου αυτού.

Οί φήμες ότι ό Sai-Baba επρόκειτο νά έπισκεφθί τό Άντναρ δέν άργησαν νά διαψευσθούν. Τό ταξίδι του Swami δέν μπόρεσε νά πραγματοποιηθί. Ίσως άλλη φορά.

Ινδία - Η χώρα του παράδοξου και του υπερφυσικού

Τό Πουτταπάρτι, τό μέρος όπου ό Sai-Baba γεννήθηκε -τό 1926- και έζησε τά παιδικά του χρόνια, είναι ένα μικρό χωριό, χαμένο ανάμεσα στους λόφους της Νότιας Ινδίας -πολιτεία Άντρα Πραντές- πυρπολημένο από τόν άνελέητο ήλιο της. Οί παλαιοί κάτοικοι του χωριού μιλούν σήμερα με ευλάβεια γιά τόν μικρό Σάτνα Ναραγιάνα Ρατζού (τό όνομα

του), ένα παιδί διαφορετικό από τ' άλλα, γεμάτο άγγελική αγνότητα, άπειρη καλωσύνη και τρυφερότητα, πού αγαπούσε να τραγουδάει με τη μελωδική του φωνή τούς θρησκευτικούς ύμνους της πατρίδας του, τὰ περίφημα Bhajans. Καί, όπως ή 'Ινδία είναι ή χώρα του παράδοξου και του υπερφυσικού, δέν παύουν ν' αναφέρουν τὰ υπερφυσικά φαινόμενα, πού είχαν λάβει χώρα εκεί κατά τή γέννηση του παιδιού. 'Ανάμεσα στ' άλλα, ένα κουλουριασμένο φίδι, μιά κόμπρα μέσα στο κρεββατάκι του μικρού, ήταν σημάδι ασφαλτο μιάς γέννησης θεϊκής. 'Η κόμπρα, τό φίδι γενικά είναι γιά τήν 'Ινδία τό σύμβολο του θεού Σίβα, του θεού πού καταστρέφει καθετί τό υλικό, γιά τήν επικράτηση του πνευματικού.

Πράγματι ό μικρός Σάτυα δέν άργεί νά καταπλήξει εκείνους πού τόν συναναστρέφονται με τήν πρόωρη φανέρωση των υπερφυσικών του δυνάμεων, των Siddhis. Της ικανότητας δηλαδή νά χειρίζεται τούς φυσικούς νόμους, υλοποιώντας μέσα από τό κενό, με μόνη τή δύναμη της σκέψης του διάφορα αντικείμενα, πέννες, μολύβια, λουλουδία, ζαχαρώτά... Καί πάνω άπ' όλα τήν ιερή τέφρα με τις θεραπευτικές ιδιότητες, τήν «Vibhuti» από υλοποιημένη Α' Kashe⁽¹⁾.

Είναι μόλις δεκατριών ετών, όταν ύστερα από μιά παράξενη ψυχική κρίση, ένα είδος έκστασης, πού κράτησε περίπου «τρεις μήνες», ό νεαρός Σάτυα παρουσιάζεται στους δικούς του με άλλαγμένη προσωπικότητα. Είναι σοβαρός, με άλλη φυσιογνωμία, με άλλη φωνή, μιλάει σανσκριτικά, πού ποτέ του δέν είχε διδαχθεί, και άφηγείται περιστατικά πού έμοιαζαν νά είχαν συμβή σε άλλες εποχές και χώρες άλλες, πού ποτέ του δέν είχε έπισκεφθή. Δηλώνει τέλος μπρός στην κατάπληκτη οικογένειά του τήν πραγματική του ταυτότητα, πού του έχει άποκαλυφθή: Είναι ή μετενάρκωσις του Saī-Baba του Shirdi, ενός άγιου πού είχε ζήσει τόν 19ο αιώνα στην περιοχή της Βομβάης, και είχε προείπει τόν χρόνο και τόν τόπο της προσεχούς του ένσάρκωσης. Πρέπει νά φύγει από τό σπίτι του, ό προορισμός του είναι νά διδάξει τό λόγο του θεού.

Ή πλάνη έξαφανίστηκε – Ή άποστολή μου άρχίζει

Τό Πουτταπάρτι, ή μικρή και άσημη πατρίδα του Σάτυα Ναραγιάνα Ρατζού, έχει εδώ και χρόνια ένα κέντρο διάσημο σ' όλη τήν 'Ινδία γιά θρησκευτικές και άλλες πνευματικές εκδηλώσεις. Ό Σάτυα Ναραγιάνα είναι ό Μπαγκαβάν Σρί Σάτυα ΣαΪ-Μπάμπα, ό διδάσκαλος με τήν παγκόσμια φήμη και τις υπερφυσικές δυνάμεις, ό άνθρωπος των θαυμάτων. Τό όνομα Saī-Baba είναι συμβολικό και δηλώνει τόν «Πατέρα-μητέρα», εκείνον πού έχει υπερβή τις ιδιότητες των δύο φύλων, έχοντας συγκεντρώσει και έναρμονίσει μέσα του τις δύο φύσεις-όψεις του Σύμπαντος,

1. Vibhuti: Ή ιερή στάχτη είναι συμβολική, συμβολίζει τόν θρίαμβο του πνευματικού επάνω στο υλικό. Ή στάχτη είναι τό τελικό στάδιο όλων των υλικών πραγμάτων, ό άφανισμός και ή έκμηδένισή τους, πού δέν επιδέχεται καμιά περαιτέρω μεταβολή. Γι' αυτό και άνήκει στον Σίβα τόν καταστροφέα κάθε υλικού, κάθε υλικής επιθυμίας και σκέψης.

τήν άρσενική και τή θηλυκή όψη. Οί άφοσιωμένοι πιστοί του, τόσο στην Ίνδια, όσο και στον κόσμο όλόκληρο άνέρχεται σέ έκατομμύρια, έτσι πού τά δύο Άσραμ⁽¹⁾, τό Prasanti Nyayam (οίκος Γαλήνης) τό μεγάλο Άσραμ έξω από τό Πουτταπάρτι, και το θερινό, τό «Brindavan» στό Whitefield κοντά στην Bangalore, νά μήν είναι σέ θέση νά τούς χωρέσουν και νά τούς προσφέρουν τίς στοιχειώδεις άνέσεις γιά στέγαση και διατροφή.

Οί όμιλίες του Saī-Baba στά δύο Άσραμ γίνονται συνήθως σέ συγκεκριμένες τών δύο ή τριών χιλιάδων άτομων. Κάθε πρωί οί πιστοί από κάθε χώρα, κάθε φυλή, εθνικότητα ή θρησκεία, συναθροίζονται στό προαύλιο και ένα ήμικύκλιο σχηματίζεται έμπρός από τό Mandir⁽²⁾, οί άνδρες από τή μιά μεριά, οί γυναίκες από τήν άλλη. Καθισμένοι σταυροπόδι κάτω από τόν καυτό ήλιο, περιμένουν τή στιγμή πού μέσα από τόν ναό θά προβάλει τό λεπτοκαμωμένο σχήμα του Διδασκάλου γιά τό καθημερινό «Darshan» -Darshan σημαίνει τό «πέρασμα» ή τό «κύταγμα» του Διδασκάλου, πράγμα πού θεωρείται έντελώς άπαραίτητο. Πρέπει οί πιστοί νά ιδούν τόν διδάσκαλό τους νά διασταυρώσουν τό βλέμμα τους μέ τό δικό του, άντλώντας δύναμη και πίστη από αυτό. Όταν ή πορτοκαλοκόκκινη σιλουέττα φανή, μιά σιγή εύλαβική άπλώνεται όλόγυρα. Αρχίζει τότε εκείνος, μ' ένα περπάτημα τόσο άνάλφρο σάν νά αίωρείται πάνω στό έδαφος, τό άργό πέρασμα του γύρω από τό ήμικύκλιο τών πιστών. Ένα χαμόγελο ύπέρτατης καλωσύνης, κατανόησης και συμπόνιας άνθίζει στή μορφή του, τή σχεδόν παιδική, μέ τά χαρακτηριστικά νέγρου. Παρατηρεί ήρεμα, σταθερά τόν καθένα, σταματάει κάθε τόσο, είτε γιά νά πλησιάσει κάποιον, είτε γιά νά περιστρέψει τό χέρι του στον άγέρα, γυμνό, μέ άνασηκωμένο ψηλά τό μανίκι, και νά ύλοποιήσει μέσα από τό κενό τήν ιερή τέφρα, ή κάποιο άντικείμενο, ένα κόσμημα, ένα φυλακτό, χαρίζοντάς το σέ κείνον πού μαντεύει πώς τό επιθυμεί και τό περιμένει. Πού και πού κάνει νεύμα σέ κάποιο πρόσωπο γιά μιά ιδιαίτερη συνάντηση. Τότε τό πρόσωπο εκείνο γνωρίζοντας τή σημασία του νεύματος, σηκώνεται και κατευθύνεται πρός τό Mandir. Έτσι όταν ό Baba έχει τελειώσει τό πέρασμά του, ή βεράντα του Άσραμ είναι γεμάτη από εκείνους πού χωρισμένοι σέ μικρά γκρούπ, θά γίνουν δεκτοί στό χώρο τών ιδιαίτερων συνεντεύξεων. Μέ ποιά κριτήρια γίνεται ή έπιλογή άνάμεσα στό πλήθος εκείνο; Σέ σχετική έρώτηση πιστών του ό Saī-Baba είχε άπαντήσει: «Βλέπω ποιός έχει τήν πιό έπείγουσα άνάγκη και χρειάζεται τή βοήθειά μου. Διαβάζω τίς σκέψεις πίσω από τή μορφή, βλέπω τίς έσώτατες επιθυμίες του καθενός, τό παρελθόν, τό παρόν, τό μέλλον».

«Τό νά είσαι άντίκρυ σ' αυτό τό πλάσμα - γράφει ό Άμερικανός ψυχίατρος Dr. Σ. Σαντουαίς (Sandweiss) άποτελεί μιά συναρπαστική έμπειρία. Μιά εύδαιμονία πρωτόγνωρη, όμοια μέ τήν όποια δέν έχει νοιώσει κανείς έξω τότε, σέ κυριεύει. Οί κινήσεις του είναι κοφτές και

1. Άσραμ: Κέντρον Διδασκαλίας.

2. Mandir: Η βεράντα στην πρόσοψη του Άσραμ.

ζωηρές, τό χαμόγελό του συναρπαστικό, τό βλέμμα διαπεραστικό, τό πρόσωπό του, τό σώμα του έκπέμπουν μίαν αὔρα ἐνέργειας θεϊκῆς... Στήν ἀρχή ἀναστατώνεσαι στήν παρουσία του, τελικά ὅμως ἰσορροπεῖς, παραδίνεσαι τυλίγεσαι μέσα σέ μίαν αὔρα ἀγάπης, πού σέ μεταβάλλει αὐτόματα γίνεσαι εὐτυχῆς ...».

Ἡ Ζωή μου εἶναι τό μήνυμά μου

Ὁ Sai-Baba εἶναι ἀφιερωμένος στό ἔργο τῆς πνευματικῆς ἀφύπνισης τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ ἴδια ἡ ζωὴ καί οἱ πράξεις του εἶναι σέ τέλεια ἀρμονία μέ τή διδασκαλία του. Ἡ ὑπαρξή του ὁλόκληρη, μέ τίς ὑπερφυσικές του δυνάμεις, ἓνα μήνυμα ἐλπίδας γιά το τί μπορεῖ νά ἐπιτύχει ὁ ἀνθρώπος ὅταν ἀφυπνισθῆ στήν ἐσωτερική του πραγματικότητα. Μιλώντας σέ μιά γλῶσσα παγκόσμια, ἀποτείνεται σέ κάθε ἀνθρώπινο πλάσμα, ἀπό κάθε γωνιά τῆς γῆς, κάθε ἐθνικότητος, κάθε κοινωνικῆς τάξης, κάθε θρησκείας: « Ἀλήθεια - Ἀγάπη - Εἰρήνη - Δικαιοσύνη - Προσφορά ὑπηρεσίας - Μή βία». (Sathya - Prema - Santhi - Dharma - Seva - Ahimsa) εἶναι τό διάγραμμα γύρω ἀπό τό ὁποῖο ἀναπτύσσεται ἡ διδασκαλία του. Ὅλοι οἱ δρόμοι -λέγει- πού ὀδηγοῦν στό Θεό εἶναι κυκλικοί, μόνον ὁ δρόμος τῆς Ἀγάπης εἶναι ὁ πιό εὐθύς καί ὁ πιό σύντομος. « Ἀρχίστε τή μέρα σας μέ ἀγάπη. Γεμίστε τή μέρα σας μέ ἀγάπη. Τελειώστε τή μέρα σας μέ ἀγάπη». Ἡ ἀγάπη εἶναι ὁ βασιλικός δρόμος, πού ὀδηγεῖ κατ' εὐθειάν ἀπό τήν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου στήν καρδιά του Θεοῦ.

Δέν ἦρθα -λέγει- γιά νά ἱδρύσω μιά νέα θρησκεία, ἀλλά γιά νά ἐνισχύσω καί νά ζωντανέψω τίς ἀλήθειες πού ὑπάρχουν μέσα σ' ὅλες τίς θρησκείες, νά τίς ἐνώσω σέ μιά καί μόνο θρησκεία, τή θρησκεία τῆς Ἀγάπης. Ἐτσι, ἓνας χριστιανός μέ τή διδασκαλία του μπορεῖ νά γίνει καλύτερος χριστιανός, τό ἴδιο ἓνας ἰνδουίστης, ἓνας βουδιστής, ἓνας μουσουλμάνος. «Δέν ὑπάρχει παρά ἓνας Θεός, δέν ὑπάρχει παρά μιά θρησκεία. Μπορεῖτε νά ἀπευθύνεστε στόν Κύριο μέ ὅποιο ὄνομα σᾶς εἶναι πιό ἀγαπητό καί πιό οικεῖο. Μπορεῖτε νά τόν φαντάζεστε μέ ὅποιαδήποτε μορφή σᾶς προκαλεῖ ἓνα συναίσθημα εὐλαβείας, λέγετέ τον Ἰησοῦ Χριστό, Κριονᾶ, Βούδδα, Ἀλλάχ... δέν ἔχει καμμιά σημασία. Ὁ Θεός εἶναι ἀμορφος καί εἶναι ὁ Κύριος ὅλων τῶν μορφῶν». «Οἱ ἀναρίθμητοι θεοί, δέν εἶναι παρά οἱ ἀναρίθμητες μορφές μου» λέγει ὁ Κριονᾶ στήν Μπαγκαβάτ Γκιτά. Ἡ λέξη θρησκεία, «Religion» -λέγει ὁ Baba- προέρχεται ἀπό τό λατινικό «Religare» πού σημαίνει ἐπανασυνδέω, καί ἀφορᾶ τήν ἐπανασύνδεση τοῦ ἀνθρώπου μέ τή Θεότητα. Πίσω ἀπό κάθε ἀνθρώπινη μορφή ὑπάρχει ὁ Θεός, τό πνεῦμα, τό Ἄτμαν, ἡ μόνη πραγματικότητα καί ἡ ἀλήθεια ὅλων. Κάθε ἀνθρώπινο ἐγώ εἶναι ἓνας σπινθήρας ἀπό τή θεία φλόγα, ἓνα σπερματοκύτταρο ἀπό τή θεία γονιμότητα. Ἐτσι ὁ ἀνθρώπος εἶναι μιά ἀναπτυσσόμενη θεία Μονάδα. Τό σώμα μεταβάλλεται, παρακαμάζει, γεράζει, εἶναι ἀρρωστο ἢ ὑγιές, πίσω ὅμως ἀπ' ὅλες αὐτές τίς μεταβολές καί διά μέσου αὐτῶν τό ἐγώ παραμένει αἰώνιο. Τή θεμελιώδη αὐτή ἀλήθεια ὁ ἀνθρώπος δέν τήν γνωρίζει. Ζώντας μέσα στή σωματική του ὑπόσταση σάν μέσα σέ μιά βαθειά ὑπνωση, σ' ἓνα εἶδος

νάρκης και άμνησίας, τυλιγμένος μέσα στά πέπλα τής Maya, έχει άποκοπή από τήν πνευματική του ύπόσταση. Οι μίσχοι πού τόν συνδέουν μ' αυτήν έχουν άτονίσει, έχουν σχεδόν νεκρωθή, ώστε νά μήν μπορούν πιά νά τροφοδοτήσουν τήν ύπαρξή του. Έχοντας άνατραφή επί χιλιετηρίδες μέ τήν ψευδαισθηση ότι τό άληθινό είναι ψεύτικο, ότι τό πρόσκαιρο είναι άληθινό, έχει καταλήξει στό νά ταυτιστή άπόλυτα μέ το φυσικό σώμα και τίς φυσικές ανάγκες. Όμως τό σώμα και οι έμπειρίες τής φυσικής ζωής δέν είναι παρά ένα πρόσκαιρο δράμα, μιá κατάσταση όνειρου και πλάνης. Τό σώμα είναι τό έργαλειό, είναι τό όχημα ή τό πλοίο για τό μεγάλο ταξίδι τής άυτοπραγμάτωσης και τής ένδοξης έπιστροφής στην πνευματική του πατρίδα.

Η διδασκαλία του Sai-Baba επικεντρώνεται όπως είπαμε, στην άφύπνιση αυτή του ανθρώπου στην άληθινή του φύση, για τήν έπιτάχυνση του γήινου ταξιδιού και τήν επανασύνδεση μέ τή χαμένη θεότητα. Η ανάγκη αυτής τής άφύπνισης -λέγει- προβάλλει έπιτακτική σήμερα όσο ποτέ άλλοτε. Ό κόσμος στην έποχή μας μοιάζει νά ζει στά σύνορα τής παραφροσύνης, έχοντας άποδεχθή σαν τρόπο ζωής τίς πιό μεγάλες σκληρότητες σέ βάρος τής ανθρωπότητας και τήν καταστροφή τής φύσης. Χάρις στίς άνεξέλεγκτες τεχνολογικές έπιτεύξεις, έχουμε έμπλακή όλοι σέ μιá παράλογη λατρεία του χρήματος και των υλικών άπολαύσεων, του άνταγωνισμού, των έξοπλισμών, των πολέμων... Οι άνησυχίες των νέων ανθρώπων, κοινωνικές, ύπαρξιακές, δέν βρίσκουν καμμιá ικανοποιητική άπάντηση. Τα άναρίθμητα βιβλία, οι θεωρίες, οι ιδεολογίες, πού άποσκοπούν στό νά τόν διαφωτίσουν, έχουν έπιφέρει άκόμη μεγαλύτερη σύγχυση. Ζει έτσι ό σημερινός άνθρωπος μπερδεμένος, παγιδεμένος, χωρίς προσανατολισμό και έσωτερική πειθαρχία, νεκρός στην άληθινή του ύπόσταση.

«Ποιός είμαι – από πού έχω έλθει – πού πηγαίνω;»

Έχει ώστόσο ό άνθρωπος μέσα του ένα άπεριόριστο δυναμικό για νά μεταβάλει τήν ύπαρξή του, ν' ανακαλύψει τή θεϊκή του ύπόσταση, νά ταυτιστή μαζί τής και νά πραγματοποιήσει τό μεγάλο άλμα πρós τήν άυτοσυνειδησία και τήν άυτοπραγμάτωση. Η γνώση τής άλήθειας -λέγει ό Baba- πρέπει νά θεωρείται τόσο ζωοδότρια για τόν άνθρωπο, όσο και ή άναπνοή. Δέν ύπάρχει πράγματι τίποτε πιό πολύτιμο στή ζωή από τήν γνώση αυτή.

Ποιός είμαι, από πού έχω έλθει, πού πηγαίνω; Στή Δύση, στον δυτικό κόσμο, μιá τέτοια έρώτηση και μιá τέτοια αναζήτηση δέν θάπαιρνε καμμιá άπάντηση ικανοποιητική. Είναι για τόν λόγο αυτό πού ό δυτικός άνθρωπος έχει στραφή σήμερα πρós τήν Άνατολή και τίς πανάρχαιες φιλοσοφικές και έσωτερικές παραδόσεις τής. Η Ίνδια, ή «Aryavarta», ή πρώτη πατρίδα και γή των Άρίων, υπήρξε άνέκαθεν ή προάμμη τής πνευματικότητας. Κοιτίδα πανάρχαιων θρησκευτικών παραδόσεων, πατρίδα μεγάλων όραματιστών και σοφών, είναι ή χώρα όπου γεννήθηκε και διδάσκεται άδιάλειπτα μέσα από τίς χιλιετηρίδες ή έπιστήμη τής συ-

νειδητότητας, με τόση ακρίβεια όσο και μία θετική έπιστήμη. Είναι μέσα στο άστειρευτο αυτό πνευματικό όρυχειο, όπου είχαν καταφύγει για να έμπλουτίσουν τις γνώσεις τους οι μεγάλες μορφές της έλληνικής αρχαιότητας, ο Πυθαγόρας, ο Ήρακλειτος, ο Δημόκριτος... Ή πανάρχαιη θρησκεία, του Ίνδουϊσμού είναι η μόνη από τις άλλες μεγάλες θρησκείες της αρχαιότητας - την αιγυπτιακή, την έλληνική, τη ζωροαστρική, τη θρησκεία των Κελτών- που έχει επιζήσει άκέραια και διδάσκεται χωρίς διακοπή, σε αντίθεση προς τις άλλες που έχουν σχεδόν νεκρωθεί. Ή θρησκεία των Βεδών, των Ούπανισάντ και των Σάστρας έχει επικεντρώσει τη διδασκαλία της στο μεγάλο και θεμελιώδες έργο της αυτογνωσίας και της αυτοπραγμάτωσης. Κύριος στόχος της διδασκαλίας της η πνευματική υπόστασις του ανθρώπου, το Βράχμαν μέσα στον άνθρωπο που γίνεται "Ατμαν, ένας θεϊκός σπινθήρας κρυμμένος μές στην καρδιά του ανθρώπου, που είναι προορισμένος να γίνει φλόγα και να κάνει τον άνθρωπο ισόθεο. Ή ίδια αυτή αλήθεια επαναλαμβάνεται βέβαια σε όλες τις θρησκευτικές παραδόσεις. «Ο Θεός έπλασε τον άνθρωπο κατ' εικόνα» διδάσκει η Ίουδαική παράδοση, και «Θεοί εστέ» επαναλαμβάνει ο Ίησούς, ενώ και στο Κοράνι ο ίδιος ο Άλλάχ φέρεται να αναφωνεί: «Είμαι μές στις καρδιές σας, γιατί δέν με βλέπετε;». Σε καμιά, ώστόσο άλλη θρησκεία δέν έχει τονιστή με τόση ακρίβεια και πειστικότητα η αλήθεια αυτή όσο στην Ίνδική. Άν ρωτήσετε ένα παιδί στη Δύση -λέγει ο Saī-Baba- να σας δείξει που είναι ο θεός, θά σας δείξει με τό δακτυλάκι του τον ούρανο. Άν ρωτήσετε για τό ίδιο πράγμα ένα παιδί στην Ίνδια, θά σας δείξει την καρδιά του.

Ο άνθρωπος αναζητᾶ τον Θεό προς τα έξω, μέσα στην πολυπλοκότητα του έξωτερικού Σύμπαντος, αλλά ξεχνάει να τον αναζητήσει μέσα του. Έχει ακολουθήσει μέσα από τις χιλιετηρίδες την Pravritti Marga αντί για την Nivritti Marga ⁽¹⁾. Ο Θεός σαν Δημιουργός είναι ανεξιχνίαστος. Είναι πέρα και πάνω από την ανθρώπινη αντίληπτικότητα, δέν μπορεί να κατανοηθῆ δια μέσου των αισθήσεων, δέν μπορεί να τον συνειδητοποιήσει κανείς στον έξωτερικό κόσμο των φαινομένων. Βρίσκεται όμως μέσα στην καρδιά κάθε πλάσματος, στο έπικεντρο κάθε ύπαρξης, πηγή και ρίζα κάθε ζωής. Έτσι γνωρίζοντας τον εαυτό του ο άνθρωπος, γνωρίζει τον Θεό, ενώνεται και έπικοινωνεί μαζί του, όπως μια σταγόνα νερού με τον ώκεανό. Τόσο οι Ούπανισάντ, όσο και οι άλλες Ίνδικές Γραφές είναι γεμάτες από θαυμάσιες συμβολικές διατυπώσεις ως προς τη μεγάλη αυτή αλήθεια και τον δρόμο που πρέπει να ακολουθησει ο άνθρωπος για να φθάσει στην ποθητή ένωση: «Μακριά, πολύ μακριά βρίσκεται Έκείνος. Κι' εν-τούτοις είναι τόσο κοντά, αναπαύεται μές στην εσώτατη κάμαρα της καρδιάς όλων»... «Έκεί είναι η έδρα του Θεού, ο βωμός όπου βρίσκεται ένθρονισμένος ο Σίβα, η ιερή κόγχη όπου είναι αναμμένο τό φώς της Γνώσης» (Mundaka Upanishad). «Θαρθεί κάποτε

1. Pravritti marga = η έξωτερική οδός των αισθήσεων και του νοῦ - Nivritti marga: Ή έσωτερική Άτραπός.

ό καιρός πού θα ιδῶ τή μορφή Σου... Θά πάω βαθεία, πολύ βαθεία μέσ στό εἶναι μου και θά Σέ γνωρίσω, θά ιδῶ τή μορφή Σου» ἀναφωνεῖ ὁ μέγας Ταγκόρ.

Σύμφωνα μέ τήν ἀλήθεια αὐτή ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἕνας δυνάμει Θεός. «Εἶστε Θεός;» ρωτᾶει κάποιος τόν Sai-Baba. Κι' ἐκεῖνος μέ εὐστοχία τοῦ ἀπαντᾷ: «Εἶστε Θεός». Ποιά διαφορά ὑπάρχει μεταξύ ἑνός Βούδδα καί ἑνός Μη-Βούδδα, ἑνός κοινού θνητοῦ, ρωτήσαν κάποτε τόν Γκαουτάμα Βούδδα. Κι ἐκεῖνος ἀπάντησε: «Μία καί μόνον διαφορά. Ὅτι ἕνας Βούδδας γνωρίζει πῶς εἶναι Βούδδας καί ἐνεργεῖ σάν τέτοιος, ἐνῶ ἕνας μη-Βούδδας δέν τό γνωρίζει».

Εἴμαστε θεοί χωρίς νά τό γνωρίζουμε καί ἀπό μᾶς ἐξαρτᾶται τό νά συνειδητοποιήσουμε τή μεγάλη ἐσωτερική μας ἀλήθεια καί νά τήν πραγματώσουμε ζώντας ἐπάνω σ' αὐτόν ἐδῶ τόν πλανήτη. Ὁ ἄνθρωπος παρά τήν ἐπιφανειακή του τυφλότητα, κατέχει μέσ στά θολά ὑποσυνειδήτα βάθη τῆς ὑπαρξῆς του τή γνώση ὡς πρός τό μεγάλο θαῦμα πού κατοικεῖ μέσα του. Γιατί ἂν αὐτή τή γνώση δέν ὑπῆρχε μέσα του, δέν θά τήν ἀναζητοῦσε ποτέ. Ἐχει χάσει ὁμως τόν προσανατολισμό, ἔχει ἀπωλέσει τό ὄραμα αὐτό καί πρέπει νά τό ξανακερδίσει.

Sadhana: Ἡ πνευματική ἀσκήσις - ἡ πνευματική πειθαρξία καί ἡ ἐσωτερική πορεία

Ἡ ἀφύπνιση τοῦ ἀνθρώπου στήν ἐσωτερική του πραγματικότητα καί ἡ ἐπανασύνδεσή του μέ τή θεότητα, ὑπῆρξε ἀνεκαθεν τό κύριο ἔργο ὅλων τῶν ἐσωτερικῶν παραδόσεων καί τῶν μυστηρίων.

Γιά νά ἐπιτευχθῆ ὁ μέγας αὐτός ἀθλος, πού θα φέρει τόν ἄνθρωπο σέ μιά νέα γέννηση, στήν πνευματική ἀναγέννηση, προβάλλει ἄμεση καί ἐπιτακτική ἡ ἀνάγκη νά στραφῆ αὐτός πρός ἕνα νέο τρόπο ζωῆς ἐκ διαμέτρου ἀντίθετο πρός τήν παλαιά ζωῆ τῶν αἰσθήσεων, νά ἐγκαταλείψει τήν ἐξωτερική ὁδó, τήν Pravritti Marga, καί νά διανοίξει τίς φραγμένες μέσα του διαβάσεις πρός τήν ἐσωτερική πορεία τήν Nivritti Marga. Πρέπει ἡ ἀνθρώπινη συνειδητότητα ν' ἀπαλλαγῆ ἀπό τή σκουρία τῶν χιλιετηρίδων, ἀπό τά πέπλα τῆς πλάνης καί τῆς ψευδαίσθησης, πού σάν ἕνα παραπετάσμα ἀπό ὀμίχλη τῆς κρύβουν τόν ἥλιο νά ἐπικοινωνήσει μέ τόν πυρῆνα τῆς καί νά αὐτο-αναγνωρισθῆ. Τό ἔξω πρέπει νά συνδεθῆ μέ τό μέσα, ἡ περιφέρεια μέ τό κέντρο. «Πρέπει νά βουτήξετε βαθεία μέσ στή θάλασσα γιά νά βρῆτε μαργαριτάρια. Τί ὠφελεῖ νά παιζετε μέ τα κύματα στήν ἀκροθαλασσιά καί νά λέτε ὅτι ἡ θάλασσα δέν ἔχει μαργαριτάρια καί ὅτι ὅλα ὅσα λένε γι' αὐτά εἶναι ψέματα». Ἡ μεγάλη αὐτή βουτιά μέσα στά βαθιά νερά τῆς ὑπαρξῆς μας, τῆς δικῆς μας θάλασσας, μπορεῖ νά ἐπιτευχθῆ μέ τή «Sadhana», τήν συστηματική πνευματική ἀσκήσις καί πνευματική πειθαρξία. Ἡ πνευματική ἀσκήσις –λέγει ὁ Baba– ὁμοία μέ τή σωματική ἀσκήσις καί τήν τροφή, πού δίνει ὑγεία καί συντηρεῖ τό σῶμα, τρέφει καί ἀναπτύσσει τό πνευματικό σῶμα, εἶναι τό πνευματικό ὄξυγόνο, πού δίνει ζωή στά πνευματικά κύτταρα καί τούς πνευματικούς ἰστούς.

Ὁ ἄνθρωπος, ὅπως εἶπαμε, ἀντὶ νὰ κάνει τοὺς ὑλικούς φορεῖς καὶ τὶς αἰσθήσεις τοῦ ὀδηγούς καὶ πληροφοριοδότες γιὰ νὰ τὸν ὑπηρετοῦν, τοὺς ἔχει ἀφήσει ἀνεξέλεγκτα νὰ κυριαρχοῦν ἐπάνω του. Σπαταλᾷ ἔτσι ὅλη τὴ ζωτική του ἐνέργεια γιὰ νὰ ἱκανοποιῆσει τὶς ἀσήμαντες καὶ ταπεινωτικές ἀπαιτήσεις τῶν ἀπειθάρχητων αὐτῶν ὑπηρετῶν του. Ὄταν ὁμως ἡ ταύτιση τοῦ ἐγῶ μὲ τὴν ὑλικὴ ὑπόσταση ὑποχωρεῖ - χάρις στὴν ἀδιάλειπτη ἐσωτερικὴ ἀσκησιὴ καὶ πειθαρχία- τότε ἡ πρόσληψη δυνάμης ἀπὸ τὴν πνευματικὴ ὑπόσταση αὐξάνει, ἡ μεγάλη ἐνέργεια ποὺ ρέει ἀπὸ τὸ Σῦμπαν εἰσχωρεῖ μέσα μας καὶ μᾶς πλημμυρίζει. Ὁ ἐγκλειστος θεῖος σπινθήρας, ἐλευθερωμένος ἀπὸ τὰ ὑλικά φράγματα, ἀναπνέει, ἐνδυναμώνεται, ἀκτινοβολεῖ, γίνεται φλόγα... τὸ Ἄτμαν ἀποκαλύπτεται τέλος σ' ὅλο τὸ μεγαλεῖο του.

Στὴ σημερινὴ ἐξελικτικὴ του φάση ὁ ἄνθρωπος ζεῖ καὶ ἐπεξεργάζεται τὸν κόσμο μὲ τὴ λογικὴ, τὸν συγκεκριμένο ἢ κατώτερο νοῦ. Ὁ νοῦς αὐτός εἶναι ἓνα πλέγμα σκέψεων, ποὺ ὑποκινοῦνται ἀπὸ ἐπιθυμίες, ἐρεθισμούς καὶ περισπασμούς τοῦ ὑλικοῦ κόσμου καὶ τοῦ ὑλικοῦ ἐγῶ. Τὸ φῶς του εἶναι δάνειο σάν τὸ φῶς τῆς Σελήνης, γι' αὐτὸ καὶ ἡ Σελήνη συμβολίζει τὴ φάση αὐτὴ τοῦ ἀνθρώπινου νοῦ, τῆς ταύτισής του δηλ. μὲ τὸν σεληνιακὸ ἢ θυμικὸ φορέα. Στραμμένος ἀκατάπαυστα, χάρις σ' ἓνα μακροχρόνιο αὐτοματισμὸ, πρὸς τὶς αἰσθήσεις καὶ τὸν κόσμο τῶν ἐπιθυμιῶν, ὁ νοῦς ξεχνᾷ τὴν πνευματικὴ του πηγὴ, ποὺ εἶναι τὸ «Ἄτμαν (ἢ τὸ Buddhi)», βγάζει πλοκάμια, ριζώνει στὴν ὕλη καὶ δένει τὸν ἄνθρωπο μέσα στὴ σύγχυση τοῦ κόσμου τῆς πολλαπλότητας, τῶν ἀντιθέσεων, τῆς δυαδικότητας. Γιατὶ ὁ συγκεκριμένος νοῦς κρίνει, διαχωρίζει, μὴ ὄντας σὲ θέση νὰ ἐρμηνεύσει τὴν ἐνότητα τοῦ σῦμπαντος: καλὸ-κακὸ, εὐχάριστο-δυσάρεστο, ἀγάπη-μίσος, χαρὰ-πόνος... «Πόνος εἶναι τὸ διάστημα ἀνάμεσα σὲ δύο ἀπολαύσεις, εὐτυχία τὸ διάστημα ἀνάμεσα σὲ δύο πόνους. Ὅλα αὐτὰ ὁμως εἶναι παροδικά, ἀνήκουν στὸν κόσμο τῶν μεταβολῶν, πάνε κι' ἔρχονται σάν τα κύματα στὸν ὠκεανὸ καὶ δὲν θὰ πρέπει νὰ τοὺς δίνει κανεὶς σημασία. Ἡ πραγματικὴ εὐτυχία δὲν βρίσκεται ποτέ στὸν ἐξωτερικὸ κόσμο τῶν συνεχῶν μεταβολῶν, εἶναι ὁ κρυμμένος θησαυρὸς βαθιὰ μέσα στὴν ἀνθρώπινη φύση καὶ ὅταν τὸν ἔχει ἀνακαλύψει κανεὶς, παύει νὰ εἶναι θλιμένος». Γιατὶ ὁ ἀληθινὸς ἑαυτὸς ὑπάρχει καὶ ζεῖ στὸν κόσμο τῆς ἄχρονης καὶ χωρὶς τέλος εὐδαιμονίας.

Ὁ νοῦς εἶναι ἓνα εὐαίσθητο, ἀμφίρροπο καὶ ἀπειθάρχητο ὄργανο, ποὺ μπορεῖ νὰ κάνει τὸν ἄνθρωπο σκλάβο τῆς ὕλης καὶ τῶν αἰσθησέων, ἢ ἀντίθετα νὰ τὸν ἐλευθερώσει ἀπ' ὅλα αὐτὰ καὶ νὰ τὸν λυτρώσει. Ἀπὸ μᾶς ἐξαρτᾶται νὰ τοῦ δώσουμε τὴν ὀρθὴ κατευθύνση καὶ νὰ τὸν πειθαρχήσουμε, μὲ τὴν συνεχὴ ἐπαγρύπνηση καὶ τὴν ἐπιβολὴ τάξης στὴν κίνησή του. «Θὰ ἀκολουθήσει πιστὰ τὶς προσταγές σας -λέγει ὁ Baba- καὶ θὰ σᾶς ὀδηγήσει κατὰ μῆκος τοῦ βασιλικοῦ δρόμου, ἕως τὴν πύλη τῆς Αὐτοπραγμάτωσης». Ἡ ἐπιλογή ἐπομένως εἶναι δική μας, νὰ διαλέξουμε τὸν Θεὸ σάν ἐπίκεντρο τῆς προσοχῆς μας, ἢ ἀντίθετα νὰ δεχθοῦμε τὴ σύγκρουση, τὸν πόνο, τὴ σύγχυση καὶ τὴν ἀγνοία. Στὴν πραγματικότητα ἐμεῖς οἱ ἴδιοι δημιουργοῦμε τὸν κόσμο μας καὶ τὸ κλειδί τῆς ἐπιτυχίας βρίσκεται μέσα μας: «Ἄν σκέφτεστε τὸν Θεό, θεὸς θὰ γίνετε, ἂν σκέ-

φτεστε τό χῶμα, χῶμα θά γίνετε. Γιατί οἱ σκέψεις εἶναι πραγματικότητες. Ὅτι σκέφτεστε, αὐτό καί γίνεστε». «Ὁ ἄνθρωπος εἶναι αὐτό πού σκέπτεται» λέγει καί ἡ Ἰουδαϊκή παράδοση, ἐνῶ ὁ Κρισηναμούρτι ἔχει ἐπικεντρώσει τήν ὅλη διδασκαλία του ἐπάνω στό θεμελιῶδες καί δύσκολο αὐτό ἔργο τῆς πνευματικῆς ἐγρήγορης καί τῆς ἀπελευθέρωσης τοῦ νοῦ ἀπό τά δεσμά τοῦ μακρυνοῦ παρελθόντος του.⁽¹⁾

Ὁ Baba παρομοιάζει τόν ἀνθρώπινο νοῦ με ἓνα μεθυσμένο πῆθηκο, πού ἀσταμάτητα πηδαίει ἐδῶ καί κει, χωρίς προσανατολισμό καί πειθαρχία «Μάθετε νά κυβερνάτε τόν νοῦ σας, νά τόν ἐξουσιάζετε σ' ὅλες τίς κινήσεις, ὡς τήν παραμικρή λεπτομέρεια. Κρατήστε τον καθαρὸν ἀπό χαμηλές σκέψεις, ἀπαλλαγμένον ἀπό φόβους, τύψεις, διαμορφώσεις, προσκολλήσεις, προλήψεις, καί θά ὁδηγηθῆτε μέ ἀσφάλεια ἕως τήν πύλη τῆς Ἀπελευθέρωσης... Μή γίνεστε ὀκνηροί οὔτε μία στιγμή. Μὴν ἀφήνετε οὔτε μιά μέρα νά περνάει χωρίς τήν πνευματική πειθαρχία. Κάνετε ἓνα βῆμα πρὸς τόν Θεό, κι' Ἐκεῖνος θά κάνει ἄλλα δέκα γιά νάρθει κοντά σας».

Viveka & Vaïragya

«Καθαρίστε τόν καθρέφτη τοῦ νοῦ σας μέ τή βούρτσα τῆς Διάκρισης (Viveka). Ὅταν ὁ καθρέφτης τοῦ Νοῦ εἶναι καθαρὸς καί καλογυαλισμένος, θά σᾶς ἀποκαλύψει τόν Ἐαυτό. Ὁ εἰσὸς δηλαδή θά ἀποκαλύψει στὸν εἰσὸς του τόν εἰσὸς του». Αὕτη εἶναι ἡ Αὐτο-ανακάλυψη καί ἡ Αὐτογνωσία. Ἡ διάκριση τοῦ ἀληθινοῦ ἀπὸ τὸ ἀπατηλό (Viveka) καί στή συνέχεια ἡ ἀποδέσμευση ἀπὸ τὸ ἀπατηλό (Vaïragya) πρέπει νά γίνουν οἱ ἀλάνθαστοι ὁδηγοὶ τοῦ νοῦ.⁽¹⁾ Εἶναι οἱ δυὸ φτεροῦγες πού θά σηκώσουν ψηλά στὸν ἀέρα τὸ πουλί τοῦ Ἐγῶ.

Ἡ πνευματικὴ πειθαρχία κάνει τόν νοῦ ἀτάραχο, διαυγῆ, δυνατόν, ἰσορροπημένον, μᾶς πλημμυρίζει μέ μιά αἴσθησι εἰρήνης, συνειδησιακῆς διεύρευνσης καί πληρότητας. Καί μέσα σ' αὕτη τήν ἐσωτερικὴ σιγή, ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ μπορεῖ ν' ἀκουστῆ... Αὐτὸς εἶναι ὁ ὀρθὸς διαλογισμὸς -λέγει ὁ Baba- ἡ ἄνευ ὄρων παράδοσι τῆς καρδιάς καί τοῦ νοῦ στὸν Θεό, ἡ ὀλοκληρωτικὴ συγχώνευσι ὅλων τῶν σκέψεων καί τῶν αἰσθημάτων μας μέσα σ' Αὐτόν: «Κάνετε καθετί σάν νά τὸ εἶχατε ἀφιερῶσει στό Θεό, σάν ὁ Θεὸς νά σᾶς τὸ εἶχε ἀναθέσει ὁ ἴδιος, σάν ἐργασία γι' Αὐτόν, γιά τὸ ἔργο του. Μὴν ἀφήνετε οὔτε ἓνα δευτερόλεπτο νά περνᾷ χωρίς τὴ συνειδητοποίηση τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ. Μὴν ἀφήνετε κανένα γεγονός νά περνᾷ χωρίς νά σᾶς θυμίζει ὅτι Ἐκεῖνος τὸ ἔχει προκαλέσει... Τότε καί μόνον ἡ καρδιά καί ὁ νοῦς σας θά ἐπικοινωνήσουν μέ τὴ θεία

1. «Ἄγρυπνος ἔσω τὸν νοῦν, συγγενῆς γάρ τοῦ ἀληθινοῦ θανάτου ὁ περὶ τοῦτον ὕπνος» παραγγέλλει καί ὁ Πυθαγορισμὸς, μέ τὴν ἴδια σημασία τῆς νοητικῆς ἐγρήγορης.

1. Viveka – Vaïragya: Πρόκειται γιά τὴν «Conversion» τὴν Μεταστροφή τῆς Χριστιανικῆς ὁρολογίας.

καρδιά και τόν θείο νου... Κι' ὦ πόσο θαυμάσιο είναι τό νά Τόν ἔχει κανείς πάντα μαζί του».

Ὁ Saī-Baba, ὅπως βλέπουμε, δέν προτείνει κανένα ἰδιαίτερο σύστημα διαλογισμοῦ. Ὁ Διαλογισμός στίς γενικές του γραμμές είναι ἡ κατάσταση κατά τή διάρκεια τῆς ὁποίας ὁ διαλογιζόμενος, ἀποκομμένος ἀπό τοὺς ἐρεθισμούς τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου, καθῶς και ἀπό κάθε ἐσωτερικό ἐρεθισμό, σκέψη, συναίσθημα ἢ φαντασία, μέσα στήν ἐσωτερική σιγή και ἀταραξία, ἀρχίζει νά ἔρχεται σέ ἐπικοινωνία μέ τόν ἀληθινό ἑαυτό και ν' ἀποκτᾷ ἐμπειρίες πνευματικές ἀπό αὐτόν. Ποιές είναι οἱ ἐμπειρίες αὐτές; Ὁ Saī-Baba μᾶς λέγει: «Πρῶτα βρίσκεστε μέσα στό φῶς. Μετά τό φῶς βρίσκεται μέσα σας. Και τέλος τό φῶς και σεις γίνεστε ἕνα».

Ὁ ἄνθρωπος τῶν Θαυμάτων

Τί ἔχει ὁ πνευματικός αὐτός ἐκπαιδευτής και σκλαβώνει τόσο, διερωτώνται οἱ ὁπαδοί τοῦ Saī-Baba, συγκλονισμένοι ἀπό τίς καταπληκτικές ἐμπειρίες πού ἔχουν κοντά του. Ἐπιστήμονες μέ κύρος παγκόσμιο, ἐκπαιδευτικοί, ἀρχηγοί κρατῶν, διεθνεῖς προσωπικότητες, ἀλλά και φτωχοί, ἀδύναμοι, ἄσημοι, ἐνδεεῖς, ὄλο τό φάσμα τῆς ἀνθρωπότητας, βεβαιώνουν ὅτι ὁ Baba ἔχει τήν ἰκανότητα νά κάνει μπρός στά ἐκπληκτα μάτια τους, τά πιό ἀπίστευτα πράγματα. Ἡ ποικιλία τῶν δυνάμεων πού τοῦ ἀποδίδονται είναι τέτοια ὥστε συγχέει τή σκέψη τοῦ σύγχρονου δυτικοῦ ἀνθρώπου. Ὅχι μόνον οἱ περίφημες ὑλοποιήσεις ἀντικειμένων μέσα ἀπό τό κενό μέ μόνη τή δύναμη τῆς σκέψης του, καθῶς και τῆς ἱερῆς τέφρας, τῆς Vibhuti, ἀλλά και οἱ ἄλλες ἰκανότητές του, παραψυχολογικές ἢ τηλεπαθητικές, τό νά γνωρίζει τίς σκέψεις τῶν ἄλλων πίσω ἀπό τή μορφή, τό νά ἐμφανίζεται σέ πρόσωπα πού διαμένουν χιλιάδες μίλια μακριά ἀπ' αὐτόν και ποτέ δέν τόν ἔχουν γνωρίσει, είναι ἐμπειρίες συγκλονιστικές γιά τοὺς ὁπαδοὺς του.

Εἶναι δύσκολο, βέβαια γιά τόν ἄνθρωπο τῆς Δύσης, τόν ὀρθολογιστή και σκεπτικιστή, νά πάρει ἐντελῶς στά σοβαρά ὅλες αὐτές τίς μαρτυρίες. Το ὑψηλό ἐν τούτοις πνευματικό ἐπίπεδο τῶν ὁπαδῶν του, ὅσο και ὁ αὐξανόμενος ὄγκος τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων γιά τίς ὑπερφυσικές του δυνάμεις είναι ἐντυπωσιακές. Ὁ Dr. S. Bhagavantam, πρῶην ἐπιστημονικός σύμβουλος τοῦ Ὑπουργείου Ἀμύνης τῆς Ἰνδίας και πρόεδρος τῆς Ἰνδικῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐνωσης, περιγράφει τόν ἑαυτό του σάν ἄνθρωπο ἐντελῶς λογικό, ἀγνωστικό, ἔτοιμον ν' ἀπορρίψει καθετί πού δέν στηριζόταν στήν ἐπιστημονική ἐξήγηση. Ἡ γνωριμία του μέ τόν Baba -λέγει- ἐγινε ἀφορμή νά ξεπεράσει ἐκεῖνο, πού κάποτε ἀποτελοῦσε γι' αὐτόν και γιά τίς ἐπιστημονικές του γνώσεις μία ἀντίφαση. «Στά ἐργαστήριά μας -λέγει- ἐμεῖς οἱ ἐπιστήμονες μπορεῖ νά ὀρκιζόμαστε στή λογική, ἀλλά κάθε φορά πού προσθέτουμε κάτι στίς γνώσεις μας, μαθαίνουμε ταυτόχρονα ὅτι ὑπάρχουν πολλά ἄλλα πράγματα, πού τήν ἀληθινή τους φύση δέν γνωρίζουμε. Ἐπομένως ὅσο προσθέτουμε στίς γνώσεις μας, τόσο προσθέτουμε και στήν ἀγνοία μας. Αὐτά πού γνωρίζουμε γίνονται ὀλοένα κι' ἕνα πιό μικρό ποσοστό σέ σχέση μέ κείνα πού δέν γνωρίζουμε. Πῶς μπορεῖ νά συμβιβαστεῖ ἡ λογική, ἡ ἐπιστημονική

μου κατάρτιση, μ' αυτό πού είναι ο Sai-Baba; Τα δεκαπέντε χρόνια, πού τόν γνωρίζω τόν έχω ιδή νά κάνει χιλιάδες υπερφυσικά πράγματα, ύλοποιήσεις αντικειμένων μιās ατέλειωτης ποικιλίας, καθώς και θεραπείες. Πρέπει νά παραδεχθῶ ότι, μέ ὄλη τή λογική πού διαθέτω καί μέ τήν ἐπιστημονική μὀρφωσή μου, δέν εἶναι δυνατόν νά πιστέψω ὅτι ὁ Baba εἶναι ἕνας κοινός ἄνθρωπος. Ἐχει τήν ικανότητα νά ξεπερνάει τούς γνωστούς νόμους τῆς φυσικῆς καί τῆς χημείας. Πρέπει γι' αὐτό νά τόν χαρακτηρίσω σάν φαινόμενο καί νά τόν παραδεχθῶ σάν μιὰ ὑπαρξη ὑπερβατικῆ».

Ἔλες οἱ ἐσωτερικὲς παραδόσεις μιλοῦν γιά ἄτομα, πού ἔχοντας φθάσει σέ ἕνα ὑψηλό βαθμὸ πνευματικῆς ἀναπτύξεως, ἀποκτοῦν τήν ικανότητα νά χειρίζονται τίς φυσικὲς δυνάμεις, νά ὑλοποιοῦν αντικείμενα μέ μόνη τῆ δύναμη τῆς σκέψης τους καί νά γίνονται κατὰ κάποιον τρόπο δημιουργοὶ καί πλάστες μετὰ τοῦ Πλάστου. Ὁ ἴδιος ὁ Sai-Baba ὡστόσο, συνιστᾷ στοὺς μαθητὲς του νά μὴν ὑπερβάλλουν τὴν ἀξία αὐτῶν τῶν θαυμάτων, πού τὰ θεωρεῖ σάν ἕνα εἶδος παιχνίδια, «Leelas», θεῖα παιχνίδια. Ὅλα τὰ πράγματα ἐξ ἄλλου τοῦ ὑλικοῦ κόσμου καί τῶν αἰσθησέων εἶναι παιχνίδια τοῦ Θεοῦ καί «ὁ Θεὸς παίζει δημιουργώντας». Ἡ πιὸ σημαντικὴ καί ἡ πιὸ οὐσιαστικὴ δυνάμη μου καί τὸ μόνο μου θαῦμα-δηλώνει ὁ ἴδιος- εἶναι ἡ ἀπέραντη ἀγάπη μου γιά ὄλο τόν κόσμο, γιά κάθετί πού ζεῖ. «Τὰ θαύματά μου, ὅπως ἀποκαλεῖτε τίς φυσικὲς δυνάμεις πού ἔχω ἀπὸ τὴ γέννησή μου, δέν εἶναι στήν πραγματικότητα τίποτε ὑπερφυσικό. Ἄν καὶ δέν μποροῦν νά ἐξηγηθοῦν μέ τὰ μέσα πού διαθέτει ἡ φυσικὴ ἐπιστήμη, γιά μένα εἶναι τόσο φυσικά, πού μοῦ φαίνεται ἀστεῖο τὸ ὅτι τὰ χαρακτηρίζετε σάν θαύματα... Ἡ πραγματικὴ μου ἀποστολὴ δέν εἶναι τὰ θαύματα, οὔτε κἂν οἱ θεραπείες καί ἡ ἀνακούφιση τῆς ἀτομικῆς δυστυχίας. Ὅχι. Ὁ σκοπὸς τῆς ἔλευσῆς μου εἶναι ἄλλος, πολὺ πιὸ σημαντικός. Ἡ ἀποστολὴ μου εἶναι νά φέρω καί πάλι στό φῶς τῆς ἀλήθειας τίς Ἱερές Γραφές τῆς Ἰνδίας καί νά ἀποδείξω τὴν αἰώνια καί ἀκατάλυτη ἀξία τους. Θὰ τὸ ἐπιτύχω καί τίποτε δέν θὰ μπορέσει νά μέ σταματήσει ἢ νά μέ καθυστερήσει. Αὐτὴ ἡ ζωὴ μου ἔχει δοθῆ γι' αὐτόν τόν σκοπὸ».

Πολλὲς φορές -λέγει ὁ Baba- ἡ ἀπόκτησις τῶν ὑπερφυσικῶν δυνάμεων, τῶν Siddhis, εἶναι γιά τόν πνευματικὸ ἀναζητητὴ ἕνα ἐμπόδιο στό δρόμο τῆς αὐτοπραγμάτωσης. Γιατί οἱ δυνάμεις αὐτὲς περικλείουν τόν κίνδυνο νά παρασύρουν τόν μαθητὴ μακριὰ ἀπὸ τὸ δρόμο του καί νά τόν καθυστερήσουν στήν ἐπίτευξη τοῦ σκοποῦ του. Εἶναι ἀνάγκη, λοιπόν, ὁ μαθητὴς νά παραμένει ψυχρὸς καί ἀπαθὴς μπροστὰ σέ τέτοιες ἐκδηλώσεις, γνωρίζοντας ὅτι δέν ἀντιπροσωπεύουν παρά ἕνα μόνο στάδιο καί ὅτι δέν εἶναι ὁ τελικὸς σκοπὸς. Ἐξ ἄλλου κινδυνεύει νά παρασυρθῆ ἀπὸ τόν πειρασμὸ νά ἐπιδεικνύει τίς δυνάμεις του, αὐξάνοντας ἔτσι τὴν υπερηφάνειά του καί τόν ἐγωῖσμὸ. Δέν πρέπει λοιπόν νά μέ συγκρίνετε μ' αὐτοὺς τούς πνευματικὸς ἐρευνητὲς. Οἱ ὑπερφυσικὲς δυνάμεις, πού ἔχω ἀπὸ τὴ γέννησή μου, εἶναι ἕνα μέρος τῆς φύσεώς μου. Ἔτσι, ἡ δημιουργία ὑλικῶν αντικειμένων -κατασκευὴ αὐτόματη καί διαρκὴς- γίνεται μόνο καί μόνο σάν μιὰ ἀνταμοιβὴ γιά τούς πιστοὺς μου, γιά νά τούς προσελκύσω, νά τονώσω τὴν πίστη τους καί νά τούς βοηθήσω. «Σᾶς καλῶ κοντὰ μου καί σᾶς προσφέρω αὐτὰ τὰ μικρὰ δῶρα, γιά νά σᾶς εὐχαριστήσω, γιατί σᾶς ἀρέσουν, σᾶς δίνουν χαρὰ...».

Οι Θεραπείες

Ἡ φήμη τοῦ Saī-Baba σάν θεραπευτοῦ κάνει χιλιάδες ἀσθενεῖς ἀπ' ὄλες τίς γωνίες τῆς γῆς νά συρρέουν στά Ἴσραμ. Λίγοι ἀπό αὐτοὺς θεραπεύονται. Ἐνα παιδί παράλυτο ὑπακούει στό κέλευσμά του: «Περπάτησε». Περπατάει, πηδάει τὰ σκαλιά, ἔχει ἐλευθερωθῆ ἀπό τὰ δεσμά του. Μιά καρκινοπαθής, ἓνας καρδιοπαθής νοιώθουν ξαφνικά θεραπευμένοι... «Πολλοί ἀπό σᾶς ἔρχονται νά μέ ἴδουν γιατί ἔχουν προβλήματα μέ τή σωματική ἢ τήν πνευματική τους ὑγεία. Αὐτά ὅμως δέν εἶναι παρά δολώματα γιά νᾶρθετε κοντά μου. Ὁ πραγματικός σκοπός τοῦ ἐρχομοῦ σας εἶναι νά ἐνισχυθῆ ἡ πίστη σας, γιά νά μπορέσετε νά δεχθῆτε οἱ ἴδιοι τή θεία χάρη».

Γιατί τάχα ὁ Saī-Baba δέν θεραπεύει ὅλους ἐκείνους πού μάταια περιμένουν ἐλπίζοντας, γιατί δέν τούς ἐλευθερώνει ἀπό τὰ δεσμά τους, ἀναρωτιῶνται πολλοί. Στήν πραγματικότητα, βέβαια, ὁ ἴδιος θά ἤθελε νά ἀνακουφίσει ὅλο τόν ἀνθρώπινο πόνο. Ἀλλά τό θέμα τῆς θεραπείας τοῦ ἀνθρώπινου σώματος θέτει προβλήματα βαθεῖα καί πολύπλοκα, εἶναι συσχετισμένο ἄμεσα μέ το θέμα τοῦ Κάρμα καί τῆς ἐλευθερίας βουλήσεως, τῶν συνεπειῶν δηλ. πού ἔχουν ἀπορρεύσει ἀπό τήν ἄσκηση τῆς ἐλευθερίας αὐτῆς ἀπό τόν ἀνθρώπο. Τόσο ἡ ἀσθένεια ὅσο καί οἱ ἄλλες δοκιμασίες εἶναι ἀποτελέσματα τῆς ἀνθρώπινης ἄγνοιας καί τῶν σφαλμάτων τοῦ παρελθόντος. Γιατί: «ἂν ὁ Θεός ἐδίωχνε κάθε συνέπεια τῆς ἀνθρώπινης πλάνης μέ ἓνα νεῦμα τοῦ χεριοῦ του, ὁ ἀνθρώπος δέν θά μπορούσε τίποτε νά διδαχθῆ, θά ξαναγύριζε ἄμέσως στά ἴδια κανάλια τῆς ἄγνοιας καί τῆς πλάνης». Αὐτή τή σημασία ἔχουν ἄλλωστε καί τὰ λόγια τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τόν θεραπευμένον ἀπό αὐτόν ἀσθενή: «Πῆγαινε καί μηκέτι ἀμάρτανε».

Στίς θεραπείες, ὡστόσο, φαίνεται ὅτι ἡ θέση καί ἡ στάση τοῦ πάσχοντος, τό θέμα δηλαδή τῆς πίστες, παίξει ἓνα ρόλο πρωταρχικό. Ἀκούμε καί πάλι τόν Ἰησοῦ νά λέγει: «Ἡ πίστις σου σέ ἔσωσε» καί «ἂν εἶχατε πίστη σάν κόκκο συνάπεως» τὰ πάντα θά ἦταν γιά σᾶς δυνατά. Τί εἶναι λοιπόν αὐτή ἡ πίστις, πού καί ἓνας κόκκος τῆς μόνο εἶναι ἀρκετός γιά νά δράσει ἡ θεϊκή δύναμη καί ἐνέργεια; Πολλοί δηλώνουν ὅτι τήν ἔχουν καί δείχνουν πράγματι ἐπιφανειακά ὅτι τήν ἔχουν, ἐνῶ στήν πραγματικότητα δέν τήν ἔχουν, ἐφόσον καμμιά ἀπόκριση δέν ἐρχεται στίς θερμές παρακλήσεις τους. Ἀπό τήν ἄλλη μεριά ἄλλοι, παρά τήν φαινομενική ἔλλειψη πίστες, δέχονται τή θεία χάρη καί θεραπεύονται. Φαίνεται ὅτι ἡ ἀληθινή πίστις δέν εἶναι κατάστασις νοητική, δέν εἶναι ἀποτέλεσμα λογικῶν συνειρμῶν, ἀλλά μιᾶς ἐσώτατης ἐμπειρίας καί γνώσης, πού ἀνήκει στήν περιοχὴ τοῦ ὑποσυνειδητοῦ. Εἶναι ἓνα κανάλι, μιᾶ διώρυγα ἀνοιγμένη μέσα μας γιά τήν εἰσορῆ τῆς θείας ἐνέργειας καί τῶν θεραπευτικῶν ἢ λυτρωτικῶν ἐπιδράσεων τῆς. Ὁ κόκκος συνάπεως ἐπομένως μπορεῖ νά ὑπάρχει κάπου κρυμμένος στά ἄγνωστα βάθη μας, χωρίς ἡ λογικὴ ἢ ἡ συγκεκριμένη διάνοια νά τόν ὑποψιάζεται καν.

Ὡς πρὸς τίς θεραπείες, ὅπως εἶπαμε, ἐρχεται στό προσκῆνιο τό μεγάλο καί πολύπλοκο θέμα τοῦ Κάρμα, πού γιά τίς ἀνατολικές ἰδιαίτερα

παραδόσεις αποτελεί τόν υπέρτατο νόμο Αιτίου- Αποτελέσματος, τόν νόμο τής κοσμικής Δικαιοσύνης και τής ανταποδόσεως για κάθε ήθική παράβαση του παρελθόντος μας. Οι καρμικές επιπτώσεις -λέγει ο Baba- μπορούν να εξαλειφθούν με δύο τρόπους. 'Ο ένας είναι ο πόνος και η δοκιμασία, διά μέσου τών οποίων διδάσκεται ο άνθρωπος, αποκτά εμπειρία, κατανόηση και δύναμη πού τόν καθιστούν ικανόν να μεταβάλει τή στάση του απέναντι στη ζωή και τόν κόσμο. 'Ο άλλος είναι η πλήρης και ολοκληρωτική ύποταγή στο Θεό, ύποταγή με τήν έννοια τής άνευρεσης του άληθινού έαυτού και τής ένωσης μαζί του. Γιατί μόνον με τήν ένωση αυτή μπορεί να μεταβληθῆ ριζικά ο άνθρωπος και να αυτο-άποκαθαρθῆ. Τότε, σύμφωνα με τή χριστιανική όρολογία τά άμαρτήματα και οι επιπτώσεις του εξαγοράζονται. «'Αν η καρδιά σας είναι ένωμένη με τόν Θεό, τότε θα έλευθερωθῆτε από τό Κάρμα άκόμη και σ' αυτή τή ζωή» λέγει η Bhagavat Gita.

Εφόσον αντίθετα οι επιπτώσεις του Κάρμα εξακολουθούν να υπάρχουν, δέν είναι χρήσιμο και δέν έχει μεγάλη αξία τό να θεραπεύσει κανείς τή φυσική ασθένεια, πού στην πραγματικότητα δέν είναι παρά ένα σύμπτωμα μιās άλλης έσωτατης δυσαρμονίας και βλάβης. Έτσι, όταν ή ασθένεια είναι τέτοιας φύσεως και δέν έχει επέλθει άκόμη η έσωτερική κάθαρσις, ένας Διδάσκαλος - θεραπευτής δέν προβαίνει στη θεραπεία της. «Γνωρίζω τό παρελθόν, τό παρόν και τό μέλλον του καθενός και γι' αυτό δέν αφήνω τόν έαυτό μου να συγκινηθῆ εύκολα και να παρασυρθῆ. Και άκριβώς έπειδη γνωρίζω τό παρελθόν σας, η αντίδρασίς μου είναι αναγκαστικά διαφορετική από εκείνην πού ίσως θα περιμένετε. 'Αν υποφέρετε από κάποια αίτια, δεχθῆτε ότι αυτό είναι αποτέλεσμα τών δικών σας ένεργειών, κατά τή διάρκεια προηγούμενων υπάρξεώς σας. Σεις οι ίδιοι είστε οι δημιουργοί τής λύπης η τής χαράς σας, τών δύο αυτών δεσμών πού σάς περισφιγγουν. Δεχθῆτε λοιπόν με καρτερία τά κάθε είδους βάσανα, γιατί σās διδάσκουν τήν ταπεινοφροσύνη, με τή διάψευση τών έπιθυμιών και τήν έξάρτησή σας από τά έξωτερικά πράγματα».

Μιά ασθένεια η μια άλλη δοκιμασία, μπορεί άκόμη να είναι και ένα τέστ ως προς τήν πίστη, μια άφορμή για να άνοιχθῆ μέσα μας τό μυστικό κανάλι τής πίστης. Σχετικά μ' αυτό ο Baba λέγει: «'Ο ήλιος λάμπει προς κάθε κατεύθυνσι. Μπορεί τό φώς του να έμποδίζεται από τά σύννεφα η από κάποιον τοίχο πού ύψώσαμε μπρός του, αλλά παρ' όλα αυτά εκείνος λάμπει. Κατά τόν ίδιο τρόπο η θεία ένέργεια στέλνεται προς τόν καθένα μας, οι περισσότεροι όμως είμαστε κρυμμένοι πίσω από τά σύννεφα η τόν τοίχο τής ίδιας τής δικής μας νοητικής η συγκινησιακής στάσης και έμποδιζόμαστε να τή δεχθούμε. 'Η θεία αυτή ένέργεια (πού μπορεί να διοχετευθῆ και διά μέσου ενός πνευματικού διδασκάλου, όπως π.χ. ο 'Ιησούς) είναι μια δύναμη θετική μέσα στο Σύμπαν. 'Αν μπορέσει να φθάσει στον άρνητικό πόλο του πάσχοντος και να συνδεθῆ μαζί του, ένα κύκλωμα δημιουργείται και μια θεραπεία μπορεί να προκύψει. 'Αν αντίθετα τά τείχη του έγώ, συγκινησιακά η νοητικά, μπλοκάρουν τή θεία ένέργεια, παρεμποδίζοντας τήν είσοδή της, τότε η σύνδεση δέν γίνεται, και συνεπώς και η θεραπεία. Είναι άνάγκη έπομένως όλοι μας, γιατί όλοι νοσούμε

σέ κάποιο σημείο, ν' αναζητήσουμε μέσα μας τὰ τείχη αὐτά τοῦ περιορισμοῦ καί τῆς διαμόρφωσής μας, πού μᾶς ἀπομονώνουν καί μᾶς ἀποκόβουν ἀπό τίς ζωοδότριες ἀκτίνες τῆς θείας ἐνέργειας.

Το κοινωνικό ἔργο τοῦ Saī-Baba

Τό ὄνειρο τοῦ Saī-Baba εἶναι νά ἀναμορφώσει τό λαό τῆς Ἰνδίας, νά ξυπνήσει καί πάλι μέσα του τή χαμένη πίστη καί τήν πνοή τοῦ πνεύματος. Ὁ λαός αὐτός μέ τήν ἀκρότατη εὐαισθησία, μέ τή βαθειά ριζωμένη θρησκευτικότητα, κάτω ἀπό τίς ἐπιδράσεις τῆς σύγχρονης θετικῆς ἐπιστήμης καί τῆς τεχνολογίας, τείνει νά στραφῆ καί αὐτός σήμερα πρὸς τόν ὕλισμό, ἀδιαφορώντας γιά τίς πανάρχαιες παραδόσεις καί τή μεγάλη πνευματική του κληρονομιά. Ὁ Saī-Baba δηλώνει: «Ἐχω χρέος νά ἀναλάβω ὁ ἴδιος σήμερα τήν πνευματική ἀναμόρφωση τῆς πατρίδας μου, τήν ἀνακαίνιση τοῦ «Dharma», τοῦ αἰώνιου ἠθικοῦ νόμου, πού ἔχει ξεπέσει. Ἡ ἀποστολή μου εἶναι νά φέρω καί πάλι στοῦ φῶς τῆς ἀλήθειας τίς Ἱερές Γραφές τῆς Ἰνδίας καί ν' ἀποδείξω τήν αἰώνια ἀξία τους. Οἱ δρόμοι τοῦ Brahman πρέπει νά ξαναζωντανέψουν στή χώρα αὐτή, ἀνανεωμένοι καί ἐμπλουτισμένοι ἀπό τή νέα σκέψη καί τήν ἐπιστήμη. Θά τό ἐπιτύχω καί τίποτε δέν θά μπορέσει νά μέ σταματήσει ἢ νά μέ καθυστερήσει. Αὐτή ἡ ζωὴ μοῦ ἔχει δοθῆ γι' αὐτό τό σκοπό».

Σύμφωνα μέ το πνεῦμα αὐτό, σχολεῖα, κολλέγια, πανεπιστήμια, νοσοκομεῖα καί πάσης φύσεως ἐκπαιδευτικά καί νοσηλευτικά ἰδρύματα τοῦ Baba φυτρώνουν κάθε τόσο σέ διάφορα μέρη τῆς Ἰνδίας -ἐκτός ἀπό τὰ κέντρα διδασκαλίας του, πού ἀνέρχονται σέ 3.000 σ' ὅλη τήν Ἰνδία- καί τό ἀπώτερο σχέδιό του εἶναι νά υπάρξουν τουλάχιστον δύο πανεπιστήμια σέ κάθε Ἰνδική πολιτεία.

Στά σχολεῖα αὐτά τοῦ Baba οἱ μαθητές ἐκπαιδεύονται ὄχι μόνο γιά τή ἐγκόσμια κλίση καί τήν ἐπαγγελματική τους κατάρτιση, ὅπως στή ἄλλες χώρες, ἀλλά παράλληλα καί ὡς πρὸς τήν πνευματική ἔννοια καί τό σκοπό τῆς ζωῆς, ὅπως αὐτά ἀναπτύσσονται μέσα στήν πανάρχαιη σανσκριτική φιλολογία καί ὅπως εἶχαν διδαχθῆ ἀπό τοὺς μεγάλους ἐκπαιδευτές ὄλων τῶν καιρῶν καί ὄλων τῶν θρησκειῶν. Δέν πρόκειται ἐπομένως γιά μιὰ στενή ἐπαγγελματική μόρφωση, ἀλλά γιά μιὰ βαθειά καί πλατειά ἐκπαίδευση, πού νά ἀνυψώσει ὄχι μόνον τό ἐπίπεδο τῆς ὕλικῆς ζωῆς, ἀλλά καί τῆς πνευματικῆς. Γιά νά διδαχθῆ ὁ ἄνθρωπος ὄχι μόνο γιά τό μικρό διάστημα τῶν 70 ἢ 80 χρόνων τῆς γήινης ζωῆς, ἀλλά γιά τήν αἰωνιότητα. Ὅχι μόνον γιά νά μάθει νά ζεῖ σωστά, ἀλλά καί νά πεθαίνει σωστά. Μέ τόν τρόπο αὐτόν ἐκεῖνοι πού βγαίνουν ἀπό τίς σχολές τοῦ Baba ἐλάχιστα μοιάζουν μέ τοὺς ἀπόφοιτους τῶν ἄλλων σχολῶν -κολλεγίων-ανεπιστημίων καί, ἂν καί λιγοστοί πρὸς τό παρόν, θά μπορέσουν νά γίνουν τό προζύμι, καθὼς πιστεύει ὁ ἴδιος, γιά μιὰ εὐρύτερη μελλοντική ἀνάπτυξη.

Ὁ Baba θέλει περισσότερα σχολεῖα κοριτσιῶν παρά ἀγοριῶν. Ὁ λόγος γι' αὐτό εἶναι τό ὅτι βλέπει τίς γυναῖκες σάν ἓνα δυνατό προζύμι, πού θά μπορούσε νά ὑψώσει τίς νέες γενεές πρὸς νέους ὑψηλοὺς ὀριζόντες. Οἱ μητέρες, λέγει, εἶναι οἱ πρῶτοι Γκουρού τῶν παιδιῶν καί ἀσκοῦν

μεγάλη επίδραση στην ψυχική διαμόρφωσή τους. Έτσι είναι αυτές που καθορίζουν τον πολιτισμό και τη μοίρα ενός έθνους. Αν θέλετε να διαπιστώσετε πόσο προηγμένο είναι ένα έθνος, παρατηρήστε τις γυναίκες του. Είναι απελευθερωμένες από φοβίες, άγχη, προλήψεις, είναι γεμάτες αγάπη προς όλους, είναι διαπαιδαγωγημένες σε αρετή και σε γενναιότητα; Όποια ή μητέρα, τέτοια ή αγωγή των πολιτών.

Με τέτοια εκπαιδευτικά προγράμματα και παράλληλα με την κύρια πνευματική εργασία του στό να διδάσκει τα πλήθη, ο Saī-Baba ελπίζει ότι δεν θα άργήσει να έλθει η επίθυμητη πνευματική αφύπνιση στη χώρα του. Στην εποχή μας -λέγει- επαναστάτες, σοσιαλιστές ηγέτες και κοινωνικοί αναμορφωτές, προσπαθούν να αλλάξουν τον κόσμο εργαζόμενοι προς τα έξω, πράγμα έντελως σφαλινό. Βλέπουμε έτσι, άργα ή γρήγορα τό προβαλλόμενο σαν ιδεώδες κοινωνικό σύστημα να βρίσκεται στημένο και πάλι στα παλιά θεμέλια, τον ατομισμό, την πλεονεξία, τα πάθη, τη βία, την άγνοια.

Ο κόσμος είναι τό σπίτι μου - Η Ίνδια ή κάμαρά μου

«Baba, πότε θα έλθετε στην Αμερική;» Ρωτούν και ξαναρωτούν οι όπαδοί του, φεύγοντας από τό Άσραμ, γεμάτοι συγκλονιστικές έμπειρίες από την έπαφή και την έπικοινωνία μαζί του: «Πρέπει να καθαρίσω και να τακτοποιήσω πρώτα την κάμαρά μου, που είναι η Ίνδια και μετά να προχωρήσω προς τις άλλες κάμαρες... Γιατί η κάθε χώρα δεν είναι παρά ένα δωμάτιο μέσα στο σπίτι του Θεού, που είναι ο κόσμος μας. Κι' έπειτα, μερικοί Ίνδοί Γκουρού έχουν δημιουργήσει τα τελευταία χρόνια μία πολύ κακή έντύπωση για τους Ίνδους Διδασκάλους. Έξ άλλου είμαι πάντα μαζί σας όταν με σκέπτεστε, όπου κι' αν βρίσκεστε, η απόσταση δεν υπάρχει παρά μόνον στη φαντασία σας. Δεν είναι ανάγκη λοιπόν να υποβάλλεστε στα έξοδα και τον κόπο ναρχεστε έσεεις έδω να με βρίσκετε. Έρχομαι έγώ σε σας, είμαι κοντά σας όποτε με χρειάζεστε, όποτε με καλείτε με πίστη, χωρίς τα σύνορα και τις αναστολές του νου σας, πρόθυμος ν' άκούσω και ν' άνταποκριθώ σε κάθε σας κάλεσμα. Η σωματική μου παρουσία έπομένως δεν είναι αναγκαία».

Σέ αντίθεση με άλλους διδασκάλους ο Saī-Baba διδάσκει τους όπαδούς του να μήν είναι προσκολλημένοι στο πρόσωπό του, αλλά να μπορούν να προχωρούν πέρα από τη μορφή του, να βιώνουν τη διδασκαλία του μακριά άπ' αυτόν, να γίνονται αυτοδύναμοι, χωρίς την προσωπική συνδρομή και την προστασία του, κάνοντας όπως λέγει, ο καθένας τό σπίτι του τό περιβάλλον του ένα Άσραμ, ένα «Prasanti Nyayam»: «Ός πότε θα ζητε σαν τά μικρά παιδιά με τό γάλα, κρεμασμένα από τό στήθος της μάννας τους. Πρέπει ν' άρχίσετε να παίρνετε μόνον σας, στερεή τροφή. Η μεταβολή βέβαια από τό γάλα είναι δύσκολη στην άρχή, έπιβάλλεται όμως όταν έχει έλθει η ώρα». Και: «Πρέπει να μεγαλώνετε μέρα με τη μέρα, όχι μόνο στο σώμα αλλά και στο πνεύμα. Πόσα χρόνια θα παραμείνετε στο δημοτικό σχολείο, γράφοντας τό άλφάβητο ξανά και ξανά. Έτοιμασθήτε λοιπόν να περάσετε τις έξετάσεις σας, ώστε να προβιβασθήτε σε άνώτερη τάξη».

ΤΕΤΡΑΚΤΥΣ

«Ἔστι γάρ δημιουργός τῶν ὄλων καὶ αἰτία ἡ Τετράς. Θεός νοητός καὶ αἰτιος τοῦ οὐρανοῦ καὶ αἰσθητοῦ Θεοῦ. Παραδίδεται δὲ ἡ γνώσις τούτου τοῖς Πυθαγορείοις δι' αὐτοῦ τοῦ Πυθαγόρου»

Ἱεροκλῆς

Οἱ Πυθαγόρειοι ἐκτιμοῦσαν ἐξαιρετικά τὴν Τετρακτὺ ὄχι μόνο ἐπειδὴ ὄλες οἱ συμφωνίες περιέχονται σ' αὐτήν, ἀλλὰ καὶ ἐπειδὴ φαίνεται πῶς περικλείει τὴ φύση ὄλων τῶν πραγμάτων. Αὐτὰ μᾶς πληροφορεῖ ὁ Θέωνας τῆς Σμύρνης στὴν ἔκδοση τοῦ Ἰσαμῆλ Μπουλιάντο τὸ 1644 μ.Χ. ὁ δὲ Νικόμαχος λέει ὅτι οἱ Πυθαγόρειοι ἀποκαλοῦσαν τὸν ἀριθμὸ τέσσερα «τὸ μέγιστο θαῦμα», «Θεὸς κατ' ἄλλο τρόπο», «πολλαπλὴ Θεότητα», «πηγὴ τῆς φύσης» καὶ «κλειδοκράτορά» τῆς.

Ὁ Τετραδικὸς Νόμος πού ἐκφράζει τὴν Ὑλικὴ Τελειότητα, συμβολίστηκε ἀπὸ τοὺς ἀρχαιότατους χρόνους μὲ τὸ θαυμάσιο καὶ μεγαλοπρεπὲς οἰκοδόμημα τῆς Πυραμίδας.

Ἄν παρατηρήσουμε αὐτὸ τὸ ἀρχετυπικὸ σύμβολο, θὰ διαπιστώσουμε πῶς γεωμετρικῶς ἀποτελεῖται, ἀπὸ τέσσερα ἴσια μεταξὺ τους τρίγωνα ἀνορθωμένα καὶ βασισμένα σ' ἓνα τετράγωνο.

Εἶναι εὐκόλο νὰ ἀντιληφθοῦμε, πῶς τὸ τετράγωνο εἶναι τὸ γεωμετρικὸ σχῆμα πού ἀναπαριστᾷ τὴν ὕλη διὰ τῶν τεσσάρων ἴσων πλευρῶν του καὶ πού αὐτές δηλώνουν τὶς τέσσερις καταστάσεις τῆς, σὲ Στερεά, Ὑγρὰ, Ἀέρια, Πύρινη, γνωστὰ στὴν ἀλχημεία ὡς Γῆ, Ὑδωρ, Ἀἷρ, Πῦρ. Τὰ τέσσερα τρίγωνα ἀναπαριστοῦν τὴν ἐκδήλωση ἢ ἐξέλιξη, τὴν ἀνόρθωση ἢ ἀνοικοδόμηση τῶν τεσσάρων στοιχείων γιὰ νὰ καταλήξουν στὴν κορυφῆ, δηλαδὴ στὸ ἓνα ἢ στὴν ἐνότητα. Ἄς ἀναφέρω σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο, ὅτι Πυραμὶς στὰ Ἑλληνικὰ σημαίνει, Ἐνδοξο Φῶς.

Δὲν εἶναι τυχαῖο ἐπίσης, ὅτι ἡ Πυραμίδα ἦταν προσανατολισμένη στοὺς τέσσερις ὀριζόντες τῆς γῆς, Δύση, Νότος, Ἀνατολή, Βορρὰς, μὴ ἀντίστοιχη ἀναλογία τῆς παραπάνω τετράδας.

Πολλὲς ἄλλες τετράδες ἀντιστοιχοῦν στὰ παραπάνω, γιὰ παράδειγμα, ἡ τετράδα τῆς μαντείας: Γεωμαντεία, Ὑδατομαντεία, Ἀερομαντεία, Πυρομαντεία, πού ἐκδηλώνεται στὴν τετράδα: Χαρτομαντεία, Κρυσταλομαντεία, Ὀνειρομαντεία, Διορατισμός.

Ὡς πρὸς τὴν τετράδα τῆς κράσης: Μελαγχολικὴ, Φλεγματικὴ, Αἱματώδης, Χολερικὴ, πού ἐκδηλώνεται ἀπὸ τὴν τετράδα: Μέλινα Χολή, Λέμφος, Αἷμα, Χολή.

Ὡς πρὸς τὰ στοιχειακὰ ἢ τὴν τετράδα τῶν Πνευμάτων: Γνώμη, Νηρηίδα, Σουλφίδα, Σαλαμάνδρα, πού σχετίζεται μὲ τὴν τετράδα τῶν μετάλλων: Σίδηρος, Ἀργυρος, Χαλκός, Χρυσός.

Ὡς πρὸς τὴν τετράδα τῶν ἀνέμων: Ψυχρὸ - Ξηρὸ, Ψυχρὸ - Ὑγρὸ, Θερμὸ - Ὑγρὸ, Θερμὸ - Ξηρὸ.

Ὡς πρὸς τὴν τετράδα τῶν ἐποχῶν: Φθινοπωρινὴ ἰσημερία, Χειμερινὸ ἡλιοστάσιο, Ἐαρινὴ ἰσημερία, Θερινὸ ἡλιοστάσιο ἢ 21/9, 21/12, 21/3, 21/6.

Ὡς πρὸς τὴν τετράδα τῶν ἀριθμῶν: Τετράδα - 4, Τριάδα - 3, Δυάδα - 2, Μονάδα - 1.

Ὡς πρὸς τὴν τετράδα τῶν σχημάτων: Κύβος, Εἰκοσάεδρο, Ὀκτάεδρο, Πυραμίδα.

Ὡς πρὸς τὴν τετράδα τῆς ἐκδήλωσης: στερεό - πάχος, ἐπιφάνεια - πλάτος, γραμμὴ - μῆκος, σημεῖο - σπόρος.

Ἀξίζει νὰ σημειωθεῖ πῶς ἡ Πυραμίδα συμβολίζει τὴ μεσημβρία τῆς ζωῆς ἢ τὸ ἡλιακὸ μεσουράνημα διὰ τοῦ εἰκοσιτετραώρου, μὲ ἄλλα λόγια, μᾶς δείχνει ἄλλες δύο τετράδες, δηλαδή, τὶς τέσσερις περιόδους τοῦ ἡμερονυκτίου καθὼς καὶ τὶς τέσσερις περιόδους τῆς ζωῆς.

Γιὰ νὰ γίνει πιὸ σαφές αὐτὸ, ἀρκεῖ νὰ φανταστοῦμε ὅτι βρισκόμαστε στὴν Πυραμίδα. Θὰ συμφωνήσουμε τότε, πῶς ὁ ἥλιος διανύει μιά περίοδο ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴ ἕως τὴ Μεσημβρία ὅπου ἐδῶ θὰ μεσουρανήσει πάνω ἀπὸ τὴν Πυραμίδα, θὰ συνεχίσει στὴ δευτέρη περίοδο ἀπὸ τὴ Μεσημβρία ἕως τὴ Δύση, μετὰ ἀπὸ τὴ Δύση ἕως τὸ Μεσονύκτιο καὶ τέλος στὴν τέταρτη περίοδο, ἀπὸ τὸ Μεσονύκτιο ἕως τὴ ξαναεμφάνισή του στὴν Ἀνατολή, δηλαδή στο τέλος τοῦ τετάρτου ἐξαώρου. Ἔτσι ἔχουμε τὴν τετράδα τοῦ ἡμερονυκτίου: Μεσονύκτιο - 00.00, Πρωῖα - 06.00, Μεσημβρία - 12.00, Ἑσπέρας - 18.00.

Ἡ ἴδια ἀναλογία ὑφίσταται καὶ στὶς τέσσερις περιόδους ἢ ἐποχές τῆς ζωῆς στὸν ὑλικὸ κόσμο ἀπὸ τὴ γέννηση ἕως τὸ θάνατο, σὲ Νεανική, Ἐφηβική, Ἐνήλικη, Γεροντική.

Ὡς πρὸς τὴν τετράδα τῆς σελήνης, ἡ ἀναλογία εἶναι ἐνδιαφέρουσα: Νέα Σελήνη - 7η μέρα, 7η μέρα - Πανσέληνος, Πανσέληνος - 21η μέρα, 21η μέρα - Νέα Σελήνη.

Ὡς πρὸς τὴν τετράδα τῶν κατηγορημάτων: Αἴσθηση, Αἴσθημα, Σκέψη, Διαίσθηση, ἢ Αἴσθησις, Δόξα, Ἐπιστήμη, Νοῦς, ἢ Ψυχολογικῶς, Ἐνστικτο, Αἴσθημα, Λογικὴ, Βούλησις.

Ὡς πρὸς τὴν τετράδα τοῦ βίου: Ἀπαρχή, Ἀπόγειο, Παρακμή, Πτώσις.

Ὡς πρὸς τὴν τετράδα τῆς ψυχῆς: Ἐπιθυμητικὸ, Θυμικὸ, Λογιστικὸ, Βουλητικὸ ἢ Διαισθητικὸ.

Ὡς πρὸς τὴν τετράδα τοῦ σώματος: Κοιλία - Πράξις, Στήθος - Ἐπιθυμία, Κεφάλι - Σκέψη, Coronai - Φώτιση.

Ὡς πρὸς τὴν τετράδα τῶν ἐποχῶν: Χειμῶν, Ἔαρ, Θέρος, Μετόπωρο.

Ὡς πρὸς τὴν τετράδα τῆς κοινωνίας: Ἄνθρωπος, Οἶκος, Κώμη, Πόλις.

Ἡ σφιγγα τῆς Πυραμίδας πού ἀποτελεῖται ἀπὸ τὶς τέσσερις μορφές σέ, Ταῦρο, Ἄετό, Ἄνθρωπο, Λέοντα, συμβολίζει ἐπίσης τὸν τετραδικὸ νόμο.

Ὁ τετραδικὸς νόμος, χρησιμοποιήθηκε καὶ γιὰ τοὺς τέσσερις εὐαγγελιστὲς ἀντίστοιχα, μὲ τὸ Λουκά, Ἰωάννη, Ματθαῖο, Μάρκο.

Στὸ μῦθο τοῦ ἱεροῦ δισκοπότηρου, ἡ ἀναλογία τῶν ἵπποτῶν εἶναι: Λάνοελοτ, Πέρισβαλ, Γκάγουεν, Γκάλαχαντ.

Συνεχίζοντας τὴν ἐξετασή μας περὶ τῆς τετράδας, θὰ ἀνακαλύψουμε δεκάδες ἀναλογίες πού προκύπτουν, στὴν ἀστρολογία, στὴν ταρῶ, στοὺς μύθους, στὶς γραμματισσοφίες καὶ σὲ πλῆθος ἄλλων τομῶν.

Για παράδειγμα, στην τράπουλα έχουμε την τετράδα: Δηνάριο, Κούπα, Ξίφος, Σκήπτρο, ή Καρό, Κύπελλο, Σπαθί, Μπαστούνι.

Η τετράδα της φιγούρας που αντιστοιχεί είναι: Βαλές, Ντάμα, Ίπποτης, Ρήγας. Οικογενειακώς: Παιδί, Μητέρα, Έφηβος, Πατέρας. Κοινωνικώς: Υπηρέτης, Βασίλισσα, Καβαλλιέρος, Βασιλεύς.

Στό σκάκι η τετράδα παρουσιάζεται κατά ζεύγη: Βασιλικό ζεύγος, Ίππων, Άξιωματικών, Πύργων.

Στην αστρολογία έχουμε την τετράδα του σταθερού σταυρού: Ταύρος, Σκορπιός, Ύδροχόος, Λέων.

Στην τετράδα του γωνιώδη σταυρού: Αιγόκερος, Καρκίνος, Ζυγός, Κριός.

Στην τετράδα του κινητού σταυρού: Παρθένος, Ίχθείς, Δίδυμοι, Τοξότης.

Στη φυσική έχουμε τις τέσσερις διαστάσεις, δηλαδή, τις τρεις του χώρου, Μήκος, Πλάτος, Ύψος και την τέταρτη το Χρόνο.

Στην «Αποκάλυψη» αναφέρονται οι τέσσερις ἵπποι: Μέλας, Πράσινος, Έρυθρός, Λευκός. Άς λεχθεί ότι και ὁ Ἀριστοτέλης χρησιμοποιεί αυτήν την τετράδα των χρωμάτων για την ανθρώπινη ανατομία και ψυχολογική κρίση.

Ὁ Πλάτων στο Φαίδρο αναφέρει την τετράδα της μανίας: τοῦ Διονύσου, Μουσῶν, Ἀπόλλωνος, Ἀφροδίτης.

Μυστικιστικῶς τὸ Ἔργο πραγματώνεται ἀπὸ τέσσερα στάδια: Σήψη, Καθαρκτήριο, Ἀναγέννηση, Ἀνάσταση.

Τέσσερις ἀρετές - ἰκανότητες χρειάζονται ἀνάλογα γιὰ τὴν ἐπιτυχία του: Ἐγκράτεια, Ἀνδρεία, Φρόνηση, Δικαιοσύνη.

Στὴν Ἑλληνικὴ μύθολογία συναντᾶμε τοὺς τέσσερις ποταμούς που διέρθαν στὸν ὑποχθόνιο κόσμο: Φλεγέθοντα, Κοκυτὸ, Στύγα, Αἰχέροντα.

Στὴ θρησκείολογία ἔχουμε τις τέσσερις βασικές θρησκείες, δηλαδή, τὸ Χριστιανισμὸ μὲ ρίζες τὴν Κάββαλα καὶ τὸν Ἰουδαισμὸ, τὸν Ἰσλαμισμό μὲ ρίζες τὸ Μιθραϊσμὸ καὶ τὸ Ζωροαστρισμὸ, τὸν Ἰνδουισμό μὲ ρίζες τὸ Λαμαϊσμὸ καὶ τὸ Βραχμανισμό καὶ τέλος, τὸ Βουδδισμό μὲ ρίζες τὸ ταὸ καὶ τὸ ζέν.

Στὴν Ἑλληνικὴ γραμματοσοφία ἔχουμε τὴν τετραγράμματὴ λέξη τοῦ Θεοῦ, δηλαδή Θ, Ε, Ο, Σ, που δηλώνουν στὴν πρωτογενὴ τους μορφή ἔννοιες σχετιζόμενες μὲ τις τέσσερις καταστάσεις ἢ ιδιότητες, που διέπουν τὸν ἄνθρωπο. Γιὰ παράδειγμα, οἱ λέξεις - ἐκπορεύεις τοῦ Θ, εἶναι: θεῖο, θαῦμα, θεά, θεώση, θέμις, θεσμός, θρίαμβος, θόλος, θρόνος, θάμβος.

Ε, εἶναι: ἔρως, ἔρις, ἔτεός, ἔχυρός, ἔσθής, ἔλεος.

Ο, εἶναι: ὄρμη, ὄδύνη, ὄδος, ὄκνος, ὄργη, ὄρρος, ὄτλος.

Σ, εἶναι: σκέψη, σκοπός, στόχος, (συγκέντρωση, στοχασμός, στόχαστρο).

Ἡ τετραγράμματὴ λέξη ἐπίσης, δηλώνει καὶ τις τέσσερις ἐποχές ὡς, Θ-θέρος, Ε-ἔαρ, Ο-ὀπώρη, Σ-σφιγξ (δύναμη τοῦ θανάτου).

Ἐντύπωση κάνει τό γεγονός, ὅτι σέ πολλές γλώσσες ὁ Θεός εἶναι τετραγράμματος:

Στά Ἑβραϊκά IHVH ἢ IHIH ἢ AHIH.

Στά Ἀσσυρικά ADAD.

Στά Αἰγυπτιακά AMΩN.

Στά Περσικά SURE ἢ SIRE.

Στά Λατινικά DEUS.

Στά Γερμανικά GOTT.

Στά Γαλλικά DIEU.

Στά Τουρκικά ΕΣΑΡ.

Στά Ταρταρικά ITGA.

Στά Ἀραβικά ALLH.

Στά Σαμαρειτικά JABE.

Στά Αἰγυπτιακά TEUT, TAUT.

Στά Σανχονιάθωνα βρίσκουμε νά ὀνομάζεται IEVO.

Στόν Κλήμη τῆς Ἀλεξάνδρειας βρίσκουμε τό ΙΑΟΥ.

Στή συμβολογία τό σύμβολο πού ἐπικράτησε, ὡς ἡ τελειότερη ἀπεικόνιση τοῦ Τετραδικοῦ Νόμου, εἶναι ὁ Σταυρός καί ἰδιαίτερα ὁ Πυραμιδικός ἢ Τευτονικός. Μᾶς ὑποδειχνεῖ τήν κάθοδο τῶν Θεϊκῶν δυνάμεων μέσα στά τέσσερα στοιχεῖα ἀπό τό σημεῖο τῆς συνενώσῆς τους, πού εἶναι οἱ κορυφές τῶν Πυραμίδων.

Οἱ Ἑρμητικοί ἀπέδωσαν στό τετραδικό σύμβολο τοῦ σταυροῦ, τά τέσσερα στοιχεῖα καί συνέδεσαν αὐτά μέ τό τετραγράμματό ὄνομα INRI, I (ὔδωρ), N (πῦρ), R (ἀήρ), I (γῆ), Ἰησοῦς Ναζωραῖος Βασιλιάς Ἰουδαίων ἢ Διά τοῦ Πυρός ἢ Φύση Ἀναγεννάται Διαρκῶς.

Ὁ ἄνθρωπος εἶναι προικισμένος μέ τέσσερα κλειδιά στήν πορεία του πρὸς τό θρίαμβο τῆς ὑπαρξῆς του. Ἡ Βούληση, ἡ Γνώση, ἡ Τόλμη καί ἡ Σιωπή. Ἄν τά χρησιμοποιήσει σωστά καί ἀρμονικά ἡ ἀναζητησή του θά ἀνταμειφθεῖ μέ τό ἱερό Γκράαλ.

Ἡ σχέση τοῦ ἀνθρώπου ὡς ἀναζητητή γιά τό Ἱερό Γκράαλ, μέ τόν Τετραδικό Νόμο ἐκφράστηκε ὠραιότατα στό μῦθο τοῦ Ἡρακλή, (τῆ λαμπρότητα τῆς Ἥρας). Ἡ Ἀθηνά (σοφία), τοῦ ἔδειξε τό δρόμο. Ὑστερα τέσσερις Θεοί τοῦ ἔδωσαν τέσσερα δῶρα γιά νά μπορέσει νά πορευτεῖ:

Ἀπόλλων: Τόξο... Θέληση... Βούληση... Φώτιση... Πῦρ.

Ἑρμῆς: Εἶφος... Διάνοια... Γνώση... Σκέψη... Ἀήρ.

Ποσειδῶν: Ἴπποι... Αἴσθημα... Τόλμη... Ἐπιθυμία... Ὑδωρ.

Ἥφαιστος: Θώρακα... Σῶμα... Σιγή... Ἐνοστικο... Γῆ.

Μέ αὐτά τά ὄπλα δίνει τῆ μάχη του, ἐπί τοῦ Σταθεροῦ Σταυροῦ τῶν Οὐρανῶν, πού σχηματίζεται ἀπό τούς τέσσερις ἀστερισμούς τοῦ Ταύρου, τοῦ Λέοντος, τοῦ Σκορπιοῦ καί τοῦ Ὑδροχόου, ἐκφράσεις τῆς Σφίγγας. Ἡ δέ εἰμαρμένη, θά προικιστεῖ μέ τό Ἐνδοξο Φῶς τοῦ Ἱεροῦ Γκράαλ.

«Ναί, μά τόν ἀμετέρα ψυχά παραδόντα τετρακτύν, παγάν ἀενάου φύσεως» (Ἰάμβλιχος).

Ἡ ὑπερνίκηση τοῦ Κάρμα

Ἡ διδασκαλία τῆς δικαιοσύνης δὲν φέρνει μόνον τὴν ἐλπίδα, ἀλλὰ καὶ προκαλεῖ φόβο στὴ συνείδηση τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ δικαιοσύνη βρίσκει ἀπήχηση στὸ καλὸ ποὺ ὑπάρχει μέσα στὸν ἄνθρωπο. Τὸ κακὸ ποὺ ὑπάρχει μέσα του, τὸν κάνει νὰ τρομάζει καὶ τὸν σπρώχνει στὴ γωνία τοῦ δειλοῦ. Αὐτὸ τοῦ δημιουργεῖ μία ἐξάρτηση ἀπὸ ἓνα ἐξωτερικὸ παράγοντα: ἓνα ἀνθρωπόμορφο Θεὸ ἢ τὴν ὑποτιμητικὴ δοξασία, ὅτι κάποιος ἔχει τὴν ἰσχὺ νὰ συγχωρεῖ τίς ἀμαρτίες του, ἢ σὲ μυστήρια καὶ τελετές ποὺ θὰ τοῦ ἐξασφαλίσουν τὴν εἴσοδο στὸν οὐρανὸ. Μεγαλύτερα ὅμως δεινὰ περιμένουν τὸν δειλὸ ποὺ τὸν ἀναγκάζουν ν' ἀντιμετωπίσει τὴν ἀλήθεια γιὰ τὸ πεπρωμένο ποὺ ὁ ἴδιος φτιάχνει. Αὐτοὶ ποὺ πιστεύουν σὲ τέτοια ψέμματα ἀπορρίπτουν τὴν δοξασία τῶν διαδοχικῶν ζωῶν στὴ γῆ. Ἡ ἀπόρριψη ὅμως ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο τῶν νόμων τῆς φύσης δὲν ἀλλάζει τὸν τρόπο ποὺ οἱ νόμοι αὐτοὶ λειτουργοῦν. Ἐνας ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ μὴν πιστεῦει στὸ νόμο τῆς βαρύτητας, δὲν παύει, ὅμως, νὰ εἶναι κάτω ἀπὸ τὴν κυριαρχία του.

Ὁ Νόμος τοῦ Κάρμα εἶναι μία ἀπὸ τίς πιὸ ἀπλές διδασκαλίες τῆς Ἐσωτερικῆς Φιλοσοφίας: «Ὅ,τι σπείρεις, θὰ θερίσεις». Ὅταν ὅμως ἀρχίσουμε νὰ μελετᾶμε τὸν τρόπο ποὺ λειτουργεῖ αὐτὸς ὁ Νόμος, θὰ δοῦμε ὅτι εἶναι, ὅπως λέει ἡ Ἑλένα Π. Μπλαβάτσκι, «ἡ δυσκολότερη ἀπ' ὅλες τίς δοξασίες μας». Ἡ κεντρικὴ ἀλήθεια αὐτοῦ τοῦ Νόμου εἶναι σαφῆς γιὰ κάθε νοῦ, ὅμως οἱ διακλαδώσεις του εἶναι πολλές καὶ πολὺ πλόκες. Εἶναι εὐκόλῳ νὰ καταλάβουμε ὅτι «ἡ πιπεριά δὲν μπορεῖ νὰ βγάλει τριαντάφυλλα, οὔτε τὸ γιασεμί νὰ μετατραπεῖ σὲ ἀγκάθι». Δὲν εἶναι, ὅμως εὐκόλῳ νὰ καταλάβει κανεὶς πὼς «μία σκληρὴ λέξη ποὺ εἰπώθηκε σὲ περασμένες ζωές δὲν καταστρέφεται, ἀλλὰ ἐπανερχεται». Ποῦ διατηρεῖται; Πὼς ἐπανερχεται;

Ἡ μελέτη τοῦ Κάρμα γίνεται δυσκολότερη, ὅταν ὁ σπουδαστὴς τῆς Θεοσοφίας ἀκολουθεῖ τίς ὁδηγίες τῆς δικῆς του φιλοσοφίας καὶ προσπαθεῖ νὰ ἐργασθεῖ ἐπάνω στὸ Νόμο. Τί πάει νὰ πεῖ ἐργάζεται στὸ Νόμο; Πὼς εἶναι δυνατὸ ἓνας μαθητὴς νὰ τὸ κάνει αὐτὸ ὅταν οἱ γνώσεις του γιὰ τὸ Νόμο περιορίζονται μόνον στὴ κεντρικὴ ἰδέα: «Ὅπως κρίνεις ἔτσι καὶ θὰ κριθεῖς». Ἀκόμα καὶ τὸ πνεῦμα τῆς καλοσύνης καὶ τῆς θυσίας δὲν μας προστατεύει, γιατί ἐφαρμόζοντας τὴν ἐλεημοσύνη κάνουμε λάθη καὶ χειροτερεύουμε τὴ σύγχυση ποὺ ἐπικρατεῖ. Εἶναι ἀλήθεια ὅτι «ἡ ἀδράνεια ποὺ βασίζεται σ' ἐγωιστικὸ φόβο, μπορεῖ νὰ παραγάγει πονηροὺς καρπούς». Πόσοι ὅμως δὲν ἀποτόλμησαν πράξεις γεμάτες κινδύνου πιστεύοντας πὼς θὰ πετύχουν γλυκοὺς καρπούς; Ἡ δράση ποὺ βασίζεται ἐπάνω στὴν ἐκπλήρωση τῶν ἐπιθυμιῶν -ὅσο ἱερὴ κι' ἂν εἶναι ἡ ἐπιθυμία- γοητεύει τὸν μαθητὴ. Ὅταν, ὅμως, κάνει τὸ ἐπόμενο βῆμα, βλέπει ὅτι πρέπει νὰ προχωρήσει προσεκτικὰ καὶ μὲ ἐσωτερικὴ νοητικὴ ἀποσύνδεση. Συμβουλευόμενος ὅμως τὸν δικό του κώδικα τῶν κανόνων καὶ νόμων, νέα προβλήματα προκύπτουν. Αὐτὸς ποὺ βλέπει τὴ ζωὴ του σάν ἓνα στάδιο Δοκιμασίας, αὐτὸς ποὺ ἀξιολογεῖ κάθε γεγονὸς σάν μιά εὐκαιρία γιὰ ψυχικὴ ἀνάπτυξη, ἀντιμετωπίζει πολὺ περίπλοκα φαινόμενα, ὄχι ἀντικειμενικὰ γεγονότα, ἀλλὰ ψυχικὰ καὶ ψυχολογικὰ συγκλο-

νιστικές εμπειρίες. Είναι γι' αυτό τὸ στάδιο πού ὁ Διδάσκαλος Κ.Χ. γράφει:

«Ἡ μᾶζα τῆς ἀνθρώπινης ἀμαρτίας καὶ ἀδυναμίας κατανέμεται σ' ὅλη τὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος εἶναι ἱκανοποιημένος παραμένοντας ἓνας μέσος θνητός. Συγκεντρώνεται καὶ ἐπικεντρώνεται, θά λέγαμε, μέσα σὲ μιά μονάχα περίοδο στὴ ζωὴ ἐνός Chela (μαθητοῦ)- στὴν περίοδο τῆς δοκιμασίας. Αὐτὸ πού γενικά συσσωρεύεται γιὰ νά βρεῖ τὴ νόμιμη ἔκβαση του μόνο στὴν ἐπόμενη ἐνσάρκωση τοῦ κοινοῦ ἀνθρώπου, ἐπιταχύνεται καὶ ἀποκτᾶ πνοή ὑπαρξης στὸν Chela, ἰδιαίτερα στὸν ἀλλαζόνα καὶ ἐγωϊστὴ ὑποψήφιο, ὁ ὁποῖος ὀρμᾷ χωρὶς νά ἔχει ὑπολογίσει τίς δυνάμεις του».

Γιατί συμβαίνει αὐτό; Γιατί ἀντὶ νά ξεκαθαρίσει τὸ δρόμο γι' αὐτόν πού εἶναι ἀποφασισμένος νά ὑπηρετήσῃ, καὶ ἀγαπᾷ τοὺς συνανθρώπους του, γιατί ὁ Καλὸς Νόμος νά περιπλέκει τὴν κατάσταση; Αὐτὴ ἡ πλευρὰ τοῦ Νόμου τοῦ Κάρμα περιγράφεται ὡς ἐξῆς ἀπὸ τὸν ἴδιο μεγάλο Μύστη:

«Ἐάν θέλεις νά μάθεις καὶ ν' ἀποκτήσεις Ἀποκρυφιστικές γνώσεις, πρέπει νά θυμᾶσαι, φίλε μου, ὅτι αὐτὴ ἡ διδασκαλία ἀνοίγει στό ρυάκι τῆς μαθητείας πολλὰ ἀπρόβλεπτα κανάλια, στό ρεῦμα τῶν ὁποίων ἀκόμα κ' ἓνας δόκιμος μαθητὴς πρέπει κατ' ἀνάγκη νά ὑποταχθεῖ, διαφορετικά θά παραμείνει στό κοπάδι. Καὶ γνωρίζοντάς το αὐτό, ν' ἀπέχεις γιὰ πάντα ἀπὸ τὸ νά κρίνεις μόνο ἀπὸ ὅσα βλέπεις».

Ἐνα παράδειγμα γιὰ τὴν πρακτικὴ ἐφαρμογὴ αὐτῆς τῆς ἀποψῆς τοῦ Νόμου τοῦ Κάρμα δίνεται ἀπὸ τὸ ἴδιο Διδάσκαλο πάλι:

«Ἦταν ἀπόλυτα ἀπαραίτητο, ἡ μυστικὴ διεργασία τοῦ Κάρμα νά γίνῃ μέσα ἀπὸ τὴν προσωπικὴ ἐμπειρία αὐτῶν τῶν λίγων σθεναρῶν μελῶν, ἔτσι ὥστε τὸ βαθύτερο νόημα νά ἐξηγηθεῖ μ' ἓνα πρακτικὸ τρόπο (καθὼς καὶ τ' ἀποτελέσματά του) σ' αὐτοὺς τοὺς φαντασμένους ἐθελοντές καὶ ὑποψήφιους γιὰ τὴ μαθητεία, οἱ ὁποῖοι τρέχουν βιαστικά κάτω ἀπὸ τὴ μαύρη σκιά τῶν τροχῶν της».

Ὁ W.Q. Judge ἔδειχνε πραγματικὴ ἀγάπη γιὰ ὅλους αὐτοὺς πού προσπαθοῦν νά βαδίσουν στό μονοπάτι τῆς μαθητείας. Μέσα σ' αὐτὰ πού γράφει κρύβονται ὑπονοούμενα γιὰ τὸν ὑποψήφιο Chela. Ἀνάμεσα στὶς γραμμὲς καὶ μεσ' ἀπ' αὐτὰ πού ἄφησε στὰ γραπτά του βρῖσκει κανεὶς ἀποκρυφιστικὲς ὁδηγίες -τὸ ἐσωτερικὸ πνεῦμα τῶν τυπικῶν προτάσεων. Πάνω σ' αὐτὸ τὸ θέμα τοῦ Κάρμα ἔχει γράφει πολλὰ καὶ ὅλα εἶναι πολὺτιμα, ἰδιαίτερα (γιὰ τὸν ἐσωτεριστὴ) τὸ ἄρθρο του «Ὁ Ἠθικὸς Νόμος τῆς Ἀποζημιώσεως» (ἴδε Ἠνωμ. Στόα τῶν Θεοσοφιστῶν Φυλ. Νο.6). Ὅμως, μεγάλη πρακτικὴ ἀξία γιὰ τὸν ὑπὸ δοκιμασία μαθητὴ ἔχουν οἱ τριάντα ἓνας Ἀφορισμοὶ πάνω στό Κάρμα, πού ἔχουν ἀνατυπωθεῖ στό Φυλ. Νο. 21. Ἐδῶ θά ἐξετάσουμε μερικοὺς ἀπὸ τοὺς ἀφορισμοὺς ἀπὸ τὴν εἰδικὴ ἀποψη τοῦ ἐσωτεριστῆ πού ἐπιδιώκει νά γίνῃ ἓνας Chela τῶν Μεγάλων Γκουρού. Πρῶτ' ἀπ' ὅλα, ἐνῶ κάθε τέτοιος μαθητὴς καταλαβαίνει ὅτι ὁ κάθε ἀνθρώπος υφίσταται ἢ ἀπολαμβάνει τίς ἐπιδράσεις τοῦ δικοῦ του Κάρμα, κανένας τους δὲν βλέπει τὴν ἀλήθεια: ὅτι ὁ Νόμος τῆς Ἀλληλοεξάρτησης λειτουργεῖ κατὰ τὴν διαδικασία τῶν Καρμικῶν προσαρμογῶν.

Τό εκδηλούμενο Κάρμα κάθε ασκούμενου δέν είναι παρά ένα μέρος μιᾶς μεγάλης ἀποθήκης ἀπό συσσωρευμένο Κάρμα. Πώς προσδιορίζεται ἡ κατανομή τοῦ Κάρμα γι' αὐτή τή ζωή; Τό μελλοντικό ὄραμα τοῦ ΕΓΩ στό τέλος τῆς Ντεβαχιανικῆς ὑπαρξης καί πρὶν ἀπ' τήν ἐνσάρκωση παίζει σημαντικό ρόλο στή διαδικασία. Ἡ Ἑλενα Π. Μπλαβάτσου γράφει:

«Τή στιγμή πού ὁ ἄνθρωπος ξαναγεννιέται στή γῆ, τό ΕΓΩ, ξυπνώντας ἀπό τήν κατάσταση τοῦ Ντεβαχάν, ἔχει ένα μελλοντικό ὄραμα τῆς ζωῆς πού τόν περιμένει καί ἀντιλαμβάνεται ὅλες τίς αἰτίες, πού ὀδηγήσαν σ' αὐτό. Τίς ἀντιλαμβάνεται καί βλέπει πρὸς τό μέλλον, γιατί εἶναι ἀνάμεσα στό Ντεβαχάν καί τήν ἐπαναγέννηση πού τό Ἐγὼ ἐπανακτᾶ μανασική συνείδηση καί ξαναγίνεται γιά λίγο ὁ Θεός πού ἦταν, προτοῦ -σύμφωνα μέ τόν Καρμικό Νόμο- κατέβει γιά πρώτη φορά στήν ὕλη καί ἐνσάρκωθεί στόν πρῶτο ἄνθρωπο ἀπό σάρκα. Τό «χρυσό νῆμα» βλέπει ὅλα του τὰ μαργαριτάρια καί δέν τοῦ ξεφεύγει οὔτε ἐν' ἀπ' αὐτά». (Τό Κλειδί τῆς Θεοσοφίας).

Τώρα, ἐάν οἱ τελευταῖες σκέψεις αὐτῶν πού πεθαίνουν προσδίδουν χρῶμα καί τάσεις στή ζωή στό Ντεβαχάν, κατ' ἀντιστοιχία τὰ ἐπικρατέστερα ἀποτυπώματα τῆς καταγραφῆς τοῦ Κάρμα συνιστοῦν τό μελλοντικό ὄραμα τοῦ ΕΓΩ καί δίνουν τόν τόνο, τοῦ τί θ' ἀκολουθήσει. Μεσ' ἀπ' τή μεγάλη πινακοθήκη τοῦ Κάρμα πρέπει νά γίνει μία διαδικασία ἐπιλογῆς. Ἡ ἔνωση ὀρισμένων σκεπτομορφῶν δημιουργεῖ «ένα μελλοντικό ὄραμα τῆς ζωῆς πού τόν περιμένει» καί αὐτός πού τό βλέπει ἀναγνωρίζει ὅτι εἶναι ἀπόλυτα δίκαιο. Ὅπως λέει ὁ W. Q. Judge, «δέν ἀγανακτεῖ, ἀλλά ξανασκῶνει τό σταυρό του». Αὐτή ἡ διαδικασία ἐπιλογῆς μπορεῖ νά περιγραφεῖ σάν δραστηριότητα τῶν ἀνωτέρων σκάντας πού περιτυλίγουν τό ΕΓΩ, καί μετὰ ἔρχεται προσελκυόμενη ἡ στρατιά τῶν κατώτερων σκάντας. Οἱ ἐπιλεγμένες σκεπτομορφές σχηματίζουν τή βάση τοῦ Κάρμα γιά τήν καινούργια ζωή. Ἐτσι χαράσσεται ἡ ἐπομένη γραμμὴ διαλογισμοῦ τῆς ζωῆς τοῦ ΕΓΩ. Σκάβουν τό κανάλι πού ρέουν οἱ καρμικοὶ συντελεστὲς μέσω τῶν ὁποίων θά γίνουν οἱ Καρμικὲς προσαρμογές. Ὅ,τι εἶναι γιά τό ΕΓΩ ἀναδρομικὴ θεώρηση πρὶν ἀπὸ τό θάνατο, πού περνώντας ἀπὸ τό δεύτερο θάνατο μπαίνει στή κατάσταση τοῦ Ντεβαχάν, τό ἴδιο εἶναι καί ἡ μελλοντικὴ θεώρηση τοῦ ΕΓΩ, ὅταν βγαίνει ἀπὸ τό Ντεβαχάν καί συναντᾶ τὰ «ταχαικά» στοιχειακά πρὶν ἀπ' τή γέννηση.

Ὁ ἀναγνώστης καλὰ θά κάνει νά σημειώσει δύο παράγοντες: ἡ γραμμὴ διαλογισμοῦ τῆς ζωῆς εἶναι ὁ ἕνας καί οἱ Καρμικοὶ συντελεστὲς εἶναι ὁ δεύτερος. Ὁ πρῶτος ἀντιστοιχεῖ στήν ὄψη τῆς αἰτίας, ὁ δεύτερος στήν ὄψη τοῦ ἀποτελέσματος τοῦ Κάρμα. Ὁ πρῶτος συνδέεται μέ τή φάση τῆς ἐλεύθερης βούλησης τοῦ Κάρμα, καί ὁ δεύτερος μέ τή ἀποψη τῆς μοίρας τοῦ ἀτόμου.

Ἐχοντας αὐτό ὑπόψη μας, ἄς ἐξετάσουμε ὀρισμένες ἐννοιες τῶν Ἀφοριστῶν 4,5 καί 15.

Ἀριθ. 4— Αὐτό πού φαίνεται σάν διακοπὴ αὐτῆς τῆς κατάστασης ἰσορροπίας ὀφείλεται στήν ἀπαραίτητη προσαρμογὴ τῆς διαταραχῆς σὲ κάποιο ἄλλο σημεῖο ἢ κάποια ἐστία πού μόνο σ' ἐνα

Γιόγκι ένα Σοφό ή ένα προφήτη είναι ορατά. Δεν υπάρχει λοιπόν, διακοπή, αλλά μόνο ένα κρύψιμο της συνέχειας της ισορροπίας.

Αριθ. 5- Το Κάρμα λειτουργεί σε όλα τα πράγματα και τα όντα, από το πιο μικρό άτομο που μπορούμε να φανταστούμε μέχρι το Βράχμα. Προχωρώντας στους τρεις κόσμους: των ανθρώπων, των θεών και των στοιχειακών όντων, δεν υπάρχει σημείο στο εκδηλωμένο σύμπαν που να εξαιρείται από την κυριαρχία του.

Αριθ. 15 Όσπου να βρεθεί το κατάλληλο όργανο, το Κάρμα που συνδέεται μ' αυτό παραμένει αδιάθετο.

Στόν πρώτο άπ' αυτούς λέγεται, ότι δεν υπάρχει διακοπή του Κάρμα αλλά μόνο κάλυψη άπ' τή θεά. Στόν τρίτο λέγεται, ότι αν δεν βρεθεί το κατάλληλο όργανο, το Κάρμα παραμένει αδιάθετο. Αυτά τα όργανα δεν είναι μόνο άλλοι άνθρωποι. Είναι, επίσης «θεοί και στοιχειακά όντα» που είναι άναμεμιγμένα, σύμφωνα με τόν Αφορισμό άριθ. 5.

Έτσι στην Καρμική προσαρμογή, το Κάρμα του καθενός ύφαινεται με το Κάρμα του συνόλου. Ο σωστός τρόπος να εκτιμήσουμε τά όφελή και τά έμπόδια του Κάρμα είναι να εξετάσουμε τήν έπιρροή του παγκόσμιου νόμου από μιά συμπαντική άποψη.; Άς μη λέμε με έμφαση «τό Κάρμα μου», «τό Κάρμα σου», «τό Κάρμα του», αλλά να λέμε «τό Κάρμα μας».

Τό σημαντικό σημείο που πρέπει να προσέξουμε για τούς σκοπούς τής άσκησης είναι αυτό: σαν άτομα μας άφορα πιό άμεσα ή αιτιώδης όψη του Κάρμα. Από πλευράς άποτελέσματος, τά όργανα του Κάρμα παίζουν ένα σημαντικό ρόλο, γιατί μέσ' άπ' αυτά τό καθένα αισθάνεται τις έπηρειες του δικού του Κάρμα. Η άναλογία του φαγητού και τής χώνεψης δίνει ένα καλό παράδειγμα. Στην έπιλογή των τροφών για φαγητό, τό έγώ που διαλέγει, είναι ή όντότητα που έχει άμεση άνάμειξη. Μετά, όμως, τήν κατανάλωση, ή όντότητα αυτή έχει να κάνει, είτε τό θέλει είτε όχι, με τά στοιχειακά που άπορρόφησε. Σύμφωνα με αυτά που λέει τό Αφορισμός 16, «ο άνθρωπος νιώθει τό Κάρμα του με τό όργανο που του παρέχεται». Αυτό δεν σημαίνει, ότι επειδή άλλες όντότητες - θεοί, άνθρωποι, στοιχειακά - άναμιγνύονται σαν όργανα του Κάρμα μας, δεν μπορούμε να ύπερικήσουμε αυτό τό Κάρμα.

Προτού άσχοληθούμε με τό πώς θά νικήσουμε τό Κάρμα, ο άσκούμενος καλά θά κάνει να προσέξει τις έννοιες τής διδασκαλίας που λέει, ότι συμβαίνουν μεταβολές στο όργανο. Όταν λέμε: «θέλω να ύπερικήσω τό Κάρμα μου», έννοούμε: «πρέπει ν' άποκτήσω καινούργια όργανα μέσα άπό τά όποία τό Κάρμα θά μπορέσει να γκρεμιστεί». Όταν αυτή ή πρόταση δεν είναι άρκετά κατανοητή, δίνουμε περισσότερη έμφαση στο όργανο, δηλ. στην όψη του άποτελέσματος και κατά συνέπεια προσπαθούμε ν' αλλάξουμε τό περιβάλλον μας, μάλλον, παρά τόν έαυτό μας. Με αυτή τήν τακτική δεν κατανικούμε, αλλά, άπλά, αναβάλλουμε τήν εξάντληση του Κάρμα. Στόν Αφορισμό 29 αναφέρεται ο Νόμος τής Κατανομής. Ο νόμος αυτός συνδέεται με τά όργανα του Κάρμα. Η Έλενα Π. Μπλαβάτσκου λέει ότι «ή άλληλοεξάρτηση τής ανθρωπότητας είναι ή αίτία αυτού που όνομάζεται Κάρμα Κατανομής». Άλλάζοντας τό περιβάλλον δεν με-

ταβάλλουμε τό Κάρμα, αλλά, τό αναβάλλουμε και μέσα από τό νέο περιβάλλον, δηλ. μέσ' άπ' τά νέα όργανα προσκαλούμε άλλες πλευρές του Κάρμα. Είμαι άπαραίτητο νά κάνουμε διάκριση ανάμεσα στην έξάντληση του Κάρμα που βάζει σε λειτουργία ένα καινούργιο παρθένο Κάρμα και την άναβολή του παρόντος Κάρμα άπομακρύνοντας τους έαυτούς μας, -όσο έχουμε τή δύναμη νά τό κάνουμε- από τό σημερινό περιβάλλον και μέ τή βοήθεια του νέου περιβάλλοντος και των οργάνων νά κάνουμε, νά λειτουργήσει ένα καινούργιο Κάρμα. Ό άποκρυφισμός τονίζει πόσο σημαντικό είναι νά μήν άποφεύγουμε τό Κάρμα αλλά νά τό έξαντούμε.

Τό σωστό είδος άλλαγής που άκολουθεί την έξουδετέρωση του Κάρμα άφήνεται νά έννοηθεί στον Άφορισμό Νο. 19.

«Άλλαγές μπορούν νά συμβούν στο όργανο μέσα σε μία ζωή, για νά γίνει κατάλληλο για μιάς νέας τάξης Κάρμα, κι' αυτό μπορεί νά γίνει μέ δύο τρόπους: (α) μέσα από την ένταση της σκέψης και την ισχύ ενός όρκου και (β) μέσ' από φυσικές μεταβολές που όφείλονται στην πλήρη έξάντληση των παλιών αίτιων».

Δύο βασικοί παράγοντες αναφέρονται: (1) ή δύναμη ενός όρκου και (2) ή πλήρης έξάντληση των παλιών αίτιων. Άς κοιτάξουμε και τους δύο από την ιδιαίτερη άποψη του έσωτεριστή.

(1) Έσκεμμένη, δηλ. θεληματική και δημιουργημένη από τή θέληση διάλυση είναι, αυτή καθαυτή, ένα αποτέλεσμα. Ό W.Q. Judge λέει:

Γινόμαστε μαθητές. Στην πραγματικότητα άποκτούμε αυτή τή θέση γιατί ή έσωτερική μας φύση είναι άνοικτη σε τέτοιο βαθμό, που μπορεί και δέχεται τή γνώση: παίρνουμε την ανταμοιβή μας από τά χέρια του Νόμου».

Ένας όρκος που νά συνεπάγεται την επίκληση του Άνώτερου Έαυτού, είναι φυσικό νά δημιουργεί ένα καινούργιο ψυχικό και πνευματικό περιβάλλον. Ούτε γίνεται σε μία στιγμή αυτή ή δημιουργία. Όμως, ο όρκος που δίνεται είναι βέβαιο ότι ξεκινά την άλλαγή ή όποια μέ την πάροδο του χρόνου, εάν μπορέσει κανείς νά έκμεταλλευτεί τις εύκαιρίες, πράγματι φέρνει μία ολοκληρωτική μεταμόρφωση. Όσο πιο ένθερμος είναι ο ύποψήφιος - άσκούμενος, τόσο πιο τέλεια είναι ή ψυχοπνευματική άλλαγή. Πρωτ' άπ' όλα, όμως, τό έξωτερικό περιβαλλοντικό Κάρμα διατηρεί, ή φαίνεται νά διατηρεί την ύπάρχουσα κατάσταση. Φυσικά, ή έξωτερική άλλαγή, που άκολουθεί σαν αποτέλεσμα της έσωτερικής, χρειάζεται χρόνο για νά εκδηλωθεί. Και, επί πλέον, αυτή ή φυσική άλλαγή στο έξωτερικό γίνεται κατά τέτοιο άπροσδόκητο τρόπο, που ο άσκούμενος δέν μπορεί νά την έξηγήσει. Στην άνυπομονησία του και μη κατανοώντας σωστά τί λαμβάνει χώρα, ο άσκούμενος μαθητής άποθαρρύνεται. Ένώ ο έσωτερικός διανοητικός άγώνας αύξάνει, τά έξωτερικά έμπόδια του περιβάλλοντος φαίνονται όλο και τρομερότερα. Συχνά, παραβλέπει τό γεγονός, ότι τά έξωτερικά έμπόδια δέν έχουν άλλάξει. Τό έξωτερικό μέρος παραμένει τό ίδιο όπως και πρώτα, όμως, εκείνος έχει άλλάξει μέσα του και τό έξωτερικό του φαίνεται τρομερό. Έμφανίζεται ο πειρασμός νά ξεφύγει από τό περιβάλλον, αλλά μία τέτοια πορεία άποδεικνύεται μοιραία, γι' αυτό και δίνονται συγκεκριμένες προειδοποιήσεις επάνω σ' αυτό τό σημείο.

2) Πλήρης εξασθένηση τῶν παλιῶν αἰτίων. Ἐνα ἄτομο ἔρχεται στή Θεοσοφία, γίνεται σπουδαστής, ἐμπνέεται νά βελτιώσει τόν ἑαυτό του καί δίνει μία ὑπόσχεση. Ὅλ' αὐτά συμβαίνουν ἐξ αἰτίας τοῦ προηγούμενου Κάρμα του. Πρέπει νά εἶχαν παραχθεῖ οἱ αἰτίες στό παρελθόν καί κάτω ἀπό τήν ἐπίδραση τοῦ σημερινοῦ Θεοσοφικοῦ περιβάλλοντος πρὸς τό ὅποιο ἔχει προσελκυστεῖ, τά παλιά πνευματικά σκάντας ξυπνοῦν. Ὅμως, ἀργά ἢ γρήγορα, εἶναι βέβαιο ὅτι θάρθει ἡ κόπωση καί ἡ τάση νά μπουῖν σέ ὑπνωση ἐκδηλώνεται. Ἄν δέν ὑπῆρχαν οἱ μεγάλες προσπάθειες τῶν Διδασκάλων τῆς Θεοσοφίας, ὁ μαθητής αὐτός δέν θά εἶχε ποτέ καμμία ἐπαφή μέ τή Φιλοσοφία. Χάρη στίς θεοσοφικές προσπάθειες τῶν Μεγάλων Διδασκάλων, εἶχε τήν εὐκαιρία νά ἐντυπωσιαστεῖ καί νά ἐμπνευστεῖ ἀπό τή δύναμη τῶν αἰώνιων ἀληθειῶν. Σ' αὐτό τό φαινόμενο βρίσκεται τό αἶτιο πού προκαλεῖ τίς ἀποτυχίες καί τίς ἀποστασίες στή Θεοσοφία. Πῶς; Ἀνταποκρινόμενος στό κάλεσμα τῆς Ἑσωτερικῆς Φιλοσοφίας, ὁ νεόφυτος ἐξαντλεῖ τό κατάλληλο καλό Καρμικό δυναμικό του. Δέν φροντίζει νά ξαναφορτίσει τόν ἑαυτό του μέ τίς ἴδιες δυνάμεις καί τ' ἀποτέλεσμα εἶναι ἡ ἀποστασία. Πολλοί ἀνάμεσα στούς μαθητές μας εἶναι νεόφερτοι, ὅμως, οἱ περισσότεροι δέν εἶναι κι' ἀνεμοδαρμένοι ναῦτες στά πλοῖα τῶν Διδασκάλων. Ἔτσι δέν εἶναι λίγοι ἐκεῖνοι, πού προχωροῦν ταλαντευόμενοι. Κοιτάξτε τοὺς νεόφερτους. Πόσοι ἀπ' αὐτούς δέν εἶπαν: «Αὐτό εἶναι ἐκεῖνο πού θέλω» καί μετά ἀπό μερικές ἐβδομάδες σταμάτησαν νά παρακολουθοῦν τίς θεοσοφικές συναντήσεις; Ἐνα ἀπό τά κύρια καθήκοντα πού ὁ σπουδαστής ὀφείλει στόν ἑαυτό του, εἶναι νά ἐνεργεῖ κατάλληλα, ὥστε ἡ πνευματική του μπαταρία νά εἶναι φορτισμένη μέ τήν ἰσχύ της Θεοσοφίας: τακτική παρακολούθηση τῶν συναντήσεων τῆς Στοᾶς, τακτική μελέτη τῶν βιβλίων μας, τακτική προσπάθεια γιά τή βελτίωση τοῦ ἑαυτοῦ του ὅπως περιγράφεται ἀπό τήν Ἑσωτερική Φιλοσοφία. Αὐτοί εἶναι οἱ δρόμοι πού θά ἐμποδίσουν τόν μαθητή ἀπό τό νά χάσει σιγά-σιγά τό πνευματικό του σφρίγος καί μετά νά βγεῖ ἀπό τίς τάξεις τῶν συναδέλφων του.

Ὅμως, ἂν ὁ μαθητής δέν πρέπει νά ἐπιτρέψει τήν εξασθένηση τοῦ πνευματικοῦ Καρμικοῦ σφρίγους του, ἔχει καθήκον νά μάθει τήν τέχνη του πῶς νά ἐξουδετερώσει τό παλιό Κάρμα τῆς προσωπικῆς του φύσης. Αὐτό καθ'ἑαυτό τό καθήκον ἐξαρτᾶται, σέ μεγάλο βαθμό, ἀπό τήν ἐπανεργονοποίηση τοῦ ἑαυτοῦ του μέ τήν ἰσχύ τοῦ ὄρκου του καί τήν τήρηση τῆς ἀποκρυφιστικῆς πειθαρχίας. Αὐτά ἀδυνατίζουν τήν ὕλη καί τ' ἀποτελέσματα τῆς ἐπήρειας τοῦ κοσμικοῦ προσωπικοῦ Κάρμα, καί τελικά τό ἐξαντλοῦν. Ἡ πρακτική νήξη δίνεται στόν Ἀφορισμό 25 πού μιλά γιά τή «γραμμὴ τῆς Καρμικῆς τάσης».

«Ἡ γέννηση σ' ὅποιοδήποτε σῶμα καί ἡ ἀπόκτηση τῶν καρπῶν ὅποιοῦδήποτε Κάρμα ὀφείλεται στήν ὑπερίσχυση τῆς Καρμικῆς τάσης».

Τί εἶναι ἡ ὑπερίσχυουσα γραμμὴ της δικῆς μας Καρμικῆς τάσης; Εἶναι ὁ πνευματικός μας ὄρκος καί ἡ ἀπόφαση ἢ εἶναι κάτι ἄλλο; Ἀπαντώντας σ' αὐτές τίς πολύ πρακτικές ἐρωτήσεις, ὁ ἐσωτεριστής μπορεῖ νά δώσει μιά καινούργια καί πιό ζωτική ἔννοια στόν ὄρο «ὑπερνικῶντας τό Κάρ-

μα». Οί Ἄφορισμοί 13, 26 καί 27 προσφέρουν τήν ἀπαραίτητη διδασκαλία γιά τή δική μας άσκηση πάνω σ' αὐτό τό σκοπό.

Στόν Ἄφορισμό 12 λέγεται ὅτι «οἱ αἰτίες πού ἔχουν ἤδη τεθεῖ σέ κίνηση, πρέπει ν' ἀφεθοῦν νά προχωρήσουν σαρώνοντας, ὥσπου νά τελειώσουν». Αὐτό πού θέλει νά πεί εἶναι ὅτι δέν πρέπει ν' ἀνησυχούμε γιά τίς ἐπήρειες πού, ὅπως οἱ σωματικές ἀσθένειες, βγαίνουν ἀπό τό σύστημα μας. Ὀλόκληρος ὁ πολιτισμός μας μοχθεῖ μέ ὅ,τι ἀφορᾶ τά ἀποτελέσματα καί παραμελεῖ τίς αἰτίες.

Τά ἐκπαιδευτικά του προγράμματα, τά σχέδιά του γιά τήν κοινωνική ἐξυπηρέτηση, ἡ ἱατρική του ἐπιστήμη κλπ., ὅλα ἀσχολοῦνται μέ τά ἀποτελέσματα. Ἡ Θεοσοφία ἀσχολεῖται μέ τά αἰτία καί προτιμᾷ ν' ἀνακουφίζει τή ψυχική πείνα καί ὄχι τή σωματική πείνα.

Ἄριθ. 13- Τά ἀποτελέσματα μποροῦν νά ἐξουδετερωθοῦν ἢ νά μετριάστουν ἀπό τίς σκέψεις καί τίς πράξεις τίς δικές μας ἢ κάποιου ἄλλου καί τότε τ' ἀποτελέσματα πού προκύπτουν ἀντιπροσωπεύουν τόν συνδυασμό καί τήν ἀλληλοεπίδραση ὄλων τῶν αἰτίων πού συμβάλλουν στό νά δημιουργηθοῦν τ' ἀποτελέσματα.

Ἄριθ. 26- Ἡ κυριαρχία τῆς Καρμικῆς τάσης θά ἐπηρεάσει τήν ἐνσάρκωση ἐνός ΕΓΩ ἢ ὀποιασδήποτε οἰκογένειας ΕΓΩ γιά τρεῖς τουλάχιστον ζωές, ἐάν δέν υἰοθετηθοῦν μέτρα καταστολῆς, περιορισμοῦ ἢ ἐξουδετέρωσης.

Ἄριθ. 27- Τά μέτρα πού παίρνει ἓνα ΕΓΩ γιά νά καταστείλει μιᾶ τάση περιορίζουν τά ἐλαττώματα. Καί γιά νά τήν ἐξουδετερώσει, θά προβάλει διαφορετικά αἰτία πού θά μεταβάλουν τήν κυριαρχία τῆς Καρμικῆς τάσης καί θά συντομεύσουν τήν ἐπίδρασή της, σύμφωνα μέ τή δύναμη ἢ τήν ἀδυναμία τῶν προσπαθειῶν πού καταβάλλονται γιά νά ἐφαρμοστοῦν τά μέτρα πού υἰοθετοῦνται.

Στόν Ἄφορισμό 26 ὁ μαθητής πρέπει νά παρατηρήσει μιᾶ πρόταση πού δίνει ἐλπίδα. Ὅποιοδήποτε Κάρμα ἀφήνεται ἀνενόηλο, θά ἐξουδετερωθεῖ σέ τρεῖς ζωές. Πρέπει ὅμως νά μήν υπάρξουν παρεμβολές καί δέν εἶναι πολλοί ἐκεῖνοι πού μποροῦν ν' ἀφήσουν τά προσωπικά τους Κάρμα χωρίς νά ἐπέμβουν. Μέ τίς παρεμβολές μας τούς δίνουμε ζωή. Ἐπανερχόμενοι στή θετική ἐργασία πού θ' ἀναλάβουμε, βρισκόμαστε ὅτι ὑπάρχουν τρία πράγματα πού πρέπει νά κάνουμε: 1) νά καταστειλοῦμε τίς τάσεις, 2) νά περιορίσουμε τά ἐλαττώματα, 3) νά τό ἐξουδετερώσουμε μέ καινούργια αἰτία. Πρέπει νά προσδιορίσουμε ποιές εἶναι οἱ τάσεις πού ὀφείλομε νά καταστειλοῦμε, ποιᾶ τά ἐλαττώματα πού ὀφείλομε νά περιορίσουμε καί μέ τή βοήθεια τῆς Ἐσωτερικῆς Φιλοσοφίας, θά πρέπει νά ἐπιβάλλουμε καινούργια αἰτία, πού θά μετριάσουν τά ἐμπόδια τοῦ προηγούμενου Κάρμα.

Ἡ νίκη ἐπάνω στό Κάρμα εἶναι μιᾶ ἐσωτερική διαδικασία. Ἡ μεταμόρφωση τοῦ ἐξωτερικοῦ περιβάλλοντος προκύπτει ἀπ' αὐτή τή διαδικασία. Πρέπει νά μάθουμε ν' αὐξάνουμε τή συγκέντρωση τῶν πνευματικῶν δυνάμεων γιά νά ἔχουμε μεγαλύτερο πνευματικό σφρίγγος. Καθῆκον μας εἶναι ν' ἀπασχολούμε τούς ἑαυτούς μας, ὥστε νά ζούμε μέ τή δύναμη τῆς Θεοσοφίας γιά νά μή μᾶς ἀνατρέψει ἡ πλευρά τῶν ἀποτελεσμά-

των του προσωπικού μας Κάρμα. Εάν δεν δαπανήσουμε χρόνο και ενέργεια απλώς και μόνο για να καταπολεμήσουμε τα προσωπικά μας Κάρμα (και έτσι δανειζοντάς τους τη δύναμη της σκέψεως τα βοηθάμε να συνεχίσουν να ζούν), άλλ' άντ' αυτού μαζεύουμε όσο τό δυνατό περισσότερο πνευματικό Κάρμα δημιουργώντας και συντηρώντας τα κατάλληλα αίτια, τότε είναι βέβαιο ότι: η άπελευθέρωση από την Καρμική δουλειά θά είναι τό αποτέλεσμα και άκόμα, ή δύναμη του να ύπηρετούμε σωστά, θ' αύξηθει.

(The Theosophical Movement
Sept. 1988)

Μετάφραση: Ε. Μπούρα.

Ό Μυστικισμός σκάλα προς τόν ούρανόν

Αιδ. Δ. Ζάνου Γουγούτα

Ό έσωτερική ώθηση προς καταφυγήν στό μυστικισμό έκπληρεϊ ψυχική ανάγκη προς θεϊκή βίωσιν και λύτρωση από την πικρή πραγματικότητα.

Ό κυριαρχία του συναισθηματισμού και ή δίψα για τόν ψυχοτρόφον μυστικισμόν μάς βοηθάει να βρούμε τούς κεκρυμμένους θησαυρούς της ψυχής μας!

Και Όρθοδοξία χωρίς μεταφυσικές όράσεις και μυστικοπαθή βιώματα σημαίνει ότι δεν έχομε ψυχοπνευματική ταυτότητα!

Όπό την ιστορία μανθάνουμε ότι «πολλοί άρχηγοί έκκλησιών ζύμωσαν τόν χριστιανισμόν μέ τά άτομικά τους ψυχοπνευματικά ύλικά!

Όλλά χριστιανός χωρίς θερμή άγάπη στό συνάνθρωπό μας και μεταφυσική δίψα δεν έχει άγνή χριστιανική ψυχή. Για να μή χαθεί μέσα στό δάσος του έσωτερικού έαυτού του. Και ή έκκλησία πρέπει να του ανάψει τά έλληνορθόδοξα χριστιανικά φώτα.

Νά μήν ξεχνάμε δέ ότι ή θρησκευτική μας πίστη χωρίς μυστικισμόν είναι ανάλατο ψωμί!

Όν όποιον μυστικισμόν χρειαζόμεθα ως προζύμι της χριστιανικής μας πίστης, άλλίως θά όμοιάζωμε μέ άψυχες πλάκες γραμμοφώνου θρησκευτικών όμιλιών! -"Άψυχες, μάλιστα ή έκκλησία μας πρέπει να έπιστρέψει περισσότερο στον μυστικισμόν ως ψυχοτρόφον διδαχήν πού λυτρώνει τόν άνθρωπον από τούς «Άνέμους του βίου!» και τόν ανεβάζει νοερώς στον ούρανό!

Τρεῖς Ἀρετές

Η ΑΝΟΧΗ. Τό ἀληθινό νόημα τῆς ἀνοχῆς εἶναι ἡ πίστις στήν ἀνθρώπινη ἀξιοπρέπει καί στήν ἀξία καί σημασία τοῦ ἀτόμου, τοῦ πιό σημαντικοῦ στοιχείου τῆς δημοκρατικῆς πίστεως.

Ὁ ἀληθινά δημοκρατικός ἀνθρώπος οὐδέποτε λέγει ὅτι εἶναι βέβαιος πῶς ἔχει δίκιο, διότι ἀπειρες εἶναι οἱ πιθανότητες νά κἀνη λάθος. Γι' αὐτό ἐπιτρέπει σ' ὅλα τά λουλούδια ν' ἀνθίζουν, σ' ὅλα τά ὄντα νά πειραματίζονται μέ τή ζωῆ τους. Ἡ ἀλήθεια θ' ἀναδυθῆ μονάχα ἀπό τή σύγκρουσι τῶν ἰδεῶν. Ἡ καταπάτησις ἢ ἡ πειθάρχησις ἀποτελοῦνε τό βαρύτερο ἀμάρτημα κατὰ τοῦ φωτός.

Ἡ ἀνοχή σημαίνει ἐπίσης συμπάθεια καί κατανόησι. Πῶς μπορούμε νά κατακρίνουμε τοὺς ἄλλους, ὅταν ἐμεῖς δέν ἔχομε βρεθεῖ κάτω ἀπό τίς ἴδιες συνθήκες καί δέν ἐζήσαμε μέ τόν ἴδιο τρόπο; Ἀντί νά κατακρίνουμε, καλύτερα εἶναι νά κατανοοῦμε, γιατί ἀπό τήν κατανόησι γεννιέται ἡ συμπάθεια καί μέ τήν συμπάθεια μπορεῖ νά λυθοῦνε ὅλα τά προβλήματα καί ὅλες οἱ καταστάσεις.

Η ΤΑΠΕΙΝΟΤΗΣ. Γιὰ τίς ἐπιτυχίες μας εἴμαστε πάντα ὑπερήφανοι. Τίς ἀποδίδουμε στίς θαυμάσιες ιδιότητές μας, στήν ἐπιδεξιότητά μας, καί τήν ἐπιχειρηματικότητά μας καί ἄλλα τέτοια χαρίσματα. Τό μόνο πού ξεχνᾶμε, μάλιστα γυρεῦομε νά τό ξεχνᾶμε, εἶναι πῶς συνέβαλε καί ἡ τύχη, ὅτι ὑπάρχουνε ἑκατοντάδες καί χιλιάδες ἀνθρωποὶ καλύτεροὶ μας, πού ὅμως δέν ἐπέτυχαν μόνο καί μόνο γιατί δέν τοὺς ἔτυχαν εὐνοϊκές συνθήκες. Ἡ ἀλαζονεία καί ἡ ἀμάθεια μαρτυροῦν φτώχεια τοῦ ἀνθρώπου καί βλάπτουν τοὺς ἄλλους. Τό δυσκολώτερο πράγμα εἶναι ἡ ἀντιμετώπιση τῆς ἐπιτυχίας. Ἐάν τό οἰνόπνευμα εἶναι ἐπιβλαβές στήν σωματική ὑγεία, ἡ ἐπιτυχία μπορεῖ νά δηλητηριάσῃ καί νά διαφθεῖρῃ τήν ψυχῆ.

Η ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΣ. Δέν ὑπάρχει ἀκεραιότης, μέ τό νά μή δέχεται κανεῖς δῶρα καί νάναί τίμιος· τοῦτο εἶναι τό ἐλάχιστο συστατικό της. Οὔτε, ὅταν εἶναι κανεῖς λυτρωμένος ἀπό τήν διαφθορά· εὐκολα τό πετυχαίνει κανεῖς. Ἡ ἀκεραιότης εἶναι ὅλα αὐτά, πρό πάντων ὅμως εἶναι μιὰ ιδιότης τῆς ψυχῆς καί τοῦ νοῦ, πού ἐπιτρέπει στόν ἀνθρώπο νά εἶναι ἀντικειμενικός καί δίχως πάθη στήν καρδιά μπροστά στή μάχη τῆς ζωῆς. Αὐτή ἡ ἀκεραιότης εἶναι πίστις. Εἶναι ἀστέρι πού ὀδηγεῖ τόν ἀνθρώπο σ' ὅλες τίς δυσκολίες τῆς ζωῆς. Μποροῦμε ν' ἀρνοῦμεθα νά γονατίσουμε σέ μιὰ ἐκκλησία, σ' ἕνα τέμενος, σ' ἕνα βωμό, ὅμως πρέπει νά βρίσκουμε τήν δύναμι, ὅταν εἴμαστε στή θεμελιακῆ μοναξιά μας, ν' ἀπευθυνθοῦμε σέ κάτι ἔξω ἀπό ἐμάς, πρὸς τό ὁποῖον νά στρέψουμε τοὺς φόβους μας καί τοὺς πόνους μας, καί τό ὁποῖον νά μορῆ ν' ἀντικαθιστᾷ τήν λυθία λίθο γιά τήν κρίσι τῶν πράξεων μας. Δέν μποροῦμε καί δέν ὀφείλομε νά κρίνουμε τοὺς ἄλλους, ὀφείλομε μόνον νά κρίνουμε τοὺς ἑαυτοὺς μας μέ ἀκεραιότητα.

Ἡ ζωὴ διδάσκει...

Γρήγορα ἢ ἀργά ὁ ἄνθρωπος ἀνακαλύπτει ὅτι ἡ ζωὴ εἶναι ἓνα μίγμα καλῶν καὶ κακῶν ἡμερῶν, νίκης καὶ ἡττας, δῶσε καὶ πάρε.

Διδάσκεται ὅτι δὲν ἀποδίδει τὸ νὰ εἶναι κανεὶς εὐαίσθητος καὶ θᾶπρεπε ν' ἀφήνῃ μερικά πράγματα νὰ περνοῦν πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι του, καθὼς περνοῦνε οἱ σταγόνες τοῦ νεροῦ πάνω ἀπὸ τὴ ράχη τῆς πάπιας.

Διδάσκεται ὅτι ὅποιος χάνει τὴν ψυχραιμία του, χάνει γενικά.

Διδάσκεται ὅτι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι κάποτε «ἔκαψαν τὶς φρυγανιές τοῦ προγεύματος», ἐπομένως δὲν θά ἔπρεπε νὰ παίρῃ κανεὶς στὰ σοβαρὰ τὶς γκρινιές τῶν ἄλλων.

Διδάσκεται ὅτι ὁ ταχύτερος τρόπος νὰ γίνῃ κανεὶς ἀντιδημοτικός εἶναι νὰ μεταφέρῃ ἱστορίες καὶ κουτσομπολιά γιὰ τοὺς ἄλλους.

Διδάσκεται ὅτι πολλοὶ ἄνθρωποι εἶναι καλόκαρδοι καὶ δὲν βλάπτει νὰ χαμογελά κανεὶς καὶ νὰ λέγῃ «καλημέρα» ἀκόμα κι' ὅταν βρέχῃ.

Διδάσκεται ὅτι περισσότερο κι' ἀπὸ τὴν εὐφυΐα ἢ σκληρὴ δουλειὰ ὁδηγεῖ στὴν ἐπιτυχία.

Διδάσκεται ὅτι πρέπει νὰ συμπαθῇ τοὺς νέους, ἐνθουσιούμενος τὶς διέξες του δυσκολίες τὸν καιρὸ πού ἦταν νέος.

Διδάσκεται ὅτι κανένας ἄνθρωπος δὲν παίζει ποδόσφαιρο μόνοσπου καὶ ὅτι μὲ συνεργατικὴ προσπάθεια προχωροῦμε πρὸς τὸ καλύτερο.

Διδάσκεται ὅτι τὸ νὰ περάσῃ «καλὰ» στὴ ζωὴ του ἐξαρτᾶται κατὰ 98 τοὶς ἑκατὸ ἀπὸ τὸν ἴδιον.

Φυσικὰ ἑορταί

Τροπαὶ καὶ ἰσημέρια

Ῥγὸ Π. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ

Αἱ χρονικαὶ στιγμαὶ, κατὰ τὰς ὁποίας ὁ Ἥλιος διέρχεται ἀπὸ τὰ σημεῖα τῶν Τροπῶν, ὀνομάζονται Τροπαὶ τοῦ Ἥλιου καὶ ἔχομεν δύο τοιαύτας, τὴν Θερινὴν καὶ τὴν Χειμερινὴν. Αἱ χρονικαὶ στιγμαὶ, κατὰ τὰς ὁποίας διέρχεται ἀπὸ τὰ σημεῖα τοῦ Ἰσημερινοῦ, ὀνομάζονται Ἰσημέρια.

Κατὰ τὰς φυσικὰς αὐτὰς ἑορτὰς ἄς κρούσωμεν τὴν θύραν τοῦ Μεγάλου Ναοῦ τῆς φύσεως, ἔνθα τελοῦνται τὰ θαυμάσια ἀπόκρυφα αὐτῆς, διὰ τῶν λειτουργούντων θεῶν γόμων τῆς.

Ἄς ἀπομακρύνωμεν ἀπὸ τὰς διανοίας μας πᾶσαν τεπεινὴν σκέψιν καὶ ἄς στρέψωμεν ἀμέριστον τὴν προσοχὴν μας πρὸς τὸ μέγα Μυστήριον τῆς Φύσεως, φροντίζοντες νὰ ἀρυσθῶμεν τὰ κατάλληλα ὠφελήματα διὰ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ψυχὴν μας. Διὰ τῆς μυστικῆς κλειδὸς τῆς Ἀρχαίας Γνώσεως, θά ἐπιχειρήσωμεν ν' ἀνοιξώμεν τὰς πύλας τοῦ Ναοῦ τούτου καὶ μὲ εὐλάβεια νὰ σταθῶμεν πρὸ τῶν ὑπερτάτων Δυνάμεων καὶ Νόμων τῆς Φύσεως, τῆς κοινῆς τῶν πάντων Μητρὸς, πού λειτουργοῦν ἐν αὐτῇ τὰ θεῖα γνωστὰ καὶ ἄγνωστα εἰς ἡμᾶς Μυστήριά της.

Ἐκ τῶν ἐπιδράσεων τούτων τῆς φυσικῆς μεταβολῆς, γαλήνη ἄς πλημμυρίση τὰς ψυχὰς μας καὶ τὸ φῶς ἄς φυγαδεύσῃ ἐκ τῶν διανοιῶν μας τὰ σκότη τῆς ἀμαθείας, ὁ ὑπατος πνευματικὸς κόσμος ἄς μᾶς ἐμπνέει, ἐν ὧφει τοῦ μεγάλου φυσικοῦ γεγονότος, τῶν φυσικῶν ἐορτῶν.

Αἱ δύο Ἰσημερίαι καὶ αἱ δύο Τροπαὶ τοῦ Ἡλίου ἐωρτάζοντο ὑπὸ τῶν ἀρχαίων Μυστῶν τῶν ἀρχαίων Ἑλληνικῶν Μυστηρίων τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Θρησκείας. Αἱ τέσσαρες ἐποχαὶ τοῦ ἔτους εἶναι περίοδοι κατὰ τὰς ὁποίας, ἐν ἐκάστη, διαφορετικὰ φαινόμενα λαμβάνουν χώραν ἐπὶ τῆς Γῆς, λόγω τῆς θέσεως τοῦ Ἡλίου ἐπὶ τῆς τροχιάς τοῦ Ζωδιακοῦ. Οἱ πρόγονοί μας ἦσαν φυσιολάτραι καὶ πνευματόδοξοι, δέν ἦσαν Εἰδωλολάτραι καὶ, ἴσως, πλησιέστερα πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἐν τῇ λατρείᾳ τῆς Φύσεως.

Οἱ Μύσται τῆς ἀρχαιότητος, ἐν τῇ σοφίᾳ τῆς ἀστρολογικῆς των παρατηρήσεως, διέκριναν, ἐκτὸς τῶν φυσικῶν ἀποτελεσμάτων, τὰ ὁποῖα τὸ ὄμμα τοῦ θνητοῦ παρατηρεῖ, ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς Γῆς, καὶ ἔκτακτα φαινόμενα, τῆς ἐπιδράσεως τῶν ἐποχῶν τούτων ἐπὶ τῶν μορφῶν καὶ τῶν ψυχῶν τῆς Γῆς, διὰ τῆς ἐπιρροῆς τῶν Οὐρανίων Σωμάτων ἐπὶ τοῦ Πνεύματος τῆς Γῆς καὶ τῆς καθόλου ζωῆς αὐτῆς.

Ἴνα δέ, ἐκ τῆς ἐπιρροῆς αὐτῆς, ὠφελῶνται οἱ μύσται, τὰ μυστήρια διέγραψαν εἰδικὰς τελετάς, ὅπως δι' αὐτῶν οἱ συμμετέχοντες ἐνισχύονται εἰς τὰς πρὸς τὴν πνευματικὴν ἀνύψωσιν προσπάθειάς των. Ἐλπίς μεγάλων ὠφελημάτων καὶ βοηθείας διὰ τὰς ψυχὰς μας ὑπάρχει καὶ δι' ἡμᾶς, μετέχοντας ἐνσυνειδήτητα εἰς αὐτάς, ἐάν ἡ σκέψις μας ἀνυψωθῇ, εἰς τὰ ὑψηλὰ ἐκεῖνα ἐπίπεδα, ὅπου τὰ ταπεινά πάθη καὶ ἰδέαι δέν μολύβουν τὴν ἀγνότητα τῆς ἐμπνεύσεως.

Τὰ Μυστήρια, παρὰ τὴν σιγὴν των, ζοῦν καὶ σήμερα καὶ μὲ τὸν τρόπον των ὀδηγοῦν τοὺς ζηλωτὰς τῆς ἀληθείας, ὅπως καταλάβουν τὰ σκῆπτρα τῆς Γνώσεως. Μὲ μόνην διάκρισιν, ὅτι μεταδίδουν τὰς ἀληθείας των εἰς ἐκλεκτὰς ψυχὰς καὶ ἰσχυρὰς διανοίας, ἀποκλείοντα τὰς διεστραμμένας καὶ ἐκτρόπους φύσεις μέχρις ὅτου ὑποστοῦν τοὺς ἀπαραιτήτους καθαρτηρίους κύκλους τῆς ψυχικῆς των ἀνελιξεως. Τοῦτο ἦτο καὶ εἶναι ἀνεκάθεν τὸ ἔργον, τῶν καλῶς λειτουργησάντων καὶ λειτουργούντων Μυστηρίων.

Σήμερον μᾶς ἀπασχολεῖ, διὰ τὴν φυσικὴν καὶ ἐσωτερικὴν ἐννοιαν τοῦ ἐορτασμοῦ τῶν Τροπῶν καὶ Ἰσημεριῶν καὶ πιστεῦω αἱ φωτειναὶ διάνοιαί σας, νὰ δυνηθοῦν νὰ διακρίνουν τὸ φωτεινὸν σῆμα τὸ ὁποῖον ὀδηγεῖ πρὸς τὴν Θεϊαν Φύσιν. Θὰ πιστεύσουν τότε, ὅτι τὸ πᾶν, ἄνθρωπος καὶ πᾶσα κατωτέρω καὶ ἀνωτέρα του ὑπόστασις, ἐκ τοῦ συνόλου τῶν οὐσιῶν τοῦ ἀπείρου προέκυψε καὶ πρὸς τὴν φύσιν ὡς Μητέρα καὶ τροφόν, ὀφείλομεν νὰ ἀτενίζωμεν. Καὶ μὲ συναίσθημα πνευματικῆς εὐθύνης, εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ ὑπογραμμίσωμε τὰ ἐξῆς:

Ἐάν τὰ φαινόμενα τῆς Φύσεως δέν μελετήσωμεν σοβαρῶς καὶ δέν κατανοήσωμεν τοὺς αἰωνίους καὶ ἀσαλεύτους Φυσικοὺς Νόμους τῆς, ἢ ἀπόκτησις τῶν ἄλλων ποικίλων γνώσεων θὰ ἀποτελέσῃ ἀπλὴν ἐμπειρίαν τοῦ νοητικοῦ, χωρὶς νὰ προσθέσῃ ἐφόδια πρὸς ἀνύψωσιν τοῦ πνεύματος καὶ κατανόησιν τῶν ἐσωτερικῶν ἀληθειῶν τῆς Φύσεως.

Μόνον ἡ μελέτη τῶν φαινομένων τῆς Φύσεως θά μᾶς βοηθήσῃ νά ἀνακαλύψωμεν τοὺς Αἰωνίους Νόμους, οἱ ὁποῖοι διέπουν τὴν ἀπανταχοῦ αὐτῆς ζωῆν καὶ ἐκ τῆς ταξινομήσεως τῶν ἐν τῇ σπουδῇ μας ἀποκαλυπτομένων αἰτίων, θά ἀποκτήσωμεν τὴν Σοφίαν, τουτέστιν τὴν ἐπιστήμην τῆς ζωῆς.

Τὰ Μυστήρια, διὰ τοὺς εἰλικρινεῖς ἐρευνητάς, βροντοφωνοῦν: Στραφῆτε, ἄνθρωποι, πρὸς τὴν Μητέρα Φύσιν καὶ μάθετε νά ἀναγινώσκετε τὸ «Μέγα Βιβλίον τῆς ζωῆς». Αὐτὸ θά σᾶς ὁδηγήσῃ εἰς τὴν γνῶσιν πάσης Ἀληθείας».

Κάθε σελίδα του, γραμμένη μὲ τῆς αἰωνιότητος τὴν πείραν καὶ μὲ τῆς Θείας Ἀγάπης τὴν θέρμην, θά μᾶς ἀποκαλύψῃ, ἡμέρα τῇ ἡμέρα, τὰ μυστικά της, ἐφ' ὅσον ἔχωμεν καθαρὰν καρδίαν καὶ κατέστημεν δεκτικοὶ τῶν θείων τούτων ἐπιδράσεων.

Διὰ τὰ Μυστήρια καὶ τὴν Ἀρχαίαν Σοφίαν, ὁ φυσικὸς βίος εἶναι συνῶνμος μὲ τὸν κατ' ἀρετὴν βίον.

Κατὰ τὸν ἀείμνηστον Σπυριδῶνα Νάγον:

Προσαρμογὴ ὅλων τῶν ἐνεργειῶν καὶ ἐκδηλώσεων μας, πρὸς ὅ,τι ὠφελεῖ ἡμᾶς καὶ τοὺς ἄλλους, ἀποφυγὴ δὲ ἀπὸ ὅ,τι βλάπτει ἡμᾶς καὶ τοὺς ἄλλους. Ἰδοὺ τὸ Α καὶ τὸ Ω τοῦ συστήματος τῆς ἠθικῆς τῶν Μυστηρίων. Τότε, ὅταν αἱ ἀκτίνες τοῦ Βασιλέως Ἡλίου, θά κατευθύνωνται ἐφ' ἡμῶν, θά εὔρουν κατάλληλον ἔδαφος εἰς τὰς ψυχὰς μας καὶ θά τὰς μεταμορφώσουν εἰς θειοτέραν κατάστασιν, κατὰ τοὺς φυσικοὺς καὶ θείους νόμους. Διότι, ὅπως ἐπιδρᾷ καὶ εὐεργετῆι ὁ Ἥλιος ἐπὶ τῶν μορφῶν τῆς Γῆς, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ψυχῶν αὐτῶν ἐπιδρᾷ ἡ ἐν αὐτῷ δρῶσα μυστηριακὴ δύναμις.

Κατὰ τοὺς Μύστας τῆς Ἐλευσίνοσ, ἡ ἐποχὴ ἡ ἀρχομένη ἀπὸ τῆς φθινοπωρινῆς Ἰσημερίας καὶ λήγουσα εἰς τὴν χειμερινὴν Τροπὴν τοῦ Ἡλίου, εἶναι ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν παρασκευάζεται ἡ Μητὴρ Γῆ, ὅπως δεχθῆι εἰς τοὺς κόλπους αὐτῆς πρὸς γονιμοποίησιν τὰ σπέρματα τῶν καρπῶν.

Ὁ ἀπὸ τῆς χειμερινῆς Τροπῆς τοῦ Ἡλίου μέχρι τῆς ἐαρινῆς Ἰσημερίας χρόνος εἶναι ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν γίνεται ἡ ἐκκόλαψις τῶν κυοφορηθέντων σπερμάτων τῶν καρπῶν, εἶναι ἡ ἐποχὴ τῆς ἐκδηλώσεως τῆς φυσικῆς ζωῆς καὶ τῆς βλάστησεως αὐτῆς. Ὁ ἀπὸ τῆς ἐαρινῆς Ἰσημερίας μέχρι τῆς θερινῆς Τροπῆς τοῦ Ἡλίου χρόνος εἶναι ἐποχὴ τῆς μεταμορφώσεως τῆς βλαστήσεως τῶν ἀνθέων καὶ τῶν χρωμάτων αὐτῶν, ἡ ἐποχὴ τῆς δημιουργίας τῶν μύρων τοῦ φυσικοῦ κόσμου.

Ὁ ἀπὸ τῆς θερινῆς Τροπῆς τοῦ Ἡλίου μέχρι τῆς φθινοπωρινῆς Ἰσημερίας χρόνος εἶναι ἡ ἐποχὴ τῆς ἐκ νέου μεταμορφώσεως τῶν ἀνθέων καὶ τῶν μύρων αὐτῶν εἰς καρπούς καὶ ἡ ἐποχὴ τῆς ὠριμάσεως τῶν καρπῶν. Ἰδοὺ διατὶ οἱ Μύσται ἐορτάζουν τὰς Ἰσημερίας καὶ Τροπὰς τοῦ Ἡλίου, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ ἐνέργεια αὐτοῦ παράγει διαφορετικὰ ἀποτελέσματα ἐπὶ τῆς ζωῆς, τῶν ψυχῶν καὶ πνεύματος τῶν κόσμων.

Ἄς στραφῶμεν λοιπὸν καὶ ἡμεῖς, φίλοι ψυχαί, πρὸς τὸν Ἥλιον, τὸν Μέγαν ἡμῶν εὐεργέτην, ὅπως μᾶς παράσχῃ τὴν γαλήνην, τὴν ὑγείαν καὶ ὅλα τὰ ἀγαθὰ τοῦ φωτός του.

Εὐχομαι, φίλοι μου, νά δεχώμεθα τὰς εὐεργετικὰς ἐπιδράσεις τῆς

θείας ταύτης δυνάμεως, ἐπὶ τῶν ὀργανισμῶν καὶ τῶν ψυχῶνμας καὶ ν' ἀποτελέσουν αὐταὶ θεῖον ἀγωγὸν συνεχοῦς δεκτικότητος, πρὸς βοήθειαν καὶ φωτισμὸν μας, ἵνα ὀδηγηθῶμεν πρὸς τὴν φυσικὴν καὶ θεῖαν εὐδαιμονίαν, πού ὀδηγεῖ εἰς τὸν κόσμον τῶν θείων καὶ φωτεινῶν συνειδησεῶν. Ὁ πνευματικὸς κόσμος τοῦ Ἡλίου ὡς εἶναι βοηθὸς καὶ συμπαραστάτης ἐπὶ τῶν μορφῶν καὶ ψυχῶν τῆς Γῆς.

Π.Δ.Α.

Ἡ Πυροβασία

Ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα ἕως τὴν ἐποχὴ μας. Αἱ ἱέρειαι τῆς Ἀρτέμιδος, οἱ «ἀναστενάρηδες» τῆς Θράκης, οἱ «χιβατάρη» τῆς Ἰαπωνίας καὶ οἱ πυροβάται τῆς Κεϋλάνης.

Ἡ ἐορτὴ τῶν Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης εἶναι ἀπὸ ἐτῶν συνδεδεμένη μὲ τὰ «Ἀναστενάρια» εἰς τὴν περιοχὴν Σερρών καὶ Λαγκαδᾶ, ὅπου τελεῖται ἡ παναρχαίας προελεύσεως «πυροβασία».

Οἱ ἐπιχειροῦντες τὴν πυροβασίαν -εἰς τὰ πλαίσια τουριστικῆς ὀργανώσεως καὶ ἐπὶ παρουσία τῶν ἀρχῶν- ἀπαρτίζουν κάποιαν «ιεραρχίαν». Ὑπάρχει στὸ χωριὸ ὁ «ἀρχι - ἀναστενάρης», τὸ σπιτί τοῦ ὁποίου καλεῖται «κονάκι» καὶ χρησιμοποιεῖται ὡς ἀφετηρία τῶν ἐκδηλώσεων. Εἰς τὸ μαγειρεῖον τοῦ σπιτιοῦ του σφάζεται ἓνα ἀρνί καὶ ἓνα μοσχάρι, τῶν ὁποίων τεμάχια διανέμονται εἰς ὅλας τὰς οικογενεῖας τοῦ χωριοῦ. Πρὸ τῆς διανομῆς, ἐνώπιον τῶν σφαγίων τελεῖται ἀγιασμός ἀπὸ κανονικὸν ἱερέα (μία χρονιά ἐχρειάσθη νὰ ἐπέμβῃ ἡ Χωροφυλακὴ, διὰ νὰ προστατεύσῃ τὸν ἱερέα, τοῦ ὁποίου τὴν «ἀπαγωγὴν» ἐπεχειρήσεν ἱεροκήρυξ ἐκ Θεσσαλονίκης, θεωρῶν τὸ ἔθιμον εἰδωλολατρικόν). Ἐπακολουθεῖ χορός, ὁ ὁποῖος εἶναι «ὀργιαστικοῦ» χαρακτήρος, ἤτοι ἀποβλέπει εἰς τὴν ἐκστασιν τῶν ἀναστενάρηδων. Ἰδοῦ μία περιγραφὴ αὐτόπου:

«Οἱ ἀναστενάρηδες ἠγειρόντο ἀπὸ τὰ καθίσματα ἢ τὸ δάπεδον, ἀνά δύο ἢ τρεῖς καὶ ἤραζον τὰς εἰκόνας «τῶν πατέρων», ὅπως τὰς λέγουν, ἤτοι τὰς εἰκόνας τῶν Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἐπενδεδυμένα μὲ πορφύραν καὶ κατάφορτοι ἀφιερωμάτων, ἀρχίζοντες τὸν χορὸν ὑπὸ τοὺς ἤχους θρακικῆς λύρας καὶ γύφτικου νταουλιοῦ, ἤχους μονότονους καὶ μᾶλλον ἐκνευριστικούς. Οἱ ἀναστενάρηδες, ἐπάνω εἰς τὸν οἴστρον τῶν χειρονομοῦσαν εἰς τὸν ἀέρα, ἔσειον μανθῆλια κόκκινα καὶ ἐξέβαλλον κραυγὰς ἀνθρώπους, ἀπὸ τὰς ὁποίας διεκρινόντο μόνο ἀναστεναγμοί: Ἄχ!... βᾶχ!... ἰχ!... Κατὰ διαστήματα ἓνας ἐξ αὐτῶν, σάν νὰ ἔδιδε παράγγελμα ἐφώναζεν «ἄντε» καὶ ἡ εἰκὼν κατετίθετο εἰς τὸ εἰκονοστάσιον, ἀπὸ ὅπου τὴν παρελάμβανεν ἄλλη ὁμάς διὰ νὰ χορέψῃ διαδοχικὰ. Ἐνῶ οἱ χορευταὶ περιήρχοντο εἰς ὑπερδιέγερσιν, οἱ γεροντότεροι τῶν θεατῶν, γυναῖκες ἰδίως, ἀναβαν κεριά ἢ ἕκαιον θυμιάματα. Ἐν τῷ μεταξύ εἰς τὴν πλατεῖα τοῦ χωριοῦ ἀναβαν τὴν φωτιά. Ὅταν ἡ φωτιά εἶχεν ἐτοιμασθῆ, ἐξήρχοντο ἐν πομπῇ οἱ ἀναστενάρηδες ἀπὸ τὸ κονάκι καὶ ἐβάδιζαν πρὸς τὴν πλατεῖα. Ἐκεῖ, πάντοτε ὑπὸ τοὺς ἤχους

της λύρας και του νταουλιού, εις κατάστασιν καταληπτικήν, μέ τās εικόνας πρό του στήθους των, εισήρχοντο εις τήν θράκα, ή όποία ανέδιδε θερμοκρασίαν 200 βαθμών περίπου. Πρώτα έχόρευαν κυκλικώς γύρω από τήν φωτιά, έπειτα περνούσαν από έπάνω της σταυροειδώς, τρέχοντες. Έπειτα από τρία - τέσσερα μικρά βήματα εξήρχοντο, διά νά εισέλθουν εκ νέου και νά πατήσουν τά κάρβουνα, έως ότου νά γίνουν στάχτη».

Έχει αναφερθή ότι άνδρες και γυναίκες γίνονται διά πρώτην φοράν κάθε χρόνο άναστενάρηδες, άφου περιέλθουν εις έκστασιν, ενώ άλλοι παλαιότεροι άποφεύγουν νά μπουν στήν φωτιά εάν «δέν λάβουν τήν άδεια του άγιου», εάν δηλαδή δέν αισθανθούν τήν προτροπήν. Μετά τήν πυροβασίαν, τά πόδια των δέν παρουσιάζουν κανένα σημάδι καψίματος, πράγμα τό όποιον έχει διαπιστωθή και από ιατρούς, οι όποιοι και πριν από τήν πυροβασίαν έκαμαν έλεγchon και έβεβαίωσαν ότι τά πόδια των πυροβατών δέν αλείφθηκαν μέ καμμίαν ουσίαν.

Κατά καιρούς έχει ύποστηριχθή ότι ό έλεγχος δέν είναι άποτελεσματικός, ούτε και ή πυροβασία κάτι τό σπουδαϊον, διότι οι άναστενάρηδες πατούν σέ κάρβουνα μισοσβησμένα και στά «πεταχτά», πράγμα πού «μπορεί νά τό κάμη ό καθένας». Και έπεχείρησαν πέρυσι νά κάμουν πυροβασίαν χωρίς εικόνας και έκστασιν, εις τό στάδιον της Καβάλας, τρεις νέοι από τήν Ξάνθη, διά νά άποδείξουν ότι δέν έχει τό έθιμον καμμίαν σχέσηιν μέ τήν θρησκείαν ή τόν άποκρυφισμόν. Άλλά αι έπιπτώσεις του κοινου ύπήρξαν άπογοητευτικά, ως άνέγραψεν ό Τύπος, διότι οι τρεις πυροβάται, οι όποιοι έκαμαν τήν εμφάνισιν των μέ φανταχτεράς στολάς, ως ταυρομάχοι, και παρήλασαν υπό τούς ήχους φιλαρμονικής, εν τέλει πήδησαν πάνω από φωτιά, πού ειχεν ήδη μεταβληθή εις στάχτη και μέ τά πρώτα πατήματα διελύθη.

Άλλοι, πάλιν, ύπεστήριξαν ότι σημειούται «ύπερφυσική» παρέμβασις διά τήν πραγματοποίησιν της πυροβασίας και ή φωτιά είναι πραγματική και καυτερή. Εάν δέν παθαίνουν τίποτε οι άναστενάρηδες, αυτό όφείλεται εις τήν «χάριν» του άγιου.

Θά ήτο πλέον αντικειμενικόν εάν έλέγετο, ότι όφείλεται εις τήν δυνάμιν της πίστεως ή κάποιαν ανεξήγητον δύναμιν της φύσεως, διότι ή πυροβασία γίνεται και εις άλλας χώρας μή χριστιανικάς, μέ τήν ιδίαν επιτυχίαν.

Ο Κούρτ Τάουερ, Βρετανός άνταποκριτής, εύρέθη εις τήν Κεύλανην και παρηκολούθησε πυροβασίαν υπό τήν αιγίδα του θεου των Ίνδων Σουμ Πραπανιάμ, υίου του Σίβα - κατάστροφώς. Η τελετή έγινε εις τό χωριό Καταραγκάμα της ΝΑ. Κεύλάνης.

«Είδα τούς πυροβάτας -γράφει ό άνταποκριτής- νά περιπατούν εις τήν φωτιά ταχέως, αλλά μέ έκφρασιν άπολύτου ήρεμίας. Ένίστε βαδίζουν άργά, τόσο άργά, ώστε διακρίνονται τά κάρβουνα πού μετακινούνται από τά πόδια των. Μερικοί χορεύουν εξάλλως, διά νά προετοιμασθούν διά τό βάδισμα επί της πυρής. Έπειτα φαίνονται νά άλλοφρονούν και νά πάσχουν από άγχος. Άλλοι κινούν σημαίας ή σπαθιά συμβολίζοντα τήν πίστιν των».

Τό περιεργον είναι ότι και εκεί ή τελετή γίνεται υπό τούς ήχους τυμπάνων.

Έπίσης ό άνταποκριτής Σ. Φλόρις Μορμόν, πριν από τόν πόλεμο, μετέδωσε από τήν Ίαπωνία γιά τήν έορτή «Χιβατάρι» (περίπου πάνω στή φωτιά), πού γίνεται δύο φορές τόν χρόνο, τήν άνοιξι και τό φθινόπωρο, τίς ακόλουθες λεπτομέρειες:

Καταγωγή του έθιμου τής πυροβασίας: Κατασκεύζαν κάποτε, στό Σετακάγια - Κοϋ του Τόκιο, μιά άψίδα γιά τόν θεό Όντάκε, έναν από τό ιαπωνικό πάνθεο. Ένας από τούς πιστούς πού ειργάζετο μαζί με τούς άλλους γιά τήν κατασκευή τής άψίδος, είχε παγώσει κυριολεκτικώς από τό κρύο πού έκανε εκείνη τήν ήμέρα και άπεφάσισε νά άνάψη μιά φωτιά, γιά νά ζεσταθῆ. Έμάζεψε λοιπόν, μερικά ξύλα και άναψε μιά φωτιά, αλλά οι φλόγες έφούντωσαν γρήγορα και άπειλούσαν νά κάψουν όλα τά σανίδια πού εύρίσκοντο εκεί γιά τήν κατασκευή τής άψίδος. Ό εργάτης τότε φοβήθηκε και έπεχείρησε νά σβήση τά κάρβουνα τής φωτιάς. Έπειδή όμως δέν είχε νερό, επάνω στήν ταραχή του άρχισε νά σβήνη τήν φωτιά με γυμνά πόδια του. Ό αύτοσχέδιος πυροσβέστης τά εκατάφερε μιά χαρά και έσωσε τήν άψίδα από τήν πυρκαϊά. Αυτό όμως τό γεγονός άφησε όλους τούς άλλους κατάπληκτους, διότι τά γυμνά πόδια του έργάτου δέν έπαθαν τίποτε. Τά άναμμένα κάρβουνα τής φωτιάς δέν του έπροξένησαν κανένα έγκαυμα! Ήταν λοιπόν φανερόν, ότι έπρόκειτο περί ενός «θαύματος τών θεών». Οι πιστοί άμέσως έκαναν μιά θρησκευτική τελετή, γιά νά εύχαριστήσουν τās θεϊκάς δυνάμεις και κατ' αυτό τόν τρόπο έδημιουργήθη ή «Χιβατάρι».

Προετοιμασία τής τελετής: Πυροβάται είναι καλόγηροι, ακολουθούντες τό θρησκευμα τών Σίντο. Κλείνονται επί 21 ήμέρες στό ναό του θεού Όντάκε γιά νά εξαγνισθούν με νηστεία και προσευχή. Μόνον μετά τήν προετοιμασία αύτή γίνονται ικανοί νά πατήσουν στή φωτιά δίχως νά πάθουν τό ελάχιστο έγκαυμα. Τήν ώρισμένη ήμέρα σέ μιά πλατεία περιορίζουν ένα χώρο του εδάφους με 8 καλάμια μπαμπού τά όποια παριστάνουν τούς 8 ουράνιους δράκοντας, οι όποιοι φέρνουν τās ευεργετικάς βροχάς. Έπάνω εις τά μπαμπού, κατόπιν, οι μοναχοί κρεμούν τά «Αοχεί» δηλαδή διαφόρους έπιγραφάς με ποιητικάς και μυστηριώδεις προσευχάς με τās όποίας ζητούν από τούς θεούς νά προσέξουν νά εκτελέσουν με έπιτυχία τήν πυροβασία. Άλλοι μοναχοί προετοιμάζουν τήν «ιερή πυρά», άπλώνοντας ένα στρώμα από κάρβουνα και πάνω τους ροκανίδια και κομμάτια ξύλα, πού ένθυμίζουν τήν φωτιά του πρώτου έργάτου.

Η εκτέλεις τής πυροβασίας: Οι πυροβάται μοναχοί παρακολουθούν τήν έτοιμασία τής φωτιάς, από μιά άκρη, ψιθυρίζοντας ικεσίες. Φορούν πολυτελή στολή από μετάξι και ένα είδος κωνικής μίτρας στό κεφάλι. Τρεις - τρεις εκτελοϋν τήν πυροβασία. Τήν κατάλληλη στιγμή οι τρεις τής πρώτης ομάδος άποσπώνται από τόν όμιλο και προχωροϋν με άργό και έπίσημο βήμα προς τή φωτιά. Όταν φθάσουν θά ψιθυρίσουν μιά προσευχή τήν όποίαν επαναλαμβάνει με δέος τό πλήθος τών θεατών. Κατό-

πιν, ό ένας πίσω από τόν άλλον μπαίνουν στό χώρο τής φωτιδς, μέ γυμνά πόδια. Περνούν άργά - άργά όλο τό στρώμα τής πυρδς και όταν φθάσουν στην άκρη, έπιστρέφουν πάλι στό σημείον από τό όποιον έξεκίνησαν. Κατ' αυτό τόν τρόπο κάνουν τόν περίπατο τρεις φορές. Τά κάρβουνα πετούν σπίθες, βγάζουν μικρές φλόγες και όμως τά ένδύματά των τά όποια είναι από λεπτό, πολύτιμο μεταξωτό ύφασμα δέν καιγονται! Έπί πλέον, κάθε φορά πού θά κάνουν ένα «περίπατο» επάνω στην πυρά ένας μοναχός άνακατεύει τά κάρβουνα μέ μιá μακρυά σιδερένια τσιμπίδα,, γιά νά μη σβήσουν και σκορπίζει επάνω εις αυτά μικρές ποσότητες από «ιερόν άλάτι».

Άλλά είναι πανάρχαιον τό έθιμον. Ό Στράβων άναφέρει (XII, 2 § 7) ότι εις τήν πόλιν Καστάβαλα τής Κιλικίας υπήρχεν ιερόν τής Περσίας Άρτέμιδος όπου «φασίν τάς ιερείας γυμνοίς τοίς ποσί δι' άνθρακιδς βαδίζειν άπαθείς». Ίσως δέ από τήν περιοχήν αυτήν νά μετεφέρθη τό έθιμον εις τήν Θράκην. Μερικοί θέλουν και τό όνομα τών άναστενάρηδων νά προέρχεται όχι από τούς άναστεναγμούς τών πυροβατών, αλλά από αραφθοράν του θεοϋ τών άρχαίων Καταόνων Ίστανου, πού οι όπαδοί του έλέγοντο Ίστανάρι.

Τήν προχριστιανικήν προέλευσιν δέχεται και ή Έκκλησία τής Έλλάδος, ή όποια διά σειράς έγκυκλίων έχει καταδικάσει τά Άναστενάρια ως ειδωλολατρικά (λόγω τής θυσίας ζώων, κυρίως).

Πολλοί, όμως, διανοούμενοι έχουν άντιταχθή εις αυτήν τήν στάσιν τής Έκκλησίας, τήν όποιαν χαρακτηρίζουν ως άβάσιμον, διότι ή άρχαιότης κάθε άλλο παρά ήτο ειδωλολατρική. Αι άρχαία θρησκευτικαί ιδέαι έστρέφοντο περι τήν ύπαρξιν του Θεοϋ και δη του ένός Θεοϋ, αυτού τόν όποιον, μέ τόσην ένάργειαν άπεκάλυπεν ό Άπόστολος Παϋλος εις τούς Άθηναίους από του Άρείου Πάγου. Έξ άλλου, πλείστα όσα στοιχειά του τυπικού τής έκκλησίας έχουν ληφθή από τήν άρχαίαν θρησκείαν και αι πλείσται τών έορτών έχουν τοποθετηθή εις τήν θέσιν και μέ τόν αυτόν συμβολισμόν τών άρχαίων ειδωλολατρικών λεγομένων, έορτών.

Γράφει σχετικώς ό γυμνασιάρχης κ. Νικ. Ρέμπελης:

«Όταν ήρχισε νά επικρατή ό χριστιανισμός συνάντησε σοβαρά έμπόδια εις τήν έξάπλωσιν του τά ειδωλολατρικά έθιμα τών Έλλήνων, οι όποιοι, πιστοί εις τά πατροπαράδοτα και καθιερωμένα, δέν ήθελαν νά εγκατασλείψουν αυτά και νά άσπασθοϋν νέα τοιαύτα. Διά νά τούς προσεκλύσουν οι πρῶτοι χριστιανοί ιερείς εις τήν νέαν θρησκείαν και νά γεφυρώσουν έτσι τά διεστῶτα, εύρέθησαν εις τήν ανάγκην νά χρησιμοποιήσουν διάφορα μέσα συντελεστικά τής άμβλύνσεως τών παθών και τής άποφυγής διενέξεων και φιλονικιών. Έτσι ό μέγας θεός τών άρχαίων Έλλήνων, ό Ζεύς, πού έκυβέρνα τόν κόσμον από του Όλύμπου, ως και από πάσης ύψηλής κορυφής βουνοϋ, ύποτίθεται ότι άντικατεστάθη υπό του Προφήτου Ηλία, ό όποίος σήμερα, ως διάδοχός του, έχει από ένα έξωκκλήσι εις ύψηλάς πάντοτε κορυφάς όρέων. Άλλοι παραλληλίζουν τόν Προφήτην Ηλίαν προς τόν θεόν του φωτός Ηλιον εις τόν όποιον ήσαν άφιερωμένα αι κορυφαί τών όρέων.

»Κατά παρόμοιον τρόπον ό Ποσειδών ό θεός τής θαλάσσης, άντικα-

τεστάθη υπό τοῦ Ἁγίου Νικολάου, προστάτου σήμερον τῶν ναυτικῶν, ὁ Ἑρμῆς ὁ ἀγγελιοφόρος τῶν θεῶν, ἀντικατεστάθη υπό τῶν Ἀγγέλων, θεοὶ τῆς ἰατρικῆς ἔχουν ἀντιστοιχῶς τοὺς Ἁγίους Ἀναργύρους, εἰς δὲ τὴν Ἥπειρον ὁ Ἅγιος Παντελεήμων θεωρεῖται ἰατρός τῶν πάντων, ὁπόθεν καὶ ἡ παροιμιώδης φράσις: «ὄλοι κουτσοί, στραβοὶ στὸν Ἅγιο Παντελεήμονα».

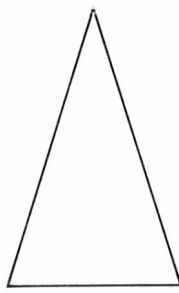
»Ὅμοιως διὰ λόγους θρησκευτικῆς σκοπιμότητος παρελλήλυσαν τὸν ναὸν τῆς Παρθένου Ἀθηνᾶς εἰς τὴν Ἀκρόπολιν πρὸς τὸν ναὸν τῆς Παρθένου Μαρίας, εἰς τὸν ὁποῖον καὶ τὸν μετέτρεψαν κατὰ τοὺς μεταγενεστέρους χρόνους. Ἄλλ' ἐκεῖ ὅπου ὁ χριστιανισμὸς εὗρε πείσμονα ἀντίστασιν ἦτο ἡ ἔμμονή καὶ ἡ ἀσάλευτος πίστις τῶν Ἑλλήνων τῆς τότε ἐποχῆς εἰς μερικοὺς μικροτέρους δαίμονας καὶ δευτερευούσας θεότητας, διότι οὗτοι ἦσαν βαθύτερον ριζωμένοι εἰς τὴν ψυχὴν των καὶ δέν ἦτο δυνατόν εὐκόλως νὰ ἀποβληθοῦν καὶ λησμονηθοῦν. Ἐτοι αἱ σημεριναὶ Νεραϊδες, εἰς τὰς ὁποίας πιστεύουν πολλοὶ Ἕλληνες χωρικοὶ καὶ ἀνθρωποὶ τῆς ὑπαίθρου, εἶναι αἱ ἀρχαῖαι Νύμφαι, αἱ Νηρηίδες, διάδοχοι δὲ τῶν ἀρχαίων Ἡρώων, ἱερά καὶ τάφοι τῶν ὁποίων εὐρίσκονται πολλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος, εἶναι οἱ Ἅγιοι καὶ οἱ Μάρτυρες τῆς Ἐκκλησίας μας.

»Τιμῶμεν σήμερον αὐτοὺς, ὅπως καὶ οἱ ἀρχαῖοι ἐλάτρευον τοὺς Ἡρώας των, τοὺς ὁποίους ἔθεώρουν προστάτας τῆς πόλεως των, ὅπως καὶ ἡμεῖς σήμερον θεωροῦμεν τοὺς Ἁγίους φρουροὺς καὶ προστάτας, δηλαδὴ πολιούχους».

Ἄλλὰ, μόνον οἱ ἅγιοι μὲ τὰς ἐορτάς των; Τόσα ἄλλα ἔθιμα, ἀποδεκτὰ ὑπὸ τοῦ χριστιανισμοῦ, ἐλήφθησαν ἐκ τῆς «εἰδωλολατρικῆς» ἀρχαιότητος. Τὰ κόλλυβα εἶναι οἱ ἀρχαῖοι «χύτροι», παντοειδεῖς σπόροι βραζόμενοι καὶ προσφερόμενοι τὴν τρίτην ἡμέραν τῶν Ἀνθεστηρίων, ἀφιερωμένην εἰς τὸν Ἑρμῆν, θεὸν ψυχοπομπόν. Ἀναθήματα ἀφιέρωναν καὶ οἱ ἀρχαῖοι εἰς τοὺς θεοὺς των, ὅπως καὶ οἱ σύγχρονοι ἀκριβῶς. Νηστεία καθαρμοῦ ἐτηροῦντο ἐπίσης. Τὸ θυμιάσιμα εἶναι καὶ αὐτὸ ἀρχαῖον, μόνον ὅτι ὁ καθαρμὸς ἐτελεῖτο δι' ὕδατος, ὅπως σήμερα (μὲ τὸ περιρραντήριον) εἰς τοὺς Καθολικοὺς. Αἱ νεκρικαὶ σπονδαὶ καὶ χοαὶ τῶν ἀρχαίων τελοῦνται καὶ σήμερα, μὲ ἀκριβείαν. Μνημόσυνα συνεχίζουν τὰ περιδειπνα. Διατί αὐτὰ δέν τα κατακρίνει ἢ δέν τα ἀρνεῖται ἡ ἐκκλησία ὡς εἰδωλολατρικά;

Συνεπῶς, ἔστω καὶ ἂν ἡ πυροβασία εἶναι, ὅπως εἶναι, κατάλοιπον ἀρχαίας «ὀργιαστικῆς» λατρείας τῆς Ἀρτέμιδος ἢ τοῦ Διονύσου ἢ ἄλλης τινός θεότητος, ἀφοῦ ἐπέζησε τῶν αἰώνων, ἄς τεληθῆι καὶ ἄς μὴν ἐνοχλῆ κανένα -πλὴν ἐάν εἶναι τὸ «κάρφος» εἰς τὸν ὀφθαλμὸν τῶν ἄλλων καὶ ὄχι ἢ «δοκός» εἰς τὸν ὀφθαλμὸν τῶν «ἀδιαλλάκτων χριστιανῶν».

ΟΔΥΣΣΕΥΣ ΚΟΣΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΘΑΝΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΕΡΠΕΡΑΝ

ANNIE BESANT

Η μεγάλη
μαθήτρια της Μπλαβάτσκι,
Άννυ Μπέζαντ, πραγματεύεται
με συστηματικό και γλαφυρό τρόπο
το Μυστήριο του θανάτου,
τη μεταθανάτια πορεία του ανθρώπου
και τη δυνατότητα επικοινωνίας
με τις άσαρκες οντότητες.

**ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ
ΤΕΛΟΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ**

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΕΤΡΑΚΤΥΣ

Θεμιστοκλέους 38, Αθήνα 106 78, Τηλ. 36 30 824

Μεταξύ μας

ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΜΑΣ

Τά Γραφεία του «Ίλιου», Βουκουρεστίου 25, α΄ όροφος, Κωδ. 106 71, είναι άνοικτα καθημερινώς πλὴν Σαββάτου 10 - 1.

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ

Παρακαλούμεν, ἀποστέλλετε μὲ ταχυδρομικὴν ἢ τραπεζικὴν ἐπιταγὴν εἰς τὴν διεύθυνσιν: «Πολυδεύκη Ἄντζακα, Βουκουρεστίου 25, α΄ ὄροφος Κωδ. 106 71, Ἀθήνας». Ἀποστολαί μὲ τραπεζικὰς ἐντολάς μᾶς δυσκολεύουν πολὺ.

ΑΛΛΑΓΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΝ

Τεύχη ἀποσταλέντα στοὺς κατωτέρω συνδρομητὰς μᾶς, ἐπεστράφησαν ἀπὸ τὸ Ταχυδρομεῖον μὲ τὴν σημείωσιν: «μετώκησε» ἢ «ἀγνώστος». Παρακαλοῦνται ὅσοι τοὺς γνωρίζουν νὰ τοὺς εἰδοποιήσουν ἢ νὰ μᾶς δώσουν τὰς διευθύνσεις τῶν:

ΑΘΗΝΩΝ

Παῦλος Γοντικᾶκης
Ἄντ. Μιχαηλίδης

ΕΠΑΡΧΙΩΝ

Παντ. Γαγάνης
Κων/νος Θεοδόσης
Νικὸλ. Τάνος

ΕΓΚΑΤΕΛΕΙΨΑΝ ΤΟΝ ΓΗΙΝΟΝ ΒΙΟΝ

Πέτρος Γραβίγγερ, Ἀθήναι
Ἄρης Γρηγοράκης, Ἀθήναι
Διον. Καραουλάνης, Δράμα
Δ. Κολτσιδόπουλος, Λάρισα
Εὔστ. Ἀγαλιώτης, Ζάκυνθος

ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

(Μὲ τὴ σειρὰ λήψεως)

Παναγιώτη Βλαχοπούλου: «Χωρὶς Δεσμά»

Νικ. Π. Σταυροπούλου: «Ὁ χώρος, ὁ χρόνος, ὁ λόγος» (Ποιήματα)

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

«Φίλοι Φυλακισμένων» Ἰουλ.-Σεπτ. 1988

Περιοδικὴ Ἐκδοσις Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ἑλλάδος τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κινήσεως διὰ τὴν Ἐνότητα τῆς Εὐρώπης (Τεύχος 6 - Δεκέμβριος 1988)

«Ἡπειρωτικὴ Ἔστια» Ἰαν.-Φεβρ.-Μάρτ. 1989

«Τὸ Κουτί τῆς Πανδώρας» Ἰαν.-Μάρτ. 1989

«Βορειοελλαδικὰ» Ἰαν.-Φεβρ.-Μάρτ. 1989

«Ἰσραηλινὰ Νέα» Ἰαν.-Φεβρ. 1989

«Ὁ Φυσιολάτρης» Ἀπρ.-Μαῖος-Ἰούν. 1989

«Χρονικά» Μάρτ.-Ἰούν. 1989 (2 τεύχη)

«Ἀθήνα '96» Ἀπρίλιος 1989

ΔΩΡΕΕΣ

Ἡ Ελβίρα Σουλιώτη κατέθεσε εἰς μνήμην τοῦ συζύγου τῆς Κων. Σουλιώτη δρχ. 5.000

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΟΥ ΙΛΙΟΥ

Βόλος: Γ. Κουκουβίνος
Δράμα: Φιλ. Τζάλλας
Ἡράκλειον: Βασ. Βασιλείου
Ἰωάννινα: Μιχ. Πραπιδῆς

Καβάλα: Μιχ. Παράσχου
 Κέρκυρα: Άλεξ. Λουΐβρος
 Λαμία: Άντ. Τριανταφύλλου
 Λάρισα: Ίσ. Φελλούς
 Μυτιλήνη: Δ. Ροδάκης
 Ξάνθη: Μάριος Κουτσουριδης
 Πάτρα: Άθ. Κοντοσάκης
 Ρέθυμνο: Άντ. Βιστάκης
 Ρόδος: Άντ. Βεργωτής
 Σέρρα: Άνέστης Σάββας
 Σύρος: Π.Ζαραφωνίτης
 Χαλκίδα: Στ. Άλιφέρης
 Χανιά: Έμμ. Νοδαράκης
 Κύπρος: Θεοφ. Παναγιώτου,

2 Όθωνος, Τ.Τ. 102, τηλ. 474815
 Λευκωσία
 Τουρκία: Έλευθ. Καρακάσης

«ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΙΛΙΟΣΟΣ»
 τής Θεοσοφικής Έταιρίας
 εν Έλλάδι
 Βουκουρεστίου 25- Αθήναι 106 71
 Έκδοτης-Διευθυντής:
 Πολυδεύκης Άντζακας
 Τιμή τεύχους Δρχ. 200
 Μάϊος - Ιούνιος 1989

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΕΥΧΟΥΣ

	σελ.
Διον. Π. Καλογερόπουλου: Θεοσοφία	147
Έορτή του Λευκοῦ Λωτοῦ	153
Μπαγκαβάν Σρί Σάτσα Σαί Μπάμπα	167
Τετρακτύς	183
Ἡ ὑπερνίκηση τοῦ Κάρμα	187
Αἰδ. Ζάνος Γουγούτας: Ὁ Μυστικισμός σκάλα πρὸς τὸν οὐρανόν	194
Τρεῖς Ἀρετές	195
Ἡ ζωὴ διδάσκει	196
Π. Ἀναγνώστου: Φυσικαὶ ἑορταί	
Πυροβασία	199
Μεταξύ μας	205

Στό προσεχές τεῦχος

- Σ. Νάγου: Ὁ Διόνυσος
Δ. Ἰωαννίδη: Ἐν τό Πᾶν
Π. Ἀναγνώστου: Ὁ Δίσκος τῆς Φαιστοῦ
Π. Παπασλιώτη: Ὁ Μάχα Τσόχαν
Ἄ. Ἀδριανοπούλου: Ἑλληνικὴ Βιοθεωρία.